

31228

ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544

షరపుటము ౧౭ } చెన్న పట్టణము 1929-వ సం॥ నవంబరు నెల 5-వ తేది మంగళవారము { సంచిక ౧౭౭
Vol. 1-7 } MADRAS, TUESDAY, 5th NOVEMBER 1929. { No. 178
శ్రీ శుక్లనామ సంవత్సర శార్దూమాస శుద్ధ చవితి

గొప్పగొప్ప వారిచే
వేలకు వేలు యోగ్యత
ఈ ములు పొందియున్నది
ఈ నోవల మాన్యును. బాయపుపొట్ల
బాపును. పార్వపునోవల బారదోలును.
పొట్ల బోగొట్టును. బెంబుకు. భేదించును.
పాపుల రూపుమాపును. దగ్గునుతగ్గించును
దురదను తొలగించును.
ఈ మందును రుద్దగానే చెమట పట్టుట
వలన శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవల తగ్గించును. విదేశము
లలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతాంజనము
అన్ని విధములగు నోవలలకు
సంజీవివంటిది
పంచభావ చీటీ చూచి కొనిన
జానము గలుగదు.
చక్కని జబ్బితో వజా సీసా 1-3 0-10-0
డబ్బా 1-3 రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో
6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు
109, ఫ్రీరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

వరుసగా 3 సత్సరముల ఫలితములు ఒకటి కొకటి మించియున్నవి.

సం॥	సం॥ ఆదాయం.	వ్యాపారం.	బోనస్.
1926	6,48,470.	19,25,500.	81-12-24. రు. 12/-1000-కి
1927	7,18,354.	88,01 500.	81-12-25. రు. 20/-
1928	9,85,501.	61,00,000	81-12-26. 22-8

ఇండియాలో కెల్ల మిక్కిలి అభివృద్ధిలో నున్న భీమాకంపెనీతో అన్యూయ్ చేసుకొనుడు.
జనరల్ అన్యూయ్స్ సొసైటీ లిమిటెడ్ హెడ్ ఆఫీసు (అజ్మీరు)
The General Assurance Society, Ltd., Ajmer.
Apply to —Dr. R. P. Ayar, Superintendent, 44 Ling Chetti St MADRAS
or General Manager at AJMER.

KARAMCHANDCHABILDASS
MANUFACTURING JEWELLER
437/3 MINT STREET SOWCARPET MADRAS.
CATALAGUE FREE ON APPLICATION.

ద్రవ్య శాస్త్రము
ప్రాథమిక శివరామ్, దివానుబహదూరు చిట్టెపు వెంకట
చలంపంతులు-వల్లూరి సూర్యనాథాచార్యుల పంతులు, ప్రొ
ఫెసర్ వి. యస్. శర్మ, కే. వి. ఆర్. స్వామి, యం. శంకర్,
సి. మొదలగు అర్థశాస్త్రజ్ఞులు, లోకజ్ఞానసంఘం లునాది
వలన ఆంధ్రభాషకు అకూర్చుకొనక మని విమతింపదగినది.
వల రు 1-0-0. గ్రంథకర్త
యద్దనపూడి వెంకటరత్నం,
180 మర్సంటురాడేపల్లి గూడెం (పశ్చిమగోదావరి జిల్లా)

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి,
రాజమండ్రి
అద్వితీయమం జాతీయ గ్రంథమం కలెక్షనరులగును.
సంపన్నుల ఎందా వాస్తవ్యతో రూపా 2-0-0 ఇదియలో నలుగు
డినవి వినియోగ సానగారు. 0-10-0. సహాగాణి చూచి
లక్ష్మీబాయి అ. 10 మేజిసి. దీనికము అ. 10 ఇతర పుస్తక
ములుకూడ కలవు. కేటలాగు కొరెనవారికి పంపబడును.
అముదిగంటి జగ్గనాథాస్త్రి.

మీ ప్రీతిసంతానపు హక్కులనెట్లు కాపాడెదరు?
నమిష్టికుటుంబములో మీ కుమార్తెలకు
ఒక యకరమైనను దానముచేయుటకు వీలులేదు.
కాని మీ వృద్ధాప్యమునందు మీకు నేవలేయనది మీ కుమార్తెలే!
వారి ఋణము మీరెట్లు తీర్చుకొనగలరు?
బంధురు ఆంధ్ర యిన్సూరెన్సు కంపెనీలో భీమాచేసి
ఆపట్టాను వారికి దాఖలుపరచండి
దానివలన వారికి భరిణమేర్పడగలదు.
వివరములకు కార్యదర్శి పేర వ్రాయండి.

ప్రకటన
'శాలస్వాతరణ గుప్తాధికారి'కి
800 పుటలు. వెల 5-0-0
శ్రీమత్కమలాకాంక్షాస్వామి
బ్రా కల్లూరి శేరిలింగంపల్లిగారి వద్ద
ఇన్స్ట్రక్టివ్ ఎన్నయరారి గౌరవాన్వితమునకు వ్యాఖ్యా
నము, తెనుగుభాష పరిష్కరింపగలవాడైన విద్యాభ్యాసకర్త
జదువు విద్యాభ్యాసకర్త అని పత్రముతో పంపించును. కృతజ్ఞుడను
ముద్రామం ఎడల విశేషాకమలం కేర్పరచుచున్నాను.
గ్రంథము కొనుగోలునకు కృతజ్ఞుడను.
విలాసము:
కల్లూరి రామచంద్రమూర్తి బి. యె. బి. యె. బి.
అన్వేషణకు వీలు, పోస్టుచేయుటలు, కృతజ్ఞుడను.

వ్యాధి వీడితేలుకు వరప్రసాదముగు కిమందులను

జ్ఞాపక ముంచుకొనుదు

స్టాక్స్ ఆంటి మలేరియల్

వెంటి జ్వరమాత్రం

జ్వరములకు నొప్పులను కుపయోగించును. పెద్దదయిన జ్వరగడ్డలను తగ్గించును. 40 మాత్రల నీసా 1-కి ఈ 1-0-0

స్టాక్స్ క్షయదగ్గు నివారిణి

వెంటి నివారిణి గలదు. నీసా 1-కి ఈ 1-0-0

స్టాక్స్ కుక్కు-వా దగ్గు నివారిణి

పసి పిల్లలను విక్రియి ఉపయోగము. నీసా 1-కి ఈ 1-0-0

G. S. STEERS,

21, Errabala Chetty St., G. T. Madras

జాతక మార్తాండము

8వ భాగము అయ్యి తోకచైత్రది. యందు ఏలగ్నమున ఏగ్రహము ఎక్కడనుండిన యే యే ఫలములనిచ్చునో ఆవిని మంత్రము మేవలగ్నములగాయిదు మీనగ్నము ఆఖరవరకు యావత్తు ఫలములు సంపూర్ణముగా లోకార్థములతో పాట్రాయబడినవి. జల రూ 1-8-0. పోస్టు ఖర్చులు వేరు.

ఆశ్చర్య మెంతటాశ్చర్య, గోపాలపురం,

కొత్తపేటపాస్టు, గోవావరజిల్లా.

గొల్లగా వర్మరేణిటలు- నేలం జంక్షన్

8 సం॥ అంతమునుండి చిట్లు, నీమ్మ, నారంగి, చక్కెర, బిజ్జా రు 7-కి. బామ, బాదామ, అంజూర, అంగూర, నులాచి, క్రొవెట్టు, పూలచెట్టు డబ్బా రు 5. స్వదేశీ తర్కారీ, పూలచిట్టులు, స్వదేశీ తర్కారీ, ఫలవృక్షవిత్తులు, ప్రతిదినము 24 పాకెట్లు రు 2-కి. Ditto 12 పాకెట్లు రు 1-కి. క్యాబులగు ఇంజా.

Chandra Nursery, P. O Salem Junction.

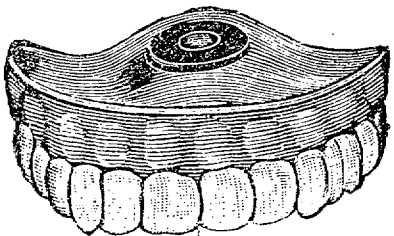
మదన కామేశ్వరి లేహ్యము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, నుక్లవర్ణము, అతిమాత్రము మొదలగువాటిని హరించి యంచి బలమును, వీర్యవృద్ధిని, సంతోషకృతీ, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బీలు చాలును. 20 కులముల డబ్బీ రు 1-4-0.

పాలగుంధి లేహ్యము—రక్తకుడికి శ్రేష్ఠమయినది సనామేహము, మేహసాదలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు, క్షీర్ణనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బీలు చాలును. 20 కు॥ డబ్బీ రు. 1-4-0. వి.సి. ఖర్చులు వేరు, వి.సి. ఏ. అందుకోఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేసి-నెల్లూరుజిల్లా.

పండ్ల డాక్టరు

హెచ్. యం. రావుజూరి దంత వైద్యాలయం

గుంటూరు (హంచి) జెజవాడ (హెడ్డాఫీసు) లింగమల్లు (హెడ్డాఫీసు) రామచంద్రరావుగారి పేడలో పెద్దబజారు

ఇచ్చటచేయు ముఖ్య చికిత్సలు

- 1. ఏమాత్రము బాధగాని రక్తము కారటగాని లేకుండా పండ్లు తీయుట.
2. పైన పేర్కొనబడిన బంగారుపనిగల దంతముల కట్టుట, వీటిని బయటకు తీసివేయ నవసరముండదు.
3. భోజన పదార్థములను బాగుగా నమలుటకు అనుకూలముగా నుండు అప్రిమిట్ దంతములు కట్టబడును.
4. Pyorrhoea (పయోరీయా) పండ్లనుండి నెత్తురు, చీముకారుట మొదలగు వ్యాధులను నవీనపద్ధతులచే చికిత్స చేయుట.

Antipyror (అంటిపయర్) ఇది వైచెప్పిన వ్యాధికి మంచియందు వెల రు. 0-8-0.

క్రీ. నెక్సు పండ్లపాడి. పండ్ల వ్యాధులకు బహుమంచిది. వెల రు. 0-4-0.

పండ్లజ్యోతికిమందు బాధ వెంటనే తగ్గిపోవును వెల 1-4-0.

“రాజోవు రజస్వలా వివాహం మణియత”

(టేకటి వెంకటసుబ్బయ్యశాస్త్రిగారు)

కారదా బాల్యవివాహశాసన మామోదింపబడిన నాటి నుండియు పూర్వార్వాచారపరాయణత్వమున కాలవాలమై, దేశాభివృద్ధి నాటక పరుచుచు ఆంధ్రపత్రికా దూషణమే ప్రధాన కర్తవ్యముగా వహించిన మహానీయుడు త్రిలింగ నాశ్రయించు కొని విమర్శకాగ్రసర దీరుదాంతుకు లగు శ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్యశాస్త్రిగారును, వారియనుయాయులును, వారివోయును వాదను తచ్ఛాసననిర్మాతమీదను ఆశాసనము, నామోదించు అసంఖ్యాకులగు భారతప్రజలమీదను తీవ్రకోపాగ్నిశిఖలను వెదజల్లుచున్నారు. తత్ఫలికార తత్వమున రజస్వలానంతర వివాహములు వేదమతపాహ్యము లనియు, పాశ్చాత్య సంప్రదాయసిద్ధము లనియు, హిందూమతమును ఆచూకీగ్రహముగా పెకలించుననియు, పాశ్చాత్యదేశములలోని దురాచారముల నన్నింటిని భారతదేశమునందు ప్రవేశపెట్టుననియు నిత్యాది యశేకవిపరీతవిచిత్రవాదములను వీరు వెల్పుచున్నారు. కాస్త్రమును పేరను, మతమును పేరను దేశాభివృద్ధికరము లగు శాసనములను వేసిన నను వీరు ప్రతిఘటింపవలెనని దీయరు. కాస్త్రముల కెన్నియేని విపరీతార్థములను చేయవీరు వెనుదీయరు. పామరులు వీరివాదములను నమ్మి మోసపోవచ్చును గాన వానిని తీవ్రముగా ఖండించి రజస్వలానంతరవివాహములే వేదమతసిద్ధము లనియు, మరల వాని నవలంబించుటవలన సనాతనమును, అవినాశమును నగు ఆర్యధర్మమును కేముప్పును వాటిల్లదనియు, పైగా హిందూమతమును కళంకరకారితమును, పునీతమునుజేసి ప్రాచీన భారతధర్మసంస్థాపనమునకును, భారతదేశ శాస్త్రతత్వమునకును మార్గదర్శకముగా నుండు ననియు సిద్ధాంతము చేయవలసి యున్నది.

ఇట్లు సిద్ధాంతము చేయుటకై ప్రప్రథమమున రజస్వలానంతర వివాహములు వేదపాహ్యముల, వేదవిహితములాయని, విచారించవలసియున్నది. ఇప్పుడు వేదములు కొలదిమంది విద్యావంతుల హస్తమున లేవు. వేదముయొక్క మూలమును, వేదములకు భారతీయ, ఆంగ్లేయ, జర్మను ఆచార్యుల వ్యాఖ్యలును ప్రతివాడును చిరువుకొని వానియర్థమును గ్రహింపవచ్చును. వేదములో బాల్యవివాహదురాచార మామోదింపబడిన దనిగాని, ఆ కాలమున నాచరణయందుండెనని గాని యింతవరకు సాహసించి చెప్పినవైదికు లొక్కరునులేరు. వేదమేసర్వజనాదరణీయము. మనలో ననేకకాఖా వేదము లున్నను, ఆచార వేదము లున్నను, వేదప్రమాణము దూషించో నందరును తచ్ఛాసనమునకు తలయొగలసినదే. ఇదివరకు ఆంధ్రపత్రికాముఖమున వేదకాలమునాటి వివాహములను గూర్చియు, వానిలోని మంత్రముల యర్థమును గూర్చియు లేక్క-కుమారిన వ్యాసరాజములు ప్రకటింపబడినవి. శ్రీయుత వల్లూరి సూర్యనారాయణరావు పంతులుగారిదియే పనిగాబూని వేదముల యర్థమును ప్రతిపాదింప విసుగుజెందుటలేదు. భారతశాసనసభలో బిల్లుకు వ్యతిరేకముగా వోటునిచ్చిన శ్రీ శోకయ్యపంతులు గారిచ్చిన యాపవాదమునందు రజస్వలానంతరవివాహములే వేదసమ్మతము లని ఘంటాపథముగా వారు నొక్కి చెప్పిరి. గర్భాధానవయోనిర్ధయసంఘ నివేదికయందు శ్రీ కన్యాలాల్ గారు వ్రాసిన వ్యాసమును ఆంధ్రపత్రికాపాఠకు లందరును చదివియే యుందురు.

రజస్వలానంతర వివాహములే వేదసమ్మతములని యందరును ఒప్పుకొనుచున్నను, ఒక్క-రైజను తద్వ్యతిరేకవాదమును చెప్పుకున్న పూర్వార్వాచారపరాయణులేలయి హిందూమత సమ్మతములు కావనియందుకు? పాపండులవలె నేల వారు వేదమతము నతికమించెదరు? శ్రుతేరివార్ధం స్మృతిరన్వగచ్ఛతో అనుకాళిదాసోక్తి ననుసరించి వేదప్రతిపాదకములుగా నుండఁ జలినస్మృతులు వేదమునకు వ్యతిరేకముగా శాసించుటవలన మనమేమి గ్రహించవలెను, ఆయాకాలము ననుసరించి, ఆయాకాలములలో రూఢమైన యాచారముల ననుసరించి, ఆయాస్మృతులు రచింపబడినయేకదా! వేదమునకును, ధర్మశాస్త్రమునకును వ్యతిరేకభావ మేర్పడినప్పుడు వేదమే పరమప్రమాణ మని కూడ నీవైదికు లంగీకరింతురు గదా! ఇట్టియేడ సనాతనవైదికాచారము నుద్ధరింప వలసినవారు సంఘదురాచారసంస్కారులను కలుబకలను నిందించుటయే పనిగా వెట్టుకొనక రజస్వలానంతర వివాహములు వేదపాహ్యము లని వాదించి సిద్ధాంతీకరించుట సంభావ్యము. లేనిచో వైదికాచారమునకు బద్ధులై సంఘసంస్కారమును చేయబూనినవారికృషికి పానకములోని పుడకలవలె వారు అడగడుగునను అడ్డుపెట్టుకుందురు గాక!

ప్రాధావివాహములు మతమావ్యములు గావని సిగ్గిమై నది. ఇంక ఆచారమువిషయమై విచారితము. ఏది సదాచారము ఏది దురాచారము అనునది యిప్పుడు సిగ్గము కావలెను. వేదము తమ ననుసరించువారికి నాధికారములు విధింపబడినవి. ద్విజుడగు వాడు ఉపనయన మైనదిమొదలు గురుకుశ్రామ జేసి నాల్గవేదములో, మూడు వేదములో, రెండు వేదములో, ఒక్కవేదమో యథాశక్తి సభ్యునించి, ఆ కాలమున బ్రహ్మచర్యవ్రత

నిత్యుడై యుండవలెను. బ్రహ్మచర్యవ్రతము లేనిది విద్య అబద్ధమని వేరుగా చెప్పవలసిన యవసరము లేదు. తరువరి గృహభిముఖుడై విద్యాంశుడైన యావసుడు ఒక జవ్వనిని పరిణయమై ఆమె యందు కామోపభోగముల ననుభవించుచు, ధర్మతత్త్వితో వేద విహితనిత్యవైదికకర్మల నాచరించుచు అతిథియభ్యాగతులగు గౌరవించుచు గృహస్థాశ్రమమున కుఖజీవనము నెరవలెను. తరువరి వానప్రస్థుడును, తరువాత యోగియునై తనపుత్ర తృణింపవలెను. ఇదియే వేదవిహితముగు ఆచారము. ఇట్లులేనచో నూరు సంవత్సరములు గాదు, యింక పావుగనే జీవయాత్ర ఆనంద ప్రదముగా గడపవచ్చును. కాని యీ ప్రకేస్తాచారము లేమైనవి? నడుమనంతరించినవి. విద్యాభ్యాసమున కేగిన బాల్యమున రప్పించి, పాలుద్రాగు శిశువులకంటెగట్ట మొదలిడినారు. ఈయాచార మెట్లుత్పన్నమైనది యిప్పుడు విచారించ నవసరములేదు. శాధ్యమతము సన్యాసాశ్రమమును అభిమానించుటచే తత్ప్రీతిక్రియగా నీ యాచారము ప్రబలెను. వేదాచారములోని లోపములను గనిపెట్టగల ధీవికాలురు సంస్కరించి, శాసనములజీవరని విమర్శకాగ్రసర లనుచున్నారు. ఇదియెట్లున్నను యిది సనాతన మతాచారముకాదు. నడుమంతరపు ఆచారము. వైదికాచారము లేకపోవుటవలన మనకెన్ని నష్టములు వాటిల్లినవో చూడుడు.

బ్రహ్మచర్యము లేక జాతినీర్వీర్యమైనది. గృహస్థాశ్రమములో ననుభవించవలసిన యానందము పురుషునికిగాని, స్త్రీకిగాని కలుగుటలేదు. స్త్రీపురుషులకు యింద్రియవైకల్యము గలుగుచున్నది. నియమనిగ్రహములకు స్వస్తి జెప్పుటయైనది. పిదప సంతానము గలుగుచున్నది. శతవర్షములు భోగభాగ్యములతో ననుభవించవలసిన జీవితపరిమితి ముప్పదిసంవత్సరములే నది. ధర్మార్థకామ మోక్షములను సాధించలేని వృద్ధులు భూభారముగల్గునట్లు పుట్టి గిట్టుచున్నారు. ఇది వైదికులకు దేలియనివినయమా? బ్రహ్మచర్యమే తక్కిన యాశ్రమములకు మూలమని వా రెయంగరా? ఎరిగియు, విద్యాభ్యాసకాలమున తమపుత్రులకేల వివాహములు చేయుచున్నారు? తమపుత్రుడు బాలుడుగాన తమకోడలుగూడ బాలికయో శిశువోయెయింటు యవసరమగుచున్నది, 12 సంవత్సరములకు బాలిక రజస్వలకాగానే గర్భాధానము జరుగుచున్నది శిశువుపుట్టి గిట్టుచున్నది. తల్లియు ప్రాణాపశ్చయై మృత్యుముఖమునుండి యెట్టులో బయలుబడుచున్నది ఇట్టియకాల మరణముల నెన్నియేని గాంచుచున్నాము. కాంచియు మనకు దయరాదు. బాలికలయొక్కయు, బాలరయొక్కయు ఉసురు జాతికి కాశ్యతముగా గొట్టుచున్నది. జాతియభోగికి బోవుచున్నది. ఇట్టిజాతిని వేదము లుద్ధరింపజాలవు. ధర్మశాస్త్రము లుద్ధరింపజాలవు. జాతియొక్క నిర్వీర్యస్థితిని ప్రతిఘటింప పురాణేతిహాసములకు శక్యము గాదు. యవతీయవసులకు ప్రాణదాతయై, శక్తిసామర్థ్యములను, ఉత్సాహమును ప్రసాదింపగల బ్రహ్మచర్యవ్రతమే యుద్ధరింపగలదు. బాల్యవివాహమువలన నష్టపడి, చాలకాలము మనవలెనే పశుప్రాయుడై యుండి, అపార మగు దైవానుగ్రహమువలనను, స్వయంకృషివలనను బ్రహ్మచర్య వ్రతస్థితుడై, తేజోవంతుడైన శ్రీగాంధీ మహాత్ము నడుగుడు.

ఇట్టి వేదవోదితాచారములను వీడి పొట్లకూటికై యాంక్షేయవిద్యాభ్యాస మొనర్చి, బ్రహ్మచర్య భాగ్యమును, వేదాధ్యయన భాగ్యమును, తమ యవతత్వమునకు లేకుండజేసి, అతరాభ్యాసము నాటినండియు నాంగ్లేయాక్షరములనే చెప్పుచున్నవారా సదాచారము పోయిన దని గోలపెట్టుట? జాతీయ విద్య కావలె ననిన ఒక్క పూర్వార్వాచారపరాయణుడైనను తన పిల్లవానిని పాతశాలకు బంపువా? అదరకు ఆంగ్లవిద్యతో కావలెను. తమ ముద్దుబిడ్డలకు చిన్నప్పటినుండియు దొరవేషము, దొరభాష కావలెను. నేనకచ్చిత్రయే తమ బాలు రవలంబింపవలెను. ప్రజల ప్రోత్సాహము లేకయేగదా జాతీయపాతశాలలు మూలబడుట. మతమునుసాకున, ఆచార మను సాకున సంఘములో నెన్ని దురాచారములు ప్రబలినవో చూడుడు. తమ బాలరకు మృదువైన కట్టుములను బుచ్చుకొనుట, బాలికల శ్రద్ధవ్యాపేక్ష చేస్తూ కట్టుకొనుట, ఆ మూడుకాళ్లమునునలి చచ్చిపోయినచో బాలికకు మరల వివాహము చేయక ఆ చిన్ని బిడ్డకు ఆనుకదాంతము దుఃఖము కలుగజేయుట, యిత్యాదిదురాచారములు లేక్కకు మీరిపోయినవి. ఈ దురాచారములను మాన్ప బ్రయత్నించువారిపై పూర్వార్వాచారపరామర్శాభాసులు, బ్రాహ్మణాభాసులు దండెత్తి బ్రదుక నివ్వకుండ చేయుచున్నారు. వేద విహితముగు ఆచారమును వీడక మహాత్ముల పాదరేణువులవెంట జరించు మహానుభావుల పాదపూజిని నాశ్చర్యమున సగౌరవముగ ధరింతును. కాని యిక్కాలమున సంఘములో పెద్దగి పోయిన దురాచారములను కన్నులార గాంచుచు, కష్టపడుచు, మన తలవాతకు విధిని నిందించుకొనుచు తత్ప్రీతికారసాధనముల సరయకుండుట తగదు.

రజస్వలానంతర వివాహములు ప్రబలినచో, కొంపలు మునిగిపోవుననియు, హిందూ వివాహముయొక్క పవిత్రత భగ్గు మగుననియు, చెప్పుటలో నర్థములేదు. ఈ విషయమై ఆంధ్రపత్రికా సంపాదకీయ వ్యాఖ్యలకు విమర్శించుటకు శ్రీ బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారు రిలిజియో మూడు కాలములు వ్రాయుటకు ప్రయోసపడిరి. వివాహములు రిజస్వర చేయుటవలన హిందూ

వివాహముయొక్క పవిత్రత చెడుననియు, కేవలము పాశ్చాత్య దేశములందువలె వివాహము సివిల్ కాంట్రాక్టు అగుననియు, కాస్త్రీగారు చెప్పుచున్నారు. రిజిస్టరు చేయుట హిందువులకు నూతన పదతియే. దీనివలన ఆచరణయం దనేకకష్టములుగూడ కలుగవచ్చును. బిల్లులోని కొన్ని క్లాజులు మన సాంప్రదాయములకును, నైతికాశయములకును భంగముగా నున్నచో కాలక్రమేణ బిల్లునుమార్చి సంపూర్ణమును, సమగ్రమును చేయవచ్చును. బిల్లులో కొన్ని లోపము లున్న వని యంగీకరింపనివారు లేరు. ఆంధ్ర ప్రత్రియు నా లోపములను గ్రహించకపోతేదు. నా యభిప్రాయములను ఖండించుచు నొకరు త్రిలింగలో కారదా గారును, ఆంధ్ర ప్రత్రికాధిపతులును తప్ప తక్కినవా రెవ్వరును సంపూర్ణముగా నామోదించలేదని వ్రాసిరి. ఇట్టి వివరములైన వ్రాతలను పరిగణింప వలసిన పనియే లేదు. బిల్లులో లోపము లుండవచ్చును. వానిని సవరించి బిల్లును భారత స్థితిగతులకు తగినదిగా చేసికొనుట మన విధి.

‘విమర్శకాగ్రేసరులు’ రజస్వలానంతర వివాహములు పాశ్చాత్యచారములను మర్కటించుట యని వ్రాయుటకు కడుంగడు ప్రీతి నొందుదురు. అట్లు వ్రాయుటకు వారికి విసుగు గూడ వుట్టదు. ఇవి పాశ్చాత్యచారములు కావనియు, నేద మతప్రతిపాదితము లనియు, నిడివరకు వ్రాసియుంటిని. నూటికి 97 మంది భారతీయులు రజస్వలానంతర వివాహములకే యొనరించుచున్నారనుట ప్రసిద్ధము. పాశ్చాత్యులయందలి భయంకర పాపములన్నియు, మనదేశమున రూఢమగుననువాదమునకు మహా నీయుమగు త్రిలింగయందు ఉమర్ ఆలీషాకవిగారు తగినప్రత్యుత్తర మొసంగియున్నారు. వారి భావములతో నే నేకీభవింతును. మహర్షుల సంతతివారును, వసిష్ఠ విశ్వమిత్రాదుల భౌతికాధ్యాత్మికాశయములను జిదింప జేసికొనినవారును నగు ఆర్యసంతతి కిట్టి ముప్పు వాటిల్లదు. ఆరుంధరి, శీత, సావిత్రి మొదలగు పత్రికల పాదరేఖలవలచే పునీతమై, వారి భౌతికాధ్యాత్మికాశయములను నూర్చుచుండ్రాదు లున్నంతవరకు శిరములపై నిడుకొని పూజించు భారత నారీమణులు కేవలము పాశ్చాత్యుల ననుకరింతు రని తలచుట భ్రమ. భారతనారీమణుల యాశయములకును పాశ్చాత్య నారీమణుల యాచారములకును ప్రాకృతికమది కాక మి ను లకు గల యంతరము గలదు. ఆచార్యాగారు విద్యావిధానమును ఖండించియున్నారు. మన బాలికలు ప్రస్తుతము బాలు రభ్యసించు విద్యనే యెల్లకాలమును అభ్యసించురని యెందుకు తలపవలయును. స్వాతంత్ర్యము చేరువలో నున్నది. స్వాతంత్ర్యము లభించినతరువాత బాలిక విద్యవలెనే బాలికల విద్యను గూడ మనము శంకించుకొందుము. మన సాంప్రదాయములకును, అనసరములకును, తగినవిద్య నే మన బాలికల కొసంగెదము. స్త్రీవిద్యయందు మార్పవసరమని శ్రీ ఉన్నన లక్ష్మీనారాయణ, కాశ్యే మొదలగు పండిత సర్వులు, పూజనీయులు, ముంబంజవేసి, తమ సర్వస్వమును త్యజించి భారతీయుల కృతజ్ఞతకు పాత్రులగుచున్నారు. స్త్రీ విద్యకు బ్రహ్మచర్య మెంత యవసరమో వారి నడుగుడు. ఆన భవమునలన వారు చెప్పుగలుగుదురు.

బాలి మాషణమును, స్వస్త్రీమాషణమును గావించి కళంకితకీర్తిసాంధ్రు లగు ఆచార్యాగారి యవకతవకమాటలను లి బర్టీ పత్రిక తీవ్రముగా ఖండించినది. ఆచార్యవంటి వారు నేదబాహ్యులును, బాలిక మిత్రులని వద్దము చేకూర్చు వారై యున్నారు. ఇట్టి యవకతవకవాదములను గౌరవనీయుడైనాడు చెప్పడు. రజస్వలానంతరవివాహములు చేయు క్షత్రియాదివర్ణము లీ వ్రాతలను చూచినచో ఆచార్యాగారి మర్యాద నిలువదు.

గ్రంథవిస్తరభీతిచే నింతటితో నీ వ్యాసమును ముగించి మరల నింకొక సమయమున విప్పింతును.

కావలెను.

అంగ్లో-అమెరికన్ ఆయిల్ ప్రాడక్టు కంపెనీ

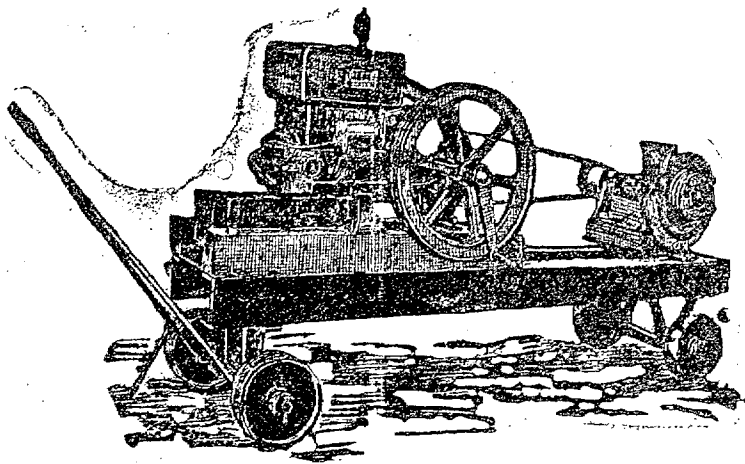
కావలెను:—పైకంపెనీకి సంబంధించిన ఆమెరి

కన్ లాబ్రికేటింగు అయిల్సు, మోటార్ ఆయిల్సు, గ్రీస్ మొదలగు వాటి మద్రాసు రాజధానిలో పలుచోట్లయందు విక్రయించుకై ఏజన్సీల నేర్పాటు చేయుటకై సామర్థ్యము గల జిల్లాప్రతినిధులు కావలెను. నెల 1 కి రూ. 75 జీత ముండును. రూ. 150 వరకు పెంచును. సం॥నకు రూ. 15/-అధికము చేయవచ్చును. ప్రయాణపు ఖర్చులకు రూ. 25 లు కమిషను పైరా లివ్వబడును. ఈపనికి నియమింపబడువారు వాటా 25 రూ. 25 ధరగల 10 వాటాలు పుచ్చుకొనవలయును. ఉద్యోగమున మైనవెంటనే రూ. 100 లు చెల్లించవలెను. తదిమ మెత్తమును 3 దఫాలుగా 3 నెలల కొకసారి చెల్లించవలెను. ఒక సం॥ రం చక్కగా పనిచేసిన నెల 1 కి రూ. 150 ల నొప్పన డివిజనలో ఏజంటుగా నియమింపబడుటకు నూచనగలదు. దరఖాస్తులు తపాల్ కాడ్డుమాలముగా పంపినను అంగీకరించబడును. వారివారికి గల అనుభవములతో దరఖాస్తులను పంపుకొనవలెను.

MODERN TRADING Co., Managing Agents,
P/105, Russa Road, South P. O. Kalighat, Calcutta

వ్యవసాయదారులకు ఒక వర ప్రసాదము

విట్టి పార్ల బుల్ అండ్ స్టేషనరీ పంపింగు సెట్లు, బజారునందున్న వాటిలో మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది అండ్ చౌకయైనది.

ప్రత్యేకలక్షణములు:—అల్లాయిస్టీల్, అండ్ స్టీల్ కంప్లెక్స్ వ, నులభమైన మెకానిజమ్, తక్కువ చమురు ఖర్చుగల నులభముగా మరొకఫలమునకు తీసుకొనిపోవ శీలగనండుట, ఆమోఘమైన విడిభాగములు సహాయము.

భారతదేశమునందు వేలకొలది ఈఇంజనులు నేడు పనిచేయుచున్నవి. ఇతరలయందు ఇతరమైనవాటిని దీనితో పోల్చుటలేదు. అన్ని సెజుల సెట్లు తక్షణమే యిచ్చుటకు సిద్ధముగా నున్నవి.

BATLIBOI

ENGINEERS.

4/153, BROADWAY, MADRAS. FORBES ST. FORT. BOMBAY.

Sub-Agents for Andhra Province Agricultural Engineering Department
Gandhi Park Road, Bezwada.

ఈనల్పును వాడకున్నచో నహజసౌందర్యముగల స్త్రీగూడ యితరుల నాకర్షింపజాలనిదే యగును. దీనిని నిత్యమును వాడుచున్నచో సామాన్యసౌందర్యముగల యువతియైనను ప్రజల ప్రశంస నభికముగా బడయగలుగును. స్త్రీల సౌందర్యమునకు ముద్దు లొలుకు మొగమే ముఖ్యలక్షణము.

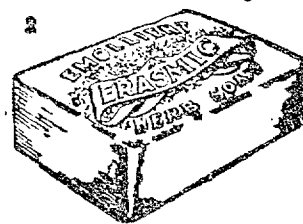
Let

ఇది చర్మమునకు ప్రకాశమును మృదుత్వమును స్వచ్ఛతనుగూడ యెల్లప్పుడును కలిగించును. అతిమనోహర

ERASMIC HERB SOAP

మైన ఈనల్పునే యెల్లప్పుడు వాడుడు. ఇది చర్మరంగ్రములను మృదువుచుటయేగాక చర్మములోని బిజ్జులకు పుష్టినిగూడ కలిగించును. సహజమగు యవ్వనభావమార్చుకొనుటకుందనిది కాపాడును. చర్మమునకు మృదుత్వమును కలిగించును, దీనిని వాడుటవలనచర్మము యెల్లప్పుడును మృదువుగను నుందరముగను యుండును.

Made in England by the
Manufacturers of the
famous
Erasmic Toilet Specialties

మత గ్రంథములు

నిత్యకర్మాక్షకము

శ్రీశైలకానుసారము వ్రాయబడిన

గాయత్రి రంగులపటము గలది. వెల 2-8-0

కలికోడైండు 8-0-0. లైజరీఎడిషన్ 4-0-0.

ప్రతివాదాపు 100 పుటలుగల పీఠిక, ఉపాధ్యక్షములయందు నిత్యకర్మలయొక్క సర్వకాన్యమయము లన్నియు సతాత్మకముగ గలవు.

ఈ నిత్యకర్మాక్షక గ్రంథమునందు గల విషయములు

1 స్నానవిధి, 2 సుతిస్మృతి పురాణాదునవిధి, 3 ప్రాణాయామ వివరణము, 4 అష్టావత్యారింశత్సంస్కార వివరణము, 5 సంకల్పవివరణము, 6 తిసి, వార, నక్షత్ర, సంవత్సర, యోగ, కరణ, మాసవివరణము, 7 గాయత్రీజప నిర్ణయాద్య నేకవిషయము, 8-11 వస్త్ర, ఉర్ధ్వపుండ్ర, భస్మ, యజ్ఞోపవీతిధారణవిధులు, 12 సముద్రస్నానవిధి, 13 త్రికాల సంధ్యావందనము, 14 జపప్రకరణము, 15 బ్రహ్మచార్యుల అగ్ని కార్యము, 16 గృహస్థులకు ఔపాసనము, 17-28 ప్రాయశ్చిత్తాపాసన, సమిధారోపణ, సమిధాధాన, సమస్యహోమ, పక్షహోమ, సూర్య దండ, గ్రహహోమములు, 24 బ్రహ్మయజ్ఞము, 25 నిత్యపితృతర్పణము, 26 శోధాయనసూక్తోక్త వేదతర్పణము, 27 పురుషసూక్తవిధాన వేదతర్పణము, 28-29 శంఖ, సాలగ్రామతీర్థప్రాశనవిధులు, 30-35 శివ, కృష్ణ, సూర్య గూఢత, శారీ, శ్రీరామ, అష్టోత్తరశతనామములు, 36 వైశ్యదేవ యంత్రపూజ, 37 నిత్యవైశ్యదేవవిధి, 38 వైశ్యదేవ జతినీతేన దానము, 39 తీర్థవివరణ హస్తము, 40 విభురవైశ్యదేవము,

41 సురుధ్యానము, 42 తృచాకల్ప సూర్యనమస్కారములు, 43 ఋగ్వేదీయ మహాసారము ప్రపాఠము, 44 సూర్యోపస్థానము, 45 అత్యయజ్ఞము, 46 భోజనవిధి, 47 స్నానీపాకవిధి, 48 స్నానీపాకపరిత్యాగ ప్రాయశ్చిత్తము, 49 అతిశిక్షాజ, 50 గోగ్రాస విధి మొదలగు విషయములు గలవు.

విభవ, శుక్ల, ప్రమోదూత, ప్రజోత్పత్తి అను 4 సంవత్సరముల పంచాంగము 0-12-0 బృహత్ స్తోత్ర రత్నావళి

ప్రతిపదాంధ్ర-టీకాతాత్పర్యసహితము వెల 0-12-0

శ్రీపురుషాదు లండఱకు అత్యనుకూలము లగు నానా విధస్తోత్రములను శంకేశిమాసములకు ఒక్కొక్క భాగముచొప్పున ప్రకటింపబడినవివి. ఈ 1-వ భాగమునందు, 1 శ్రీ శంకరాచార్యకృత దేవ్యపరాధక్షమాపణ స్తోత్రము, 2 శివాపరాధక్షమాపణస్తోత్రము, 3 కనకధారాస్తోత్రము (లక్ష్మీస్తుతి) 4 శ్రీరామ భుజంగప్రయాత స్తోత్రము, 5 వ్యాసకృత విష్ణుస్తోత్రము, 6 వాల్మీకికృత గంగాస్తోత్రము, 7 పండితరాయకృత లక్ష్మీలహరిస్తోత్రము, 8 సురుధ్యానము గలవు.

ఎడిటరు స్వధర్మప్రకాశిని, బృందావనం, కీలుపాకు, మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

జాతీయ పతాకోత్సవము-గోవాడ

1-11-29 వ (దీపావళి) యువకులందఱు దేవాలయము వద్దచేరి జాతీయపతాకముతో శ్రోతల శరీరము గగుర్పొడుచు నట్లు అతిశ్రావ్యముగ జాతీయ కీర్తనలపాడుచు గ్రామసంకీర్తనకు బయలుదేరిరి. మధ్యమధ్య అత్యుత్సాహముతో చాలమంది జనులు ఉత్సవములో పాల్గొనిరి. ఆ జయజయధ్వనులు తిరిగి సందేహతరోద్యమమును బాగుగ జ్ఞప్తి కలిగించుటతో ప్రజలు, ఆనందావేశముల తమదేశభక్తిని బాగుగా చాటిరి. ఇట్లు తిరిగి దేవాలయము చేరుసరికి ఆయుత్సవము అతిరమ్యమై యొప్పా రెను.

తరువాత దేవాలయముననే శ్రీయుత ఆలపాటి శివరామ కృష్ణయ్యగారి యధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభ జరిగెను. యువకు లనేకు లాసభకు హాజరైరి. ప్రథమమున శ్రీ ఆలపాటి సూర్యనారాయణదేవగారు మాట్లాడుచు బ్రిటిష్ పాలనావిధానమును గుఱించి విపులముగ చర్చించిరి. తరువాత శ్రీ వెన్నెలకంటి గోవిందరావుగారు కాట్రగడ్డ వెంకటకృష్ణయ్యగారు ప్రస్తుతరాజకీయ పరిస్థితులనుగుఱించి గాంధీ తత్వాన్ని గుఱించి ప్రజలకెఱుకపఱచిరి. తరువాత మా కాంగ్రెసుకమిటీ కార్యదర్శిగారైన టి. కె. చౌదరిగారు వారి ద్యూటినిగుఱించి చెప్పుచు కాంగ్రెసు సభ్యులుగా చేరుడని సభికులను కోరిరి.

తరువాత శ్రీయుత తుమ్మల సూర్యనారాయణగారు మందుసామానుల కాల్చి వృధాగా డబ్బువ్యయపరచక అడబ్బునే ఏ సంస్థకైన సమర్పించి కృతకృత్యులుగండని సభికుల హెచ్చరించిరి. అష్టతులు అధినేతేశ్వార్యశత్రువునుగూర్చి డిల్లీలో నేడేజరుగనున్న రాండు టేబిల్ సమావేశమును గూర్చి చెప్పుచు లాహోరుకాంగ్రెసు ఆజ్ఞప్రకారము సన్నిధిలుగ నుండుడని యువకుల హెచ్చరించిరి. తీర్మానముల తదుపరి జయ జయ ధ్వనులతో సభముగి సెను.

తీర్మానములు

- 1. హైందవరాజకీయ శైలి కుండవలసిన హక్కులకై గవర్నమెంటులో పోరాడి నిరసనత్రయముచే ఆత్మసమర్పణ చేసిన జతీంద్రహాను ఆత్మకాంతికై ఈసభవారు భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నారు.
- 2. మిరలు లాహోరు కుట్రకేసులో శైలిగానున్న విప్లవకాటలగు స్వాతంత్ర్యవాదుల నభినందించుచు కఠిన శాసనముల పాటేసిన ఈ నిరంకుశ ప్రభుత్వమును నీ సభవారు నిరసించుచున్నారు.
- 3. ఈసంవత్సరాంతములోపల అధినేతేశ్వార్యశత్రువు మొగగ విన్ లాహోరు కాంగ్రెసులో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానముపాడింపనున్న దేశనాయకుల ఉత్సాహమును కొనియాడుచు స్వాతంత్ర్య సమరమునకు సంసిద్ధులు గండని యువకుల నీ సభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.
- 4. విదేశీవస్త్ర బహిష్కరణము స్వదేశీ వస్త్రధారణమును మద్దతిపాననిషేధమును అస్పృశ్యత నివారణమును కొనసాగి తురుగాయని ఈసభవారు కోరుచున్నారు.
- 5. విదేశీయులకు మందుసామాను సలస ఏతేలు మూడుకొట్ల రూపాయలు పోవుచున్నందున దానినినేడే అరికట్టగలందులకు ప్రజల నీ సభవారు హెచ్చరించుచు ప్రత్యేకముగా శ్రీరస్తునించుచున్నారు.
- 6. గాంధీగారు చెప్పినట్లుల పూర్తి కేయవలసిన కాంగ్రెసు సభ్యుల సంఖ్యను మనరాష్ట్రమువారు త్వరలో పూర్తిచేయుగలందులకు ఆంధ్ర మహాజనుల నీ సభవారు హెచ్చరించుచున్నారు.
- 7. కారదాబిల్లు నామొదించిన భారత శాసనసభ్యులను వ్యభిచార గృహనిర్మాణ చట్టమును (బ్రాకెస్టబిల్లు) అమలులో పెట్టనున్న మదరాసు శాసనసభ్యులను అంగీకార నూచకముగా నభినందనమును చెల్పుచున్నారు.
- 8. ఆంధ్రరాష్ట్రీయ సభకు శ్రీయుత నడింపల్లి నరసింహ రావుగారిని అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొన్నందులకును తక్కిన సభికుల కూడా జయప్రదముగా జరుపనున్న ఆహ్వాన సంఘమువారి నభినందించుచు భౌతికరత్నమును నిర్ణయించి లాహోరు కాంగ్రెసు సభకు సలహా నిచ్చుటకు ఆంధ్రనాయకుల నీ సభవారు కోరుచున్నారు.
- 9. రైతుల ఆదాయవ్యయముల పరిశీలంప నియమింపబడిన రీసెటివ్ మెంటు సభ్యులు తమవిధిని సరిగ నర్పించి నేవ వేయటమును విజయవాడలో జరుగనున్న రైతుసభలో రైతు సేవయే దేశసేవగా నెంచి సరియైన తీర్మానముల గావించి రీసెటివ్ మెంటు సభ్యులకును తత్ ద్వారా గవర్నమెంటు వారికిని తెలియ జేయగలందుల కీసభవారు రైతు మహాసభకు నూచించుచున్నారు.
- 10. సమయమిదిగి యిటువంటి సమావేశముల జరిపి యుత్సాహముతో దేశసేవ జేయగలందులకు గ్రామవాసులనే గాక భారతీయులందర నీసభవారు ప్రోత్సహించుచున్నారు.

వై తీర్మానములు ఈ సభవారిచే నేకగ్రీవముగా నామూడింపబడెను.

(ఒకవిలేఖరి.)

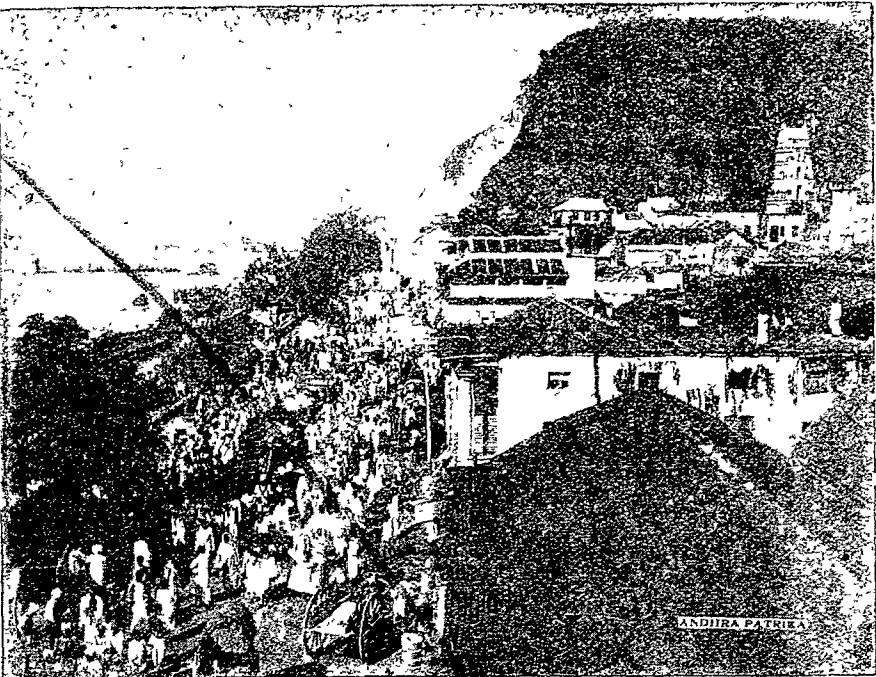
అపాయము లేనిది, విరేచనకారి. జబ్బు, జ్వరము, పిత్తము మున్నగు వ్యాధులు గల వీడ్వల కీది తగినది

తల్లీ! బిడ్డకు మంచి విరేచనకారి కాలిఫోర్నియా అత్తివండ్ల పర్బత్తు. "California Syrup of Figs"

బిడ్డకు మలబద్ధకము, పిత్తము మొదలగు వాటి నల్ల జ్వరము తగిలినప్పుడు ఒక స్పూన్ కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ ను (California Syrup of Figs) ఇచ్చిన, జీర్ణకోశమునందు మంచి ఆకలిని పుట్టించి నులమును అపానవాయువులను శరీరమునుండి తొలగించును. జీర్ణకోశమును శుభ్రపఱచును, బాత్రిగా హాయిమీయ చేయదు. మత్తుపదార్థము లేవ్వయుండును చేర్చబడవు.

కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ (California Syrup of Figs) కొఱకు మీకెఱుఘును అడుగుము. పిల్లలకు శిడలకు పథ్యపాన విషయము లన్నియును సవి సరముగా నీసామీదనే వ్రాయబడియుండును. కెమిస్టులందరివద్దను దొరకును. తల్లీ! మీరు (California Syrup of Figs) కాలిఫోర్నియా ఫిగ్ సిరప్ నే కోరుడు. లేనియెడల యిమిలేషను నొక దానిని బడయుదురు.

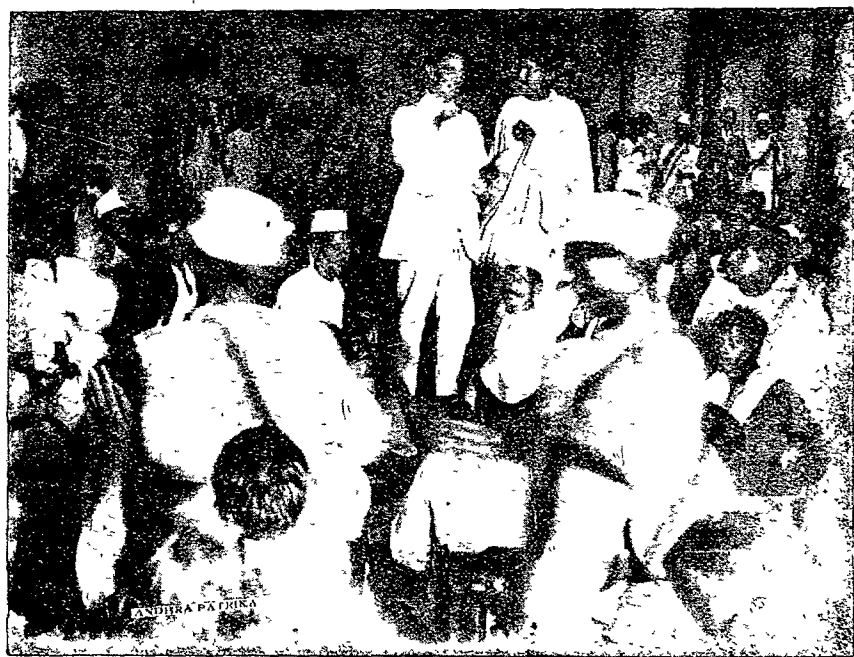

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అద్వైతమునకు జెడవాడ పురమునందు ఉన్న అద్వైతమునకు జరుపుతున్న పూజలను, కృష్ణా నదియు నిందు గాననగును. (ప్ర. భో. బి.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అద్వైతమునకు జెడవాడ పురమునందు ఉన్న అద్వైతమునకు జరుపుతున్న పూజలను, కృష్ణా నదియు నిందు గాననగును. (ప్ర. భో. బి.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అద్వైతమునకు జెడవాడ పురమునందు ఉన్న అద్వైతమునకు జరుపుతున్న పూజలను, కృష్ణా నదియు నిందు గాననగును. (ప్ర. భో. బి.)

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ లోని అద్వైతమునకు జెడవాడ పురమునందు ఉన్న అద్వైతమునకు జరుపుతున్న పూజలను, కృష్ణా నదియు నిందు గాననగును. (ప్ర. భో. బి.)

ఆంధ్ర నాయకుల ప్రకటన

డిల్లీ ప్రకటనను ఆమోదించుట

వచ్చేయేడు రాష్ట్రీయసభ గుంటూరులో జరుగును

(ప్రత్యేక విశేషం)

జెడవాడ, నవంబరు 5:—డిల్లీలో నాయకుల ప్రకటనను ఆమోదించుటకు ఆంధ్ర నాయకులు వున్న సమితి ప్రకటన గావించిరి. ఆ ప్రకటన యిట్లుగలదు, “మహాత్మా గాంధీగారి నాయకత్వమున డిల్లీలో నాయకులు ప్రాంతీయ ప్రకటనకు ప్రత్యుత్తరముగ నొసంగిన ప్రకటనను మేము ఆమోదించుచున్నాము. ఆంధ్రులు యీ సంవత్సరమున నాయకులకు చేయూత నొసంగవలెనని మెచ్చుకొనుచున్నాము” అందు సంకేతము చేసినవారలలో గా. జే. రామ దాసుపంతులు, డి. నారాయణరాజు, కొండా వెంకటప్పయ్య పంతులుగారు, డా॥ గురూరత్రి, ఉన్నవలక్ష్మీనారాయణ గొల్లపూడి సీతారామశాస్త్రి, కె. కోటిరెడ్డి, గజపతి రామ చంద్రరావు, ఎం. యశ్వంతరావు, మాగంటి బాపినిధిగార్లు గలరు.

డా॥ మాంజి, డా॥ పట్టాభి సీతారామయ్య, గజేశ దామోదర సర్వేపల్లిగార్లు సేవనము చేచ్చిరి. కె. నాగేశ్వర రావుపంతులుగారు వారిని సన్మానించి ఉత్సవముతో దెచ్చిరి. వచ్చేసభ గుంటూరులో ఆహ్వానింపబడెను. (తంతి)

ఆంధ్ర మహిళామహాసభ

ప్రజ్ఞాపైస తీర్మానములుగావించుట

జెడవాడ, నవంబరు 4:—ఆంధ్రమహిళామహాసభ నిన్న సాయంకాలము డా॥ ముత్తలక్ష్మీరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సమవేశ మయ్యెను. బాల్యవివాహ శాసననిర్మూలన చట్టముగావించిన హిత విలాస కారదాగారిని అభినందించుచు తీర్మానించిరి. పునఃసంఘటన వయస్సును విచారణసంఘమువారు నూచించినట్లు ఎక్కువ చేయవలెననియు, స్త్రీలకు ఎన్నికలందు యితరవిషయములందు అన్నిరక తేటపడ జేయవలెననియు, దేవదాస్పత్తి తొలగిపో వలెననియు, దేశసంబంధములను అధ్యయనము చేయవలెననియు తీర్మానించిరి. ఆస్పృశ్యతా సాంఘిక స్వత్వములను గూడ తొలగించవలెనని గోరుచు తీర్మానించిరి. మరియు అధి నివేశస్వత్వము వెంటనే ప్రసాదించవలెననియు, హద్దానభివృద్ధి నభినందించుచు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

ఆంధ్ర స్థానిక సంస్థలసభ

నామినేషన్లు తొలగిపోవలెనని తీర్మానించుట

(ప్రత్యేక విశేషం)

జెడవాడ, నవం 4:—సేవనమును పి. సి. వెంకటపతి రాజుగారి అధ్యక్షతన సమవేశ మయిన ఆంధ్ర స్థానిక సంస్థల సభ యందు జిల్లా బోర్డులకు ప్రభుత్వమువారు సభ్యులను నామినేషన్లు చేయుపద్ధతి తొలగించ వలెనని ముఖ్యముగ తీర్మానించబడెను. అనంతరము చొట్టకొని పంచాయతులు స్థాపించవలెననియు, ప్రతిజిల్లాకు ఒకటి, రెండు కేంద్రాలు బోర్డులు స్థాపించవలెననియు, 25 ఏండ్లకుపైబడ వారందరికి ఎన్నికాకార మియవలెననియు తీర్మానించిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాయకుల ప్రకటనము

క్రొత్త సంకేతములు

లక్ష్మణపురము, నవంబరు 5:—డిల్లీలో సమావేశమై భారత రాజకీయ నాయకులు చేసిన ప్రకటనకు యీ క్రింది వారు సంకేతములు చేయుట కొప్పుకొనిరి:—

మహాత్మాగాంధీ, సర్ ఆలీ ఇమామ్, హుసేన్ ఇమామ్, మాలానా అబ్దుల్ కలం ఆజిత్, జి. బీర్లా, బాబూ భగవాన్ దాసు, పండిత జగత్ నారాయణ, సచ్చిదా నంద సింహా, సర్ గోవిందదాసు, పి. విజయరాఘవాచారి, యా. సి. కేటకర్, ఆభయంకర్, జమ్నదాస్ మెహతా, లక్ష్మణయ్య బేకాయ, భువాబాజ్ నేకాయ, యస్. వి. శ్రీ శ్రీ, రమణీ మొరార్జీ, బాబు రాంకేంద్రప్రసాద్, పండిత గోవిందవల్లభపంతు, లాలా గిరిధరలాల్, పండిత కే. సంతామ్, రాజ్ అహమ్మద్ కేద్యూయా, యుస్ఫా ఇమామ్, జ.

ఆంధ్ర మహిళా మహాసభ-బెజవాడ

3-11-1929 తేదీన జరుగుట

సభాధ్యక్షులైన శ్రీమతి దాక్షిణి ముస్తాఫీయ్యమ్మ, డి. సి. యం. ప్రాచీన్ లక్ష్మీకృష్ణ కృష్ణాక్షి (పెసిడెంట్) గారి ఉపన్యాసము.

సోదర సోదరీమణులారా! ప్రతినిధులారా!!

ఈనాడు మీరు నన్ను ఆహ్వానించి నాకి యాంధ్ర మహిళా సభాధ్యక్షులను కొంతకాలం విడిచిపెట్టిన మీకు నా హృదయపూర్వకమైన అభినందనలు లభించుచున్నాయి. ఇట్టి తరుణముందు మనదేశమునందలి స్త్రీల యాత్మత్వము కై తనస్కర్యము ద్వారా త్యాగశీలర సంస్కరణము మనము చేయవలెను.

ఇతర దేశములలో వలెగాక మనదేశమునందలి పురుషులు స్త్రీ స్వాతంత్ర్యముకొరకు, అభివృద్ధికొరకు ఎల్లప్పుడు సానుభూతి జూపుచున్నందున మన మధ్యస్థులగుట మహా భారతదేశమునందలి స్త్రీల యభివృద్ధికిని స్వాతంత్ర్యమునకును, భారతమాత సంతృప్తియందలి సంతోషమునకు మహా పురుషులు నిరంతరము కృషిచేసిరి, చేయుచున్నారు. హిందూ దేశమున పురుషులే స్త్రీల హక్కుల కొరకై పోరాడి జయప్రథముగ విద్యాధికులయమనకు రాజకీయహక్కుల పంపాదనకును ఉండంబడియుండునట్లు యాచియమన హిందూ దేశము యితర దేశములకు మాగనర్చియై యున్నది.

ప్రప్రచురమున మనకత్తంత ప్రేమాభిరుచుల రాజా రామమోహనరావుల నిపుడాయుడై సహజమన దురాచారమును రూపుమాపుటకు శాసనమును చేయించెను. అప్పుడు బెంగాల్ గవర్నరుగానున్న లార్డు విలియం బెంటిన్ ప్రభువు, ఉదాహరణకు మహాశివుడు, రాజశివీకారమును, కేలము శాసనముచేయుటతో సంతృప్తిపొందెను. వారి నాధారమునందులకు పూనుకొనెను. తరువాత పండిత విద్యాపాఠశాలపాఠాధ్యాయ బాలవెంకటపుర కన్నీటిచాళిచే నాధ్యక్షులగునట్లుగాను సర్వాధికారము గ్రాంటుగాక యాచున విద్యాపాఠశాలలకును చేయించెను.

మరియు హిందూదేశములలో చేపాడిన కొంతమంది పదువేలవైదికి నియమించు దురాచారమును రద్దుచేయుటకై యాంధ్రదేశము 1860 సంవత్సరమునందీయ సామన్యమును, అనగ దాడుకనును, క్రూరమునను నీయాచారమును రూపుమాపుటకు మనము తన శాసనమును చేయించుటకు పోయితిమి. మన దురదృష్టమునగా 1909 సంవత్సరముననే మైసూరు ప్రభుత్వమునా క్రికూరమైన యాచారమును రద్దుపరచి పురుషులలోగాని, స్త్రీలలోగాని అవినీతిని హిందూసంఘము ప్రోత్సహింపరచిరి ప్రపంచమునకు చాటినారు.

భారత వారీమణుల యభివృద్ధికి మనదేశములు చేయుచున్న కృషి యత్యంతము శ్లాఘింపదగియున్నది. మనయుద్వయమునందు శ్రద్ధవహించి యింతియంది యుండుట మనభాగ్యమునియే చెప్పవలెను. కశాసంతుల సంస్కరణకై సర్ వెంకటరత్నం నాయుడుగారు చాలకృషిగావించియున్నారు. లాలా గంగా రామ్, బీరేశలింగం, స్వామి శ్రీధానంద మొదలగువారు విలంతువులకై శ్లాఘనీయమగు కృషినిగావించినారు. కాశ్యే, దేవధారు ప్రభృతులు దేశమునందనేకులు వెదలి స్త్రీలయద్యమమునందు గత్యంత శ్రద్ధవహించియున్నారు. లాలా లజపతిరాయలు మనకు నచ్చిన బాంధవుడు. సర్ హరిసింగ్ గౌరు, రాయబహదూర్ హరివిలాస్ శార్మ యనకై శాసనములను చేయించి మనకృతజ్ఞులకు పాత్రులయినారు.

ఈతరుణమున ప్రభుత్వములో మనవక్తమూని, సంఘ సంస్కరణమునకును, యితర యజ్ఞులకును వెనుదియక మనయభివృద్ధికి పాటుబడిన మహామహాపురుషుల మన కృతజ్ఞతను చెల్లుదుము.

మనవిద్యుక్తము

ఈ సంవత్సరములో ప్రస్తుతము ప్రజల దృష్టి నాకర్షించుచున్న ముఖ్యశాసనములగుటయే ముచ్చటించ వలయున్నది. బాల్యవివాహ నిషేధకశాసన నిర్మాతయగు శ్రీయుత హరిబిలాస్ శార్మగారు ఇతరముల చేతను సంఘటింపబడుట నివారణము ఏలనగా ఈశాసనము బాలికలను సంరక్షించుచున్నది. మతముచేర బాలికలకు 8, 10, 12, 14, సంవత్సరముల వయస్సున వివాహము చేయుట అనగ దాడుకము ఇతర నాగరిక దేశములలో భిన్నమై దేశోద్ధాత్మక భంగము కలుగజేయు తల్లిదండ్రులకు శిక్షలు విధింపబడును. కావున యితర దేశమునందలి విద్యాధికులు మాత్రమేగాక, ప్రపంచమంతయు, శారదా బాల్యవివాహ చట్టమును సమర్థించుచున్నదనియు, ఈ శాసనమును ప్రతికూలముగా నూటిలో నొక్క పూర్వాచార పరాయణుడు మాత్రమే యున్నాడనియు, అందులో చాలామంది చాల వెనుకబడియున్న దక్షిణదేశమునందీ యెరున్నారనియు నున్నను ప్రభుత్వమువారికి దెలుగుచున్నాక!

బాగుగా పరిపాలనచేయు ప్రభుత్వమునకు పండితులను మాట్లలును చెనువుచేయుటలగు. హిందువులలోను, మహమ్మదీయులలోను, విజ్ఞానంతులగు స్త్రీలు మనముదాల్చి యున్నను ఈశాసనము నామోదించుచునే యున్నారు. ఈజనోపయోగకరమగు శాసనము నంగీకరించి గోమఘప్రభువును, వారిసతీమణియు; ఇతరముల భారతీయుల కృతజ్ఞతను పాత్రులైరి.

ఈ బాల్యవివాహ దురాచారములను మాన్యుటకు ప్రజలలో భిన్నమై ప్రచారము జరుగలేదని చదువుకొనిన వారిలోగూడ కొందరు ప్రాస్థవృద్ధిగలవారు నుడువుచున్నారు. కాని యితర దేశములలో ప్రజాభిప్రాయము స్పష్టము కాకముందే దైతిక ఆరోగ్య విషయక సంస్కరణలు ఆములు పరుపబడెనని వారు మరచుచున్నారు.

ఆంగ్ల దేశములో చేయబడిన శాసనముల పట్టికను గాంచి నవం, 19 శతాబ్దములోనే బాలబాలికల యెడల క్రూరత్వమును మాన్యుటకు శాసనములు చేయబడినవి తెలియగలదు.

మైనరు బాలికలను సంరక్షించుటకు శాసనములేయని మనము ప్రశ్నింపవచ్చును. పశువులయెడల క్రూరత్వము మాన్యుటకు మన దేశములో నెన్నియేని సంఘములున్నవిగా? కాని ఆంగ్ల దేశమునందువలె జర్మనీయుందువలె, అమెరికాయందువలె బాలబాలికలను సంరక్షించుటకు చట్టములు లేకపోవుట కొరవడియును.

నైతికసంస్కరణము

స్వామి విరుద్ధము కామోహగమునకై, 21 సంవత్సరములకు లోబడిన యువతని బలాత్కరించినవారిని శిక్షించుటకు ఆంగ్ల దేశమున అంతర్జాతీయ మహాసభవారి సలహా ననుసరించి 1885 సంవత్సరమున చట్టము చేయబడినది.

1885, 1908 సంవత్సరములయందు ఆంగ్ల దేశమునందు చేయబడిన చట్టములు అవినీతిని తగ్గించుటకు బాగుగా సమర్థములైనవి. అవినీతికరముగా ప్రార్థించు తల్లి బాలికలకు సంరక్షకకర్తగా ఉండుటకు వీలులేదు.

జోనెక్షెన బట్టిన అనునాంశము యువత అవినీతికరములను ఆచారములను సంస్కరింప బూనినపుడు ఆంగ్ల దేశములో ప్రజల ప్రతిభలును చాలాతీవ్రముగా ఉండెను. కాని మన దేశములో అవినీతికరముల ఆచారములను రూపుమాపుటకు మనలో ప్రయత్నించినప్పుడు దేశములో నభిప్రాయము చాల అనుకూలముగానుండెను. ఆంగ్లేయపత్రికలు, దేశీయపత్రికలు మనకు చాల తోడ్పడినవి. స్త్రీ సంఘముల సామన్యత జూపెను. నాటిల్లుకు శాసనసభవారు మనకూర్చిగా సానుభూతి గనుబరచిరి. నాటిల్లుకు ప్రభుత్వముగా రామోదించుటలన సంస్కరణ యంతచాంభింపబడుచున్నదో స్పష్టము కాగలదు.

ఇప్పటియవసరము

మైనరులను సంరక్షించుటకు సీయస్ చట్టమును ప్రభుత్వము వారింతరకును చేయలేదు. ఆ బాలికలక్షణమునకు తగినచర్య చేయియు నాడు పున్నవలెను.

ఇతర రాజధానులలోని కొన్ని చట్టములకు మనరాజధానిలోని చట్టములు చాల వెనుకబడియున్నవి.

దేవదాసీవిషయమై నేను ప్రవేశపెట్టిన చట్టముకూడ మైనరులను సంరక్షించుట కేర్పడియున్నది. మైనరుబాలికలు పడుపువృత్తి నవలంబింపకుండ చేయుటకై యుద్దేశంపబడినది.

నాశాసన మామోదించబడినందులకు శాసనసభవారిని, ప్రభుత్వమువారిని అభినందింపవలయున్నది. కాని చట్టము అమలుపరుచుటలో అలస్యముగుటలన స్వార్థపరాణులగు దేవాలయాధికారులు నిరంధరముగాను, పక్షపాతియుగాను ప్రవర్తించుటకు వీలయినది. తత్ఫలమే యీ చట్టమును అమలుపరచి, నేలకొలిది బాలికలను పడుపువృత్తి నవలంబించు హింసకార్యముల నుండి రక్షింతురుగాక యని కోరుచున్నాను.

ఈ దురాచారములనని మహాప్రవచనముల గమనించి న విద్యాధికులును, విజ్ఞానంతులును, ఈ యాచారములకు వ్యతిరేకముగా ప్రచారము గావించుటయేగాక మన శారీరక మానసిక దౌర్బల్యమునకు కారణభూతములగు నీ దురాచారములను మాన్యుటకు శాసనములు చేయవలెనని కోరవలెను. మనకు న్యాయము సమకూరువరకు, తల్లులకు, బాలికలకు, నోరులేని మైనరులకు తగిన న్యాయము ప్రసాదించబడువరకు మనము నిద్రపోరాదు. మన జాతి బల వీర్య సంపన్నమై యుండవలెనని నీదురాచారము లన్నియు రూపుమాపుట యవసరము.

ఇంతమంది, తల్లులును పిల్లలును మరణించుచుండగా, రోగములన అశేలులు అజన్మాంతముకష్టపడుచుండగా, స్త్రీలలోను, పురుషులలోను లక్షోపలక్షలు అంటుబాధ్యములవలన నశించుచుండగా, కుంటివాళ్లు గ్రుడ్డివాళ్లు, వికలాంగులు లక్షల కొలది రక్షణకై పరితపించుచుండగా, సుందరములగు నగరములలో అనాధలగువారు భిక్ష మెత్తుచుండగా, పడుపు బిండ్లలో బాలికలు పీనమైనట్టియు, అవమానకరములైన జీవితములను వెరపుచుండగా మన మూరకొనుటకు వీలులేదు. దైతిక ప్రచారమును గావించుటకు మనదేశమున లక్షలకొలది స్త్రీ నేకులు దీక్షతో పనిచేయువారు కావలెను. కాని యెంతమంది విద్యాధికులును, యన్ని స్త్రీ కళాకారులును గలరాజధానిలో స్త్రీ నేపథ్యము అప్రయోజనములకు చాల దుఃఖకరము.

ప్రస్తుత విద్యావిధానము నందుకూడ మార్పుజరుగవలెను. పిల్లలను పెంపుజేయునట్టియు, సంఘమునకు మార్గదర్శకముగా నుండు స్త్రీలను తయారుచేయుటయు విద్యావిధానముయొక్క గమ్యసామముగా నుండవలెను. ఈసందర్భమున ఇర్విక్ ప్రభువు ఇంటర్ యూనివర్సిటీ బోర్డుయెదుట పత్రికానవాక్యము లమూల్యములు.

మన రాజధానిలో ప్రచారము లేనందుకు మరియొక కారణము కలదు. విద్యాధికులగు స్త్రీలు ప్రభుత్వోద్యోగములందు చిక్కుకొని నేవకావృత్తి నవలంబించుచున్నారు.

మన సాంఘిక నేతాప్రచారములో విదేశీయ విషయవీలం ను స్త్రీ దాక్షిణ్యము చేయునేనకు కృతజ్ఞత జూపుచున్నాము. విద్యాధికులగు మనస్త్రీలు భయపడుచుండగా వారు ఉపచ్ఛాసము లిచ్చియు, సభల నేర్పాటు కావించియు, సహాయము గావించినారు.

అజ్ఞానము చేనానరింపబడి మిక్కిలి పండిగావళీగన్న సంఘమునకు విద్యావతులగు స్త్రీలనే నష్టముకాకుండ వలసినచో నీవిషయములను చక్కగా విచారించి పరిష్కరించుట యవసరము.

స్త్రీల స్వత్వములు

పూర్వపు హిందూ ధర్మశాస్త్రకర్తలు స్త్రీ పురుషులు సమానులని గ్రహించి స్వాతంత్ర్యవిషయమునను జ్ఞానసంపాదన విషయమునను ఆధ్యాత్మిక విషయమునను సమానహక్కులనిచ్చి యున్నారు. కాబట్టి హిందూస్త్రీలయొక్క హక్కు స్వత్వములకు ప్రపరచి సంఘములకు తక్కువస్థానమునిచ్చినది ఇటీవలి శాస్త్రకారులయే చెప్పవలసియున్నది. హిందువులు సత్వముత ధర్మములను హేతుజ్ఞానమును విడచి ఆచారములకు నానులయి చందుకు విచారపడవలసి యున్నది.

మన దేశములోని స్త్రీలను మహమ్మదీయ స్త్రీలకుంటె నుకూడ హిందూస్త్రీలయొక్క పరిస్థితులు హైస్టెడీయం దున్నను విద్యాజ్ఞానముగలిగి ఆత్మగౌరవముగల స్త్రీలయగు ఈ ధర్మములను ఆంగీకరించుకూడదని మనవి చేయుచున్నాను.

ప్రస్తుత ధర్మశాస్త్రమునబట్టి హిందూవిశేషువుల కెట్టి హక్కులును లేవు. ఈరోజున భర్త జీవించియుండగా గృహములో సర్వాధికారిగ నున్న స్త్రీ, భర్తపోయిన మరుటికినందీయు కోడలియొక్కయే లేక, బ్రాతులయొక్కయే నిగ్రహముగ హములకు పాత్రురాలు కావలసిన దుస్థితిపట్టుచున్నది తండ్రి చనిపోయినతోడనే కుమార్తెలు సోదరులకు నాని భార్యలకు ను దాస్యము నహించవలసియున్నారు.

మన వివాహధర్మముల పరికించినయెడల అవి స్త్రీ తనభర్త యెంతదుర్మార్గుడును పోయిన పయినను అతని చెతులలోని ఒకనిర్దిష్టపదార్థముగను పశువులగును చేసివేయుచున్నవి. అట్లునక భావములబట్టి ఈపరిస్థితులన్నియు మారవలసియున్నవి అంగీకరింపక తప్పదు. దత్తిస్వీకారవిషయమునను మైనరులెల్ల పాలనాధికారవిషయమునను భర్తతోపాటు భార్యకుకూడ సమాన హక్కులున్నవని అంగీకరించవలసి యున్నది.

అక్రమ ధర్మశాస్త్రములను అధునిక పరిస్థితులకునుగుణ్యముగ మార్పించుటకు సర్వవిధముల స్త్రీలయొక్క తికారకు పాటుబడునిమిత్తమై సంస్కరణసంఘ మొకటి స్థాపింపవలసి యున్నది.

పదువువచ్చినంతమాత్రముననే జ్ఞానముకలుగునని చెప్పుటకు నలనుపడవున్న మనస్త్రీలు విద్యావతులు కాకపోవుటచేత, స్త్రీలయొక్క సాంఘిక ఆర్థిక, రాజకీయహక్కులవిషయము కమయన పోరాటములలో చాలచిక్కులు గలిగినవి.

స్త్రీవిద్య సక్రమపద్ధతులపై నడవవలసియున్నది. సతి యైనవిద్య లేకపోవుటచేత దేశములో సాంఘిక ఆరోగ్యవిషయముల నెట్టిసంస్కరణములు గావించుటకు సాధ్యము గాకున్నది. విద్యావతిగానితల్లి దేశభక్తులును దేశసేవకులునగు పుత్రికాపుత్రుల పెంపజాలరు. స్త్రీలకు విద్యచెప్పించవలయునను ఉత్సాహము దేశములో పూర్తిగ కలిగినదనిగాని ధనాభావముచే నది కొనసాగవచ్చును.

నిర్బంధవిద్య

మహమ్మదీయతర స్త్రీలకు నిర్బంధవిద్య గరవులవిషయమున వివిధమయిన ప్రతిబంధకములు కలుగలేదని మదరాసు ప్రభుత్వమువారి రిపోర్టులన వెల్లడియగుచున్నది.

ఉపాధ్యాయులు

సోకర్యములన్నచోట తగినంతమంది స్త్రీయూపాధ్యాపయియు దొరుకుచున్నారనిగాని ధనాభావముచేతనే చదువునేర్చినవారిసంఖ్య మిక్కిలి యల్పముగవచ్చును. ఇతర రాజధానులలో బోర్ని చూచినయెడల బయటిజిల్లాలో బాలికలకై పెంకడ రీపాకశాలలు అభివృద్ధిగవచ్చును. స్త్రీవిద్యావ్యాప్తికోసం యులు చేయు ప్రయత్నములు మహమ్మదీయులలోను హిందువులలోనుగూడ లేవనియే చెప్పవలసి వచ్చుచున్నది.

ఈ రాజధానిలో స్త్రీవిద్య వ్యాపింపజేయు విషయమున హర్బాగ్ కమిటీవారు జేసిన సూచనలు, ప్రభుత్వవిద్యాశాఖవారికి జాలయసంబంధకరములగు నుండునని నాతాశాసనము.

మొదటి పేజీ: కృష్ణానది, కాశీ, కృష్ణానది, కాశీ, కృష్ణానది, కాశీ

మొదటి పేజీ: కృష్ణానది, కాశీ, కృష్ణానది, కాశీ, కృష్ణానది, కాశీ

భారత రాజకీయాభివృద్ధి

భారత ప్రజల శ్రేయోభివృద్ధికి శక్తివంతమైన పాటు పడే చరిత్రకారులను, రాజకీయవేత్తలను, ప్రభుత్వోద్యోగియులను మన కృతజ్ఞత దెల్పు నీయవసరమున, నాగరికులను సుశిక్షితులను, స్వేచ్ఛానురక్తులను నగు నాంగ్ల ప్రజల సంపర్కముచే భారతదేశమునకు గలిగిన మహాప్రకారమునకు మన కృతజ్ఞతాపూర్వకమందనము లర్పించు నవసరమున, మహానుభావులను, మేధావియు, సంఘసంస్కారియు, మనలకుందరకు ప్రేమాస్పదుడగు రాజారామమోహనరావుల నాకృత్యముల సంస్మరింపట సంభాష్యము. ఇప్పటికి శతాబ్దముక్రిందట రాజారామమోహనరావులు భారతదేశముయొక్క పరిపాలనను నిర్వహించుటనూర్చి భావగర్భితములైన యీ వాక్యములను వ్రాసెను.

“నూతనసంస్కరములు గడచినతర్వాత సామాన్యజ్ఞానమును రాజకీయవిజ్ఞానమును గడించి, నూతనశాస్త్రములనుండును, కళలయందును ప్రావీణ్యము సంపాదించిన భారత ప్రజలు తమకు అవమానకరముగానున్నట్టి కాసనములను తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుచుండరా? భారతదేశ పరిస్థితులకును, విప్లవదేశ పరిస్థితులకును చాల వ్యత్యాసమున్నదని యీ సందర్భమున మడుపి పోసియున్నది. విప్లవదేశము అంగ్ల దేశమునకు చాలదగ్గర. విప్లవదేశమందలి జాతీయోద్యమము నడచుటకు ఎప్పుడుబట్టిన నప్పుడు అంగ్లయులు తమనేలను నావికాసేనలను పంపవచ్చును. విప్లవదేశమునకుగల శక్తిసామర్థ్యములలోను, జ్ఞానధనమునందును నాల్గవంతయైనను మనకుండెనచో, యింత దూరముననున్నట్టియు, కోట్లకొలది ప్రజలతోడను, అమూల్యములగు ధనరాసులతోడను విరాజిల్లుచున్న మనదేశము బ్రిటిషు సామ్రాజ్యములోనుండి వారికి సాయమును, లాభమును కలుగజేయుటకుగాని తీవ్రమయిన వైరమున కలహించుటకుగాని సమర్థమైయుండును.

అంగ్ల పరిపాలనములన నికముందు లాభముకల్గునని తలచుచారితోబాటు నేనును ప్రజల యభిప్రాయములకు వ్యతిరేకముగా నప్పుడప్పుడు అంగ్ల రాజులు చేయుచున్న నిరంకుశ

కాసనములకు అధికముగా దుఃఖించుచున్నాను. భారతీయుల యభిప్రాయములను కనుగొనకయు వారి యిష్టానిష్టములను పరిగణించకయు, విజ్ఞాన జ్యోతులను చెదజల్లు, స్వేచ్ఛానురక్తులగువారి పరిపాలనమునందు 50 సంవత్సరములనుండి భారతీయులున్నారను విషయమునుగూడ గమనించకయు అంగ్ల ప్రభుత్వ బ్రిటి నిరంకుశవర్తన నలంబించుచుండుట శోచనీయము.

మహానుభావుడును, మారద్రవ్యయుడగు రాజారామమోహనరావులు 20 వ శతాబ్దమునకు పూర్వము వ్రాసిన వైవాక్యములు యి. పి. డుగూడ వర్తించును. వీలనన రక్షింపరాదగునారు, కె. సి. బోసు, రాజారామమోహనరావులు, గాంధీ, సయ్యదు అహమ్మద్, ఆచార్య సి. వి. రామన్ మొదలగు మహానుభావులు తృప్తిమైన మనదేశములో సుఖితులను, మేధావంతులను, నడవగల నాయకులను, దేశపరిపాలనమును చక్కగా నెరవగల రాచకీయవేత్తలను ఉత్పన్నము కారకురారా? కావున జాతీయ శ్రేయమునకై రాజకీయాభివృద్ధియు వోటింగు అధికారమును విస్తరించుట తప్పదని నాదృడాభిప్రాయము. మాంటెగ్యూ ఛేమ్సు ఫర్డు సంస్కరణములను ప్రవేశపెట్టుచు, భారతదేశములోని జనసామాన్యమును నిద్రావస్థనుండి మేల్కొల్పుట యీ సంస్కరణములయొక్క యుద్దేశ్యము. మాంటెగ్యూగారు నుడివియుండిరి. ఈభారము మహాత్తరమైనది. సత్యమైనది. రాజకీయాభివృద్ధి యెప్పుడును ప్రస్తుతావసరములను మించియుండవలెను. ముందు రాజోవు అవసరములకు తగియుండవలెను.

రాజకీయాభివృద్ధి-శ్రీలస్థానము

వోటింగు అధికారమును విస్తరింపజేయుట, భారతనాగరికుల కివ్వమేనా? అవును. పురుషులవలెనే స్త్రీలును స్వపరిపాలననుండును, రాష్ట్రీయస్వాతంత్ర్యమునందును, హెచ్చుగా పాల్గొన నిచ్చుగించుచున్నారు. దేశభక్తులగు మహాపురుషులు రాజారామమోహనుని కాలమునుండి మాహాత్ముని కాలమువరకు దైర్యముతో శ్రీలహక్కులను సమర్థించి, వారి కొరకయి సర్వప్రయత్నములను చేయుచున్నారు. తమ శ్రీ జనముయొక్క స్థితులను బాగుపరచుటకు వారి హక్కులను రక్షించుటకు మాంటెగ్యూఛేమ్సుఫర్డు ప్రజాశక్తి నడుపరించి యేర్పరుపబడిన కాసనసభలలో పురుషులు చాల ప్రయత్నములను గావించినారు.

వివిధప్రభుత్వ విధానములకును సాంఘికపరిస్థితులకును పరస్పర సంబంధమున్నదనుట ప్రసిద్ధము. అనేక సంవత్సరములకు పూర్వమే మెనూరు సంస్థానము, బరోడా సంస్థానము సాంఘికకాసనముల నమలుపరచినవి గాని యిట్టిమతాచారసంబంధమును విషయములలో జ్యోక్త్యము పుచ్చుకొనుట తగదని బ్రిటిషుప్రభుత్వమువారు తాబడ్డయు నహించియున్నారు. సంస్కరణకు పూర్వము అమలులోనుండిన కాసనసభలకు సంస్కరణల తరువాత నేర్పడిన వాసనసభలు ఈ సమస్యలను గూర్చి హెచ్చుగా శ్రద్ధవహించినవి.

భారతదేశముల సామ్యము

జపాను, టర్కీ మొదలగు స్వతంత్రదేశములు రాజకీయాభివృద్ధితోబాటు సాంఘికాభివృద్ధికి తోడ్పడు కాసనములను జేయుచున్నవి. మన దేశములోనే మెనూరు, బరోడా వంటి సంస్థానములుగూడ రాజకీయాభివృద్ధితోబాటు సంఘ సంస్కరణమునకు బూనుకొనియున్నవి. ఈ దేశములచరిత్ర నెరిగిన యెవ్వడు తమదేశమునకు రాజ్యతాయుతప్రభుత్వమును రాజ్యాంగములో హెచ్చుపాటును కొరడు? వ్యక్తులయొక్కయు, జానులయొక్కయు కురుగనందరినీ, తెలివితేటలను వృద్ధిచేయుటకు స్వాతంత్ర్యమును పౌరస్థ్యమును అవశ్యములయియున్నవి.

శ్రీలలో ప్రబోధము

మాంటెగ్యూ ఛేమ్సుఫర్డు సంస్కరణలు ప్రవేశపెట్టబడినప్పటినుండియు, శ్రీలకు మునిసిపాలిటీలలో సభ్యులుగా నుండుటకు అధికారము కల్గినప్పటినుండియు, భారతనాగరికులలో అపూర్వమయిన సంబలము గలిగినది. ఈ మాలమున సాంఘిక, ఆర్థిక, రాజకీయవిషయములయందు వారు విస్తారముగా పాల్గొనుచున్నారు.

శ్రీలమూత్రమేకాదు, ఈ సంస్కరణములవలన నిమ్మజాతులును, వెనుకబడిన జాతులును హెచ్చుగా లాభమును పొందినారు. వారందరు తమ తమ ధర్మములను, బాధ్యతలను గ్రహించి దేశాభివృద్ధికరమగు ఉద్యమము లన్నిటియందును శ్రద్ధగా పనిచేయుచున్నారు.

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లభించినప్రతివ్యక్తియు, ప్రతిజాతీయు అత్యంతము అభివృద్ధిచెందుట సాధ్యమును. మనలో నిమిడియున్న శక్తులన్నియు సంపూర్ణముగా విజృంభించవలెనన్నచో స్వాతంత్ర్యనిధి యర్హులగుము. సక్యమును భారతీయజాతీయులు ఫలవంతముగాకాయని మన మానించుచున్నాము. జయము మనకు నిశ్చయమని మనవిజేయుచు మీ కందఱుకును వందనసహస్రంబు లర్పించుచున్నాను.

ఆంధ్రముహాసభాధ్యక్షు లగు కె. కోటిరెడ్డిగారు, ఎం. ఎల్. సి.

ఆంధ్రవ్యాయామసభాధ్యక్షు లగు ఉయ్యూరు జమిందారుగారు

ఆంధ్రస్థానికసంఘముల సభాధ్యక్షు లగు పి. సి. వేంకటపతిరాజుగారు, ఎం. ఎల్. సి.

ఆంధ్రరాయకులుగారు

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

తిరిగి సంగరాష్ట్ర విభజనాసంతకము స్వేచ్ఛాచేకము తలచుచున్నది, 1906 సంవత్సరమున తుస్కీంచి వెలువడిన స్వేచ్ఛ యను పేరుచేరు కాలనకమున 1920 సంవత్సరమున సహాయని రాకరణోద్ధయరూపమున మహాప్రవాహమై సామ్రాజ్యమును సహితము ముండునుకొంచెను. ఈగను పట్ట సమకట్టుకప్ప తనన మ్రింగయల్పించు పామును చూడనట్లు హైందవరాజ్యముందు కృషి సజ్జ పాలకులకు యితరబాగుల సుస్థగణముం దుండెత్తిరి. ఆంగ్లరాజ్యమును తమయగు భద్రవరుసహాయిన పూతమైన రో మకసామ్రాజ్యము గృహకల్లోలములచేత యాదేశము విడువవలసి వచ్చునని లిలించెనా? ప్రపంచముందు పాలక పాలితరాజ్యములు రెండే యుండిన శాశ్వత దాస్యప్రయత్నము సఫలమైన సఫలము కావచ్చును. కాని విశాలవిశ్వముందు ఘనీభవించిన స్థిరపదార్థ మెన్నటికైత నను వెలువడక తప్పదు. ప్రపంచము వండుచుకు

భారతీయులలో చీలికలు పెట్టుటకును వెలువడిన కుమ్మరిసంస్కారణ విషయము విస్తరించి తమకు విముక్తికొనిన పూనుకొనలేదు. మనదేశములోని సమస్యలలోని సమస్యలలో నెల్ల మిగుల సుఖిష్టమైన సమస్య ఆకలిసమస్య. పండ్లెండు దేశములు పండుచున్న సమస్యను దేశీయులకు పట్టెడను కరవయ్యెను. సమస్తనాగరకలకు నాలవాలమైన మనదేశమున నొక్కొక్కచోటికి పాలకుల రి రూపాయలకన్న హెచ్చురాబడి లేదా! సర్వసమ్యములకు నాకరమును మనదేశములో దేశీయులు సర్వదా యెంగిలి విస్తారమునాకి తీవ్రపరిపరిచినా? ప్రాణరక్షణకు పరస్పరముమీదను మనరక్షణకొరకు పరపరములమీదను యేనాడు పాలకులు పాలకుల నాధారపడజేసికొనినా? జాతీయతయు నిర్వర్ణమై విస్తృతమై యెంగిలకుల గతుకుటకుగూడ వెనుదీయదయ్యె. ఈ యెంగిలకుల సమస్య నుడచేతికలసమస్యపై నాధారపడినది. నుడచేతికలసమస్య పూర్తిపరమమైన నాధారపడినది. మనదేశమునకు కాన లిసినదానికన్న యెక్కువప్రతి పండుచున్న మనరక్షణకు పాలక దేశముకై జూచి పాలకులు 60 కోట్లరూపాయలు పోగొట్టుకొనుటగాక పాలక దేశమున మించినమానవోటికి వడ్డపాతీతముగ విందునుడి అచ్చటి నిరుద్యోగసమస్య కొంతవరకు పరిష్కరించుచున్నాము. ఇదిగాక సామ్రాజ్యసంరక్షణకు సరిపోవునను భరింపవలసినవృత్తి, కాగితపురూపాయలకు నాధారములకు నువ్వర నాణెముల యాగరములు పాలక దేశమునందుండుటయు మనదరిద్రమునకు ప్రబలకారణములు. ప్రతిమనుజుడును పట్టెడను జోడుగుడ్డలు పొందగలుగుటెట్లని మనదేశసమస్య యెందుండ, నీదేశమును సాంగోపాంగముగా పీల్చిపీల్చిచేయుట యెట్లు పాలకులసమస్య. మహామంత్రి సాలీస్ బర్రెభువు కాసన సభలో నిట్లునుడిచిరి. "హిందూదేశపురక్షణ సంపూర్ణముగా గ్రోలవలసినదేగాని బలీకృతమయిన భాగము నశ్వేషించవలెను." ఈయభిప్రాయము కార్మికకక్షకులచేదిన మహామంత్రి సాలీస్ బర్రెభువు యొక్క మొన్న మొన్న బలపరచెను. "పశువును యజ్ఞముచేయవలసినదే కాక కండపెట్టుపాదము చేయు పెట్టునుట్లు హిందూదేశమును పూర్ణముగా పితృవలసినదేగాని యగ్రాభివృద్ధికి సాధనముల నశ్వేషించవలెను. తమపరిశ్రమలకు విశ్రయకాల ధి యెక్కువగల జనసంఖ్యకు భోజనభోజనముల దొరకు ప్రదేశములు మొదలనవి పాలకులకు తీవ్రసమస్యలు. పాలకులు మనదేశము పీడినచో తమ దేశీయులందరకు నుద్యోగములేట్లు కల్పించెదరు. తమ పరిశ్రమలకు విశ్రయకాల లేదట సమకూరును. ఇట్టినిరంతర సంఘర్షణమునందు పాలకులేట్లు మనకు స్వరాజ్యము ప్రసాదించెదరు. తానునిలుచుచున్న కొమ్మును కొట్టిజూచు యనికే కాళిదాసుని యనంతరం మచ్చునక నకానబడలేదు. ఇక మార్గమెట్టి. శ్రీ కృష్ణభగవానుడు కురుక్షేత్రమున ఆర్జునునకు చెప్పిన మహామంత్రము "యుద్ధస్యవిగతజ్వరః" దౌర్జన్యరహిత సహాయ నిరాకరణసమరమే శరణ్యము. ఇట్టిసమరములు సిన్న వయస్కుడుగా ప్రహ్లాదుడు సత్విజగదేవీరుడయిన హిరణ్యకశిపుసంతవాని యంతమొందించ రి కొట్టజనమేల పరాజితులు కావలసినచైనను యంతము వితర్కించ తగియున్నది. ప్రహ్లాదుడు నిష్కలుషుడు, మానవోటిని సమానముగా జూచువాడు, దైవభక్తిగలవాడు పూర్వవిశ్వాసము కలవాడు జ్ఞాని. భారతీయులు సమత్వములేక జాతివిశ్వాసములేక మాధునాస్తికత్వ విశ్వాసమీనలై అజ్ఞానతిమిరమున కన్నుగాననివారు. ప్రహ్లాదుడు తానుసమీపదానికొరకు ప్రాకార్యణ చేయ సంపిడుడు. భారతీయులలో ప్రాకార్యణచేయ నిధముగా లేదు. ఏదేశీయందైనను దేశవాసులందు సంఘభావము ప్రతికూలమని స్వజాతి, స్వభావ, స్వయతము. మనదేశమందు వేనవేలు జాతులు, జాతులమించినభాషలు, భాషలమించిన మతములు విచ్ఛిన్నవిడిగా మొలక తేల్తుట చేయె యుద్ధ మమైన సమకాలీనముగా విస్తరించదు. స్వయతములో కలము లేర్పడి మతముకన్న కలములు ప్రామాఖ్యతపొందిన, కరగావేసిన కంచ పెరిగి లోనిమొక్కలను నాశనముచేసిన చందముగను, భగవదంశాసంధాతుడగు మానవు డంటరానివాడా? వివక్షతలేక తిరుగాడు యాగ పవిత్రమయినదా? ఇట్టి యస్పృహవపు తారతమ్యములే పరస్పర విశ్వాసము కోల్పోయి జాతికలతలు సమకూర్చుట యంతవని? పరస్పరసాతమై కుమ్మరించుకోగి అంటువ్యాధి లాపించుట యంతవని. జాతిమతములు విస్తరించిన సమస్తగా పడుచున్న యిక్కట్లులు నానాజాతులను నేకోనొక్కమునకు తేగలవు! కాననే మనదేశమున నానాజాతులన్నను నిర్భరనిరంతరదాస్యము యలసందర నొకదారికి తేలికగ. దిక్కులన్నియు స్వేచ్ఛ స్వేచ్ఛ యను ఆర్తరవముతో నిండినను దేశీయులు ప్రాకార్యణమునకు సిద్ధముగా లేనందున స్వరాజ్యనిధి కలుగలేదు.

స్వరాజ్య పాట్లు ప్రాప్తించును? అస్పృశ్యతానివారణము పూర్తిగా జరుగువరకు జీవించుండవలెనా? లేక హిందూ మహమ్మదీయసమస్య పరిష్కరింపబడువరకు నిలిపియుంచవలెనా లేక, దేశీయులందర నేకభాషాపాండిత్యము సంపాదించువరకా? లేక శ్రీప్రపంచమున జ్ఞానోదయగురకా? ఎట్టి మహోత్సవమైన సమస్యలైనను స్వరాజ్యము రానిది

పరిష్కరింపబడవని నానమ్మకము. పర్యవంతుడగు మానవుడు కోగముల నెట్టిదియినో స్వాతంత్ర్యమును పొందినరాజ్యము లిట్లు క్లిష్టసమస్యలసహితము పరిష్కరింపగలవు. స్వరాజ్యమున్న నెట్లు నిర్వచించవలెను? వలసరాజ్యములస్వరాజ్యమా లేక పరిపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమా?

ఒకమానవుడు సోదరమానవునికి యూడిగముజేయుట మామమముకాదు. వలసరాజ్యములపాటి స్వతంత్రత నాశించుట యస్పృహవంటులుండ చరిత్రకు విరుద్ధము. United States of America పూర్వస్వతంత్రత పొందుటచే బాడేశకళలతో విరాజిల్లుచున్నది. అంగ్లేయులను కన్నడదేశములను ఒకజాతి వారయ్యును కెనడాదేశము పూర్వస్వాతంత్ర్యము కోరుచున్నది. ఏదేశసమస్య లాదేశమునే కాని యొకదేశసమస్య లింకొకదేశమున కుండజాలవు. పూర్వస్వతంత్రయే కెనడాదేశీయుల కన్న యెడల అంగ్లేయులకుండు కల్పించిన జర్మని యంగ్లేండు యుద్ధమున కెనడాదేశీయులు పాల్గొనియుండెను. స్వరాజ్యము వలసరాజ్యప్రాప్తిన మనదేశమునకు ప్రసాదించుటవలన పాలకులకు నష్టములేక లాభములేదు. ఏలన యెక్కువ అంగ్లేయులకు ఉద్యోగములు పోవుట తమపరిశ్రమలకు విశ్రయకాలలు పోవుటయందు మనదేశరక్షణ భారము పాలకులమీద పడుటచే ధనవ్యయము. అదియట్లుండ పాలకులకు యాజిప్ర, పాలెస్టెను మొదలగు దేశములతో యుద్ధముసాగిన మననల పంపి చారి స్వేచ్ఛావిరహితల జేసిన మన కేలాటిలాభము? గంపెడుచీకటి నెత్తినవేసికొని పాలకుల కనుసంజ్ఞల మెలగవలసినవృత్తి స్వరాజ్యమువలన లాభమేమి? కాన సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమే హిందూదేశమునకు పరమావధి. వలసరాజ్య స్వతంత్రత చాలునని కొందరు, పూర్వ స్వాతంత్ర్యముని మరికొందరు భిన్నాభిప్రాయములవా రుండవచ్చును. కాని దేశీయ మహాసభ సంవత్సరాంతమున వలసరాజ్య స్వతంత్రత యిచ్చునన్న పూర్వస్వతంత్రత కోరబడునని తీర్మానించుటవలన పెద్దనకవి సార్వభౌముడు మహా రీత్రలో కోరియుట విషయములో చెప్పినవాక్యము సార్థకమగుచున్నది. తాటాకు చప్పక్క కుండేళ్ళను తేదరించునవి, ప్రపంచములో జ్ఞానోదయమైనకొలది బుద్ధులు వికసించవా? మానవుడు తనసహజాత్ముల వాంఛించడా? నాయకులు పట్టుదతో ప్రామాఖ్యమొనగి తమ విధిభక్తకార్యములయందు ప్రమత్తులేరి. పూర్వస్వతంత్రత పరమావధియైనచో సాధనము లేమి? కాసనసభలలో ప్రవేశించి పాలకులకు తోడ్పడి వారియనుగ్రహము న కెదురు చూడవలయు నా లేక అందు ప్రవేశించి పూర్ణమైన నిష్కలమైన నిరోధము సాగించవలెనా? తిరుగ బహిష్కారములతో సహాయ నిరాకరణోద్యమము ప్రారంభించి విజృంభించి సామ్రాజ్యమునంతయు నణకించి మహారాష్ట్రమత్రము విక్రమింపజను లుత్సాహముగోల్పి యి భయవలగుటయు సమయమునకు వేచుచున్న పాలకులు ప్రజల నణగదొక్కి చీకాకువరచిన సమయమున దేశభంధు చిత్రంజనదాసు కాసనసభలముట్టి సాగించసమకట్టి నిరసములొనర్చు ప్రజల మరల నేకోనొక్కలు జేసి కాసనసభల ముట్టింది ప్రవేశించి నిరంతర నిరోధము సాగించి పాలకుల చీకాకు పెట్టినగాని ప్రజలలో మరల సుత్సాహము రగిల్చినదని యామహానీయనికి గోచరించి ఆసత్సహాయము త్రవారము నల్పము. సహాయ నిరాకరణోద్యమము బాండ్లలో జడగవలసిన సన్నని కాసనతిరస్కారమునకు పూర్ణముగా పోగి యుండినను లేక చిత్రంజనుని కాసనభాంతరాళ నితరతనిరోధ మన్ని రాష్ట్రములలో సాగు కవకాశము కలిసియుండినను మనదేశచరిత్ర యాపాటి కింకావిధముగా సంజ్ఞింపకపోటికి, రాజ్యము, పూజ్యము యనుసమస్యల దాటి స్వేచ్ఛామృతము తనివిదీర చనిమాచుచుండెవారము. కాని నిర్వర్ణమై నిస్తే జమైన ప్రజల సమాహములో మాసరక్షేత్రములలో మల్లెపొదలరికి కాలంచున్న యినుముమీద నీటిబిందువులపొల్చి యెట్టిమహోత్సవమైన యుద్ధముమైనను నచ్చియే పుట్టలసి వచ్చుచున్నది. దేశభిమానసామ్యమును దేశభిమానపూర్ణులనగు జనులు బహుసంఖ్యాకులుగ నుండ మహాత్ముడుగాని యేమి చేయగలడు. కాసనసభలు కల్లుదుకాణములంటిని. లోపలికి పోయినవారికి మతిభయము కలుగునను మహాత్మునివాక్యములు రాష్ట్రకాసనసభలలో పూర్ణముగ సార్థకమయ్యెను. పూర్వనిరోధము, ఆర్థనిరోధమయ్యెను. ఆర్థనిరోధము పరస్పర విరోధమయ్యెను. స్వరాజ్యవాదులు కాసనసభల ప్రవేశించునాడున్న పుట్టి యారోజన మచ్చునకైన గానరాకున్నది. నజరుయందైన యానాటి స్వరాజ్యమోధులు కాసనసభ మదవతియించి నీళ్లకన్న పలనన్న పోయిన వృత్తాంతము జగద్విదితము. నాను స్వరాజ్యమంత్రిస్వీకారముచేసిన మహాయోగులు నేడు మంత్రులగుమ్మకుండ మసలు రసికులేరి. మొదలు కాసనసభలలో బహుసంఖ్యాకులుగ ప్రవేశించుట దుస్తరమయ్యెను. అట్టియన కాశము కలిగిన రాష్ట్రములలో మాడ బహుసంఖ్యాకులు బహువిధ సంఖ్యాకులుగా మారెన, దైర్ఘ్యముచిక్క పట్టి సామ్రాజ్యకాసనసభలలో స్వరాజ్య పాట్లనారు చూపుచున్న చిరత్వము రాష్ట్రీయకాసనసభలలో కూడ మహారాష్ట్రమత్రము ప్రవర్తించియుండిన మనమించులకనగా నుండెవారము కాను. దినికి మానవులొక్కరి

మొక్కటియే కారణము కాబాలదు. సానికసంస్థలలో కాసనసభలలోను స్వరాజ్యవాదులు బహుసంఖ్యాకుల జొప్పించు నాందోళనలూ "మండికి" ప్రామాఖ్యముచిచ్చి "మనమును" త్రోసిపుచ్చుటవలన తాత్కాలికపు స్వరాజ్య గుంటభలలూ ప్రవేశించనయ్యె. సహాయనిరాకరణోద్యమ ప్రారంభమున సత్విన ప్రచారము, స్వరాజ్యవాదుల కాసనసభలకు పంపునాడునాడ సలిపియుండినయెడల నిజమైన స్వరాజ్యవాదులు బహుసంఖ్యాకులుగా సభల ప్రవేశించగలిగియుండెవారే కాని, అట్టి ప్రచారము ధనాభావముగలచేతను, కాంగ్రెసుసభ్యులలో కెండుతెగ లేర్పడుటచే ప్రచారకులలో సుత్సాహముతగ్గుటచేతను స్వదేశోవిజృంభణాయత్త పురుషపుంగవులు స్వరాజ్యకక్షలో నూతనముగా తేర్చించి కాసనసభలకు పంపుటచే తాము కాసనసభల వశపరచుకొన మరచి తాము యాసభలకు వసులై క్షేపితకులవారిమండి రక్షించునని స్వరాజ్యవాదులు నెట్లుచి విలపించుచున్నా జేసిరి. నవోదయించిర మహాత్ములు యెక్కువ యెక్కువక యేకోనొక్కముగ పరస్పరవిశ్వాసముతో పనిచేసి యుండిన తమ పూర్వపాండిత్యము మొక్కబోవునని యొక కాసనసభాబహిష్కారములు స్వరాజ్యవాదులకు చేయూతయొసంగిన, స్వరాజ్యవాదులు మండికై ప్రామాఖ్యక స్వరాజ్యవాద శ్రువులపొనాడిన, యానాటికి స్వరాజ్యవాదులు పాలకులందలలగా ముల రీతి నుండెడి వారే. కాని అల్పజ్ఞాండరు దాడి నెడలిన నాటి నుండి మన దేశమున అవిశ్వాసము అత్యైర్వము స్థిరపాయలై వర్ధిల్లుచే సమయమునకు బుద్ధిమాంద్యత తలయెత్తుచున్నది. స్వరాజ్య నాయకుడైన యొకపట్టు మహాశయుడు పాలకుల యుచ్చాస్య నిశ్వాసములు మహారాష్ట్రమత్రము బంధింపకలుగ అట్టి మహానాయకసమాహము శత్రుసారధ్యములెనిగో తెంతమహాకార్యము సాధింపగలుగనుండెడిది. గతజల సేనుబంధమున కింతటితో స్వస్తిజెప్పి కర్తవ్య మూలించెనము. అశోకవృత్తు పాదపర్యవారమునగాని పుష్పించిభాతి యెట్టి పాలకులైనను నిరోధముచేతగాని ప్రసన్నులుగాను. రాజ్యము నిరోధసాధకముగాని త్రొక్కుడుముకాదు, ప్రసనవేదనలేక శిశుప్రాప్తి కలుగనట్లు ఆత్మార్పణములేక మోక్షోదయములేదు. మాంటుస్టర్ గార్డుకుమ్మరిసంస్కరణల నిస్సారత ప్రపంచమునకు తేటతెల్లమైనతరువాత స్వరాజ్యవాదులు కాసనసభలలో చేరువలసిన మహాత్మార్పణమేమియు కనుపించదు. సత్వరస్వరాజ్యప్రాప్తికి కాసనసభల బహిష్కరించు నవసరము మరల కలుగవచ్చుది. సర్వవత్సమహాసభవారుకొరివసతి వలస రాజ్యస్వాతంత్ర్యము సంపత్పరాంతమున పాలమత్తిచ్చెదరను నడియాస వాకు లేను. సామ్రాజ్యసంస్థాపనయందు పాలకులు స్వజనులు నెందరి కోల్పోయిరి. 1857 సంవత్సరమున జరిగిన స్వతంత్రసమరమున జయముగాంచినను, యెంద రాంగ్లేయ నాయకులు ప్రాకార్యణ జేసిరి. తనకోరికను తుట్టునియలగుచున్న సామ్రాజ్య పోపునంతవరకు పోరాకి నెల్లకప్రభువు జయించుకొనిన సామ్రాజ్యము మనో, క్లెవ్ మొదలగు యోధుల రక్తముతో తడిపి వారిశిల్పములమీద గట్టిన సామ్రాజ్యము పాలకులదేశమున నస్తువుల కన్నములేక నమ్మ నగల విశ్రయకాలలు గలిగినట్టి రాజ్యము, పాలకులజీవితోగసమస్య పూరించు రాజ్యము, భారతీయులు గడ్డన స్వరముతో నడిగినంతమాత్రమున జారవిడిచి గృహస్థులులు కాజులినదేనా? నిజముగా జాతీయమహాసభకు భయపడి పాలకుల తీ సంవత్సరానంతరము బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము భారతీయులకు ప్రసాదించెరా? బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము శీఘ్రకాలములో భారతీయుల నెత్తిపై పాలకులు పడద్రోసురను తోవపడు నాయకులకు ఇర్విక్ ప్రభువు నేడు యిక్కగా శృంగ శ్రీగము చేసినంటి కళినందించవలసియున్నది. అన్న మారామ చంద్రాయని యునుగులు బాసనవానికి కేలాగినాము స్థానించి నట్లు బాధ్యతాయుతప్రభుత్వము సర్వవత్సవాదులు వెంటనే యిస్సనునికోర బాధ్యతాయుతప్రభుత్వ మున్నను అట్టినికేరా జ్యస్వతంత్ర మున్నను, యెట్టినిర్వచించుకో గంగము యుగించెను. ఇంతయప్రస్తుతప్రవర్తనము యేకాలమందును యేదేశమందును జరిగియుండదు. ఒకమానవుడు మహారాష్ట్రమత్రము ప్రపంచమునంతయు మోసముచేయకలిగిన కలుగుగాక, కొండొకమానవుడు కొందరినిముట్టుకు అన్ని వేళల మోసముచేయగలుగవచ్చును. కాని సర్వకాలముల సర్వప్రజల నేనునవును మోసముచేయజాలడు. దేశనాయకు లిన్ని నాశ్యమండి యంతయాందోళనపడుచుండుట మహాత్ముని సహాయనిరాకరణోద్యమవిజృంభణము దేశభంధుని కాసనసభాంతరానిరోధము స్వరాజ్యముకొరకా లేక స్వరాజ్యనిర్వచనమునకా? మహాశయ! ఇర్విక్ ప్రభువు! వేనవేలమెళ్ళు ప్రయాణముచేసి మారాయాసమచే మిగులసాక్షి. తన బుద్ధిబలమునంల యువయోగించిన నే క్లిష్టసమస్యలందు తనవేలియలతో తలపట్టుపట్టి తుట్టుతుడకు నీయాత్మాటముచే భారతీయుల వంధించుట భాగదోయులయిండు పాలకులకున్న నిరసనభావము దెప్పకయే చెప్పుచున్నది. ఈనిర్వచనమునంగ విశేష మేమున్నది? 1917 సంవత్సరములో మాంటుస్టర్ యేమినుడివెనో 1858 సంవత్సరము విక్టోరియామహారాష్ట్ర ముఖ యేమివెలువడెనో నిదానించి వదిలి యర్థము చేసికొనిన 1858 నుండి నాటికిని జేటిక, ఆపంబయిన మార్పుకనుపింప

[illegible]

మొట్టాడు ప్రమాదము

ఒక మార్వాడీమఘులో దొంగతనము:— పెరంబూరులో నొక మార్వాడీమఘులో సుమారు 5000 విలువగల నగలు గజరాత్రి దొంగలొంపబడెను. పోలీసు వారు దర్యాప్తు చేయుచున్నారు. (అ. ప్రె.)

మొట్టాడు ప్రమాదము:— నేటి యుదయమున మాంటురోడ్డుమీద పెన్నరు కంపెనీదగ్గర నొకమోటారు లారీ యును జబ్బాబండియును డికోసెను. జబ్బాబండిలోనున్న ముగ్గురికిని జబ్బాబండివానికిగూడ స్వల్పగాయములు తగిలెను. వీరికి రాయపేట ఆస్పత్రిలో చికిత్స జరుగుచున్నది. మోటారు లారీ డ్రైవరుగ ఎం. మాణిక్యం అనువానిని పోలీసువారు అరెస్టు గావించియున్నారు. (అ. ప్రె.)

బాలుర దెబ్బలాటలో ఒక బాలుడు మరణించుట చూడెలో కొందరుబాలురు గత ఆదివారమున గాలిపడగ నెగరవేయుచు దెబ్బలాడుకొనిరి. అందొకబాలుడు భక్త వత్సల అనుపేరుగల 15 యేండ్లవిద్యార్థికి గట్టిదెబ్బకొట్టగా భక్తవత్సలు స్మృతిదప్పి క్రిందపడెను. ఇతడు జనరలు ఆస్పత్రిలో గజరాత్రి మరణించెను. దెబ్బకొట్టినబాలుడు అరెస్టు కాబడియున్నాడు.

హిందీ ప్రచారక పత్రిక:—రెండు హిందీ సభలు సమావేశ పరచుబహుళసిన కార్యభార మధికమగుటచేత హిందీ ప్రచారక పత్రికయొక్క అక్టోబరు సంచిక వెలువడుట కాల స్వమయినది. కాబట్టి, అక్టోబరు, నవంబరు, సంచికలు రెండును గలిసి యొక్కవ పుటలతోగూడ నవంబరు 15 వ తేదిన ప్రకటింపబడును. ఇందుకు చందాదారులు తమింతురుగాక అని, హిందీ ప్రచారక పత్రికా సంపాదకులగు డబ్ల్యు. పి. ఇగ్నేషియసుగారు వ్రాయుచున్నారు.

సవరణ:—నిన్న భారత రాజకీయవాయుల ప్రకటనలో కవివను అధినేతప్రతిపత్తి స్థాపించుడ బోవునప్పుడు రౌండు టేబిల్ సమావేశము జరుగ దనియు, భారతదేశమునకు తగిన రాజ్యాంగమును నిర్ణయించుటకే గభ సమావేశముననియు మాకు తెలియుచున్నది అని ప్రచురింపబడినది. దానిని పాఠకులు ఈ క్రింది విషయగా సవరించుకొని చదువ వ్రాద్దినట్లు.

“వినును అధినేతప్రతిపత్తి ఎప్పుడు స్థాపింపబడవలెనో నిర్ణయించుటకు రౌండు టేబిల్ సమావేశము జరుగదనియు భారతదేశమునకు తగిన అధినేతరాజ్యావిధానమును నిర్ణయించుటకే గభ సమావేశ మగుననియు మాకు తెలియుచున్నది.”

దారుణ విషప్రయోగము

గూళ్లలో వెంకటాచల ముడిలిపియుం దొకగృహమున నివసించుచుండున పేకు హుస్సేను అను 45 యేండ్ల వయసుగల మహమ్మదీయుడు గత కనివారమురాత్రియందు విషప్రయోగమువలన మరణించెను. ఆతనిభార్యను ఆమెతోబుట్టు వగు ఖాటాసాహెబు అనువాడు ప్రేమించి వశపరచుకొని గతకనివారము రాత్రియందు ఉభయయును గలిసి హైడ్రోపై నేటుఅసిడు అను విషపదార్థమును సారాయిలో గలిపి పేకుహుస్సేనున కిచ్చిరనియు దానిని త్రాగిన 15 నిమిషములలో ఆతడు మరణించెననియు తెలియుచున్నది. విషప్రయోగముగావించిన యుభయులను పోలీసువారు అరెస్టు గావించియున్నారు. (అ. ప్రె.)

రాకపోకలు:—కర్నాటికమిల్స్ మేనేజరు జె. హోర్ గ్రీవునుగారు ఇంగ్లాండునుండి గత ఆదివార ముదయమున మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

దిల్లీ రాముని మినుముగారు డిల్లీ నుండి గత రాత్రి మద్రాసుకు తిరిగి వచ్చిరి.

ఎస్. సత్యమూర్తిగారు బెజవాడనుండి నేడుదయము మద్రాసుకు తిరిగివచ్చిరి.

కాకినాడ అసిస్టాంటు కలెక్టరు ఎల్విసుగారు, సి. కె. విజయరాఘవను, జి. సి. ఎస్. గారు, సి. రాజగోపాలాచారి గారు, వై.ఓ. హాకుల యినప్పెక్టరు ఆస్సాల్సుగారు నేడుదయము మద్రాసువచ్చిరి.

కర్నలు ఎల్. ఎల్. పార్థురు, ఎం. ఎల్. ఏ. గారు గత రాత్రి మద్రాసువిడిచి కూనూరుకేగిరి.

ఆరోగ్యశ్రమము

చెన్నకట్టణమునకు సమీపమున ఆరోగ్యపద్ధతుల ననుసరించి చికిత్సచేయుటకు చక్కని ఆశ్రమము

నూరుడుగుల యెత్తును, చక్కని నీడలును, పచ్చనిబయళ్లును, నిర్మలమైన నీరును, ఇనుకకేలయుగల్గి వనప్రసేత మైనను నివాసయోగ్యమై ఋష్యశ్రమము బోలు నీడవేళము చిక్కిలి ఆరోగ్యవంతమై యున్ననది డాక్టరు మత్తు మొరలగు ప్రకృతి శాస్త్రవేత్తలు హెచ్చుగా కొనియాడియున్నారు.

వివరములు కావలసినవారు:—డాక్టరు ఆ. లక్ష్మీపతి, బి. ఎ., ఎం. బి. సి. సి., భిషగ్రత్న, మేకేజింగు డైరెక్టరుగాక.

43, హారిస్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డుపోస్టు, మదరాసు అనివ్రాయవలెను.

సాలా పత్రిక సంభావి

1 కేసు రూ 1-12-0
5 కేసు రూ 7-8-0

(రిజిస్టర్డ్)
1 కేసు రూ

84 చెట్ల దినుసులు ఆవునేయి కలిపిన లేహ్యము. పేహపాడలకు సవాయి, స్త్రీల కుసుమవ్యాగులకు ఆహాసుము. దీర్ఘ ఉడుకులకు, శుక్ల నవ్వుము, చర్మవ్యాగులకు, స్త్రీల ఋతువ్యాగులకు గ్యారంటి.
కె. యన్. రావు, ఆంధ్ర మెడికల్ స్టోర్సు, రామానాయుడుపేట, మచిలీపట్నం, కృష్ణాజిల్లా.

కార్పొరేషను అధ్యక్షుని యెన్నిక:—నవంబరు 12-వ తేదీ మంగళవారం సాయంత్రులం 5-15 గంటలకు రిప్ప సభవనమందు కార్పొరేషను అధ్యక్షుని యెన్నికకు ప్రత్యేక సభ జరుగును.

తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘసభ:—ఈ నెల 10 తేదీన మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు ఆర్. శ్రీనివాసయ్యంగారు ఎం. ఎల్. సి. గారి భవనమున (నె 97 రు మొయిక్ రోడ్డు పుదుపాలెయం) తమిళనాడు కాంగ్రెసుసంఘసభజరుగును.

వర్షపాతము

పూనా, నవం రి:—ఆరేవియా సమద్రములో నిన్ను నేర్పడిన వాయుగుండము పడమటికిబోయెను, బంగాళాఖాతమునందలి వాయుగుండము వెల్లూరువైపు బోయెను కోరమాండలుతీరమునందు అంతటను వర్ష ముపడెను.

కొలత:—గౌహరి 1/4 అం. నాగపట్నం, కడపూరు, మదరాసు 4 అం. వెల్లూరు 3, నెల్లూరు బెంగళూరు, కపప 2, నేలం 1 చిత్తల్లూర్, తిరుచనాపల్లి 1/2 మైసూరు, మచిలీపట్నం కొచ్చిన, కొడయకేనాలు, కాకినాడ 1/4 అం. సూరం: తూర్పుతీరమున వర్ష ముతగి మలబారు డక్కనులందు హెచ్చును. (అ. ప్రె.)

స్త్రీల సంగీతపోటీ

మద్రాసు సంగీత విద్యార్థిభవారి యాజమాన్యమున గల ఆదివారమునాడు తిరువళ్ళీకి హిందూ హైస్కూలునందు స్త్రీలకు సంగీతపోటీ జరుపబడెను. సుమారు మూడువందలమంది స్త్రీలు వచ్చిరి. 7 గురు స్త్రీలు సంగీతపోటీలో పాల్గొనిరి. టైగర్ వరదాచారి, ఎన్. వి. రాఘవ, టి. వి. సుబ్బారావుగార్లు పరీక్షాధికారులుగ యుండిరి.

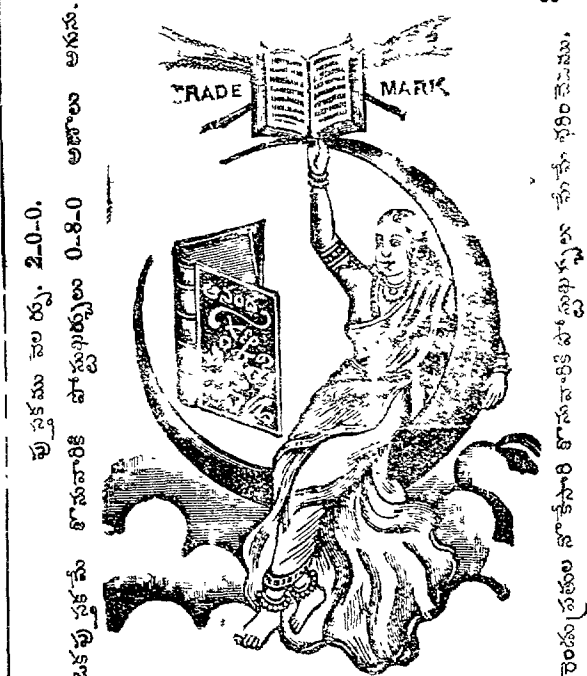
పోటీ ముగిసినపిమ్మట ఎస్. సత్యమూర్తిగారు స్త్రీలలో నింత గానవిద్యావికారద లుండుట తమ కాళ్ళర్యము కలిగించెననియు మద్రాసు సంగీత విద్యార్థిభవారు యీపోటీ గావించి స్త్రీల కక్రీడామర్మములను వెల్లడించుట కవకాశ మొసగినందులకు వారికి కృతజ్ఞత నెఱింగించిరి.

పోటీఫలితములు మున్ముందు ప్రకటింపబడును.

ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకు బహుసులభముగ నేర్చుకొనుటకు తెలుగు అర్థములతో నుండు

ఆనంద ఆంగ్ల భాషా బోధిని

అను గ్రంథము మిక్కిలి సహకారగ నుండునట్లు ఇది 700 పేజీలును, చక్కని కాళికోవైండును, భారతకళలున్న ఆకర్షలకు సంబంధించిన 16 అఫ్టోనుపటములు లిగియున్నది

దీనియందు ప్రతిపదమునకు తెలుగు ఉచ్చారణ, ఇంగ్లీషు పదము, అర్థము చేర్చి నేర్చుకొనువారలకు బహుసులభముగ తెలియునట్లు ముద్రించినారము. ఇంగ్లీషు పాఠశాలలో 10 సంవత్సరములు కేలకొలిదిగూడవలయు ఖర్చుచేసి సంపాదించు జ్ఞానమును ఇంటియం దుండియే సంపాదంపవచ్చును. ఉపాధ్యాయుల వెదక బనిచేదు. గ్రామోచ్ఛోగులు, కరణములు, దొరలతో సంబంధముగల బట్టర్లు, వెలువారల, మరి యింకర సిబ్బందిలు వీరలకును, ఆంగ్లభాషాపరిచయము లేనివారలకును, మా ఆనంద ఆంగ్లభాషాబోధిని చాల ఉపకారిగ నుండును. ప్రతికుటుంబమునకును ఇది మ ఖ్యాశక్యము.

ఆనంద బోధిని ఆఫీసు (3424) పోస్టుబాక్సు నెం. 176, మదరాసు

ఆంధ్రయువజన

మహాసభ

(1)

దండె జనమాలిలాల్ నెహ్రూగారు రాజకీయ రంగమున ప్రాముఖ్యము బడసిన దాదిగ, దేశ భూగర్భము యువజనోద్యమము త్వరితగతి వ్యాపించు చున్నది. రాజకీయసభలు జరిగినచోటులనెల్ల, యువ జనసభలు గూడ జరుగుచున్నవి. యువజనసంఘములు యుత్సాహుల విలసిల్లి దేశక్షేమోభివృద్ధికై పాటుచుచున్నవి. ఆంధ్రసభలతోబాటు బెజవాడ లో జరిగిన ఆంధ్రయువజనసభ జయప్రదముగ ముగిసింపంబునకు ఏతత్కార్య నిర్వాహకుల సభినందించెదము. సభాధ్యక్షులగు నారిమెనుగారు, దోష కాగులకెల్లరకును భీతిగొలుపుచుందురు. కాననసభ లోను నెలువలను గూడ నారిమెనుగారు బొంబాయి రాజధానియందు అత్యంతప్రాముఖ్యము బడసి ప్రజాశయములకై పాటుబడుచున్నారు. ఇట్టివారిని అధ్యక్షులుగ బడసిన యువజనమహాసభ ధన్యమయినది. వీరికొనంగము, యువజనులను కార్యోత్సాహకరముల గావించుట కెంతయు తోడ్పడగలదు. యువజనులు ఉన్న తాదర్భభరితులు. ఎట్టి త్యాగ మూలకమునను వెనుదీయని నాహనులు. వీరి సంచలనముపైననే, దేశమోక్ష యాధారపడి యువజనము నిర్మించుము. యువజనోద్యమనామకు లగు నందఱ జనమాలిలాల్ నెహ్రూగారిని అధ్యక్షునిగా నెన్నికొని, కాంగ్రెసు మహాసభ యీ యుద్యమమును గౌరవించెను. గాంధీమహాత్ముడు గూడ యువజనలే దేశభద్రమునకు వహింపవలె నని కోరి, జనమాలిలాల్ గారిని సయమింపగోరెను.

ఇట్లు గౌరవమునకు తగిన కార్యదీక్షను యువ జనులు చూపవలయునని నారిమెనుగారు గోరిరి ప్రస్తుతసమయమున, భారతీయులు ఉన్న తాళయ భరితులయినను కార్యదీక్షయందు వెనుకంజ వైచుచున్నారు. సభలలో జేరి తీర్మానముల గావించుట యందు జూపు ఉత్సాహము క్రియలలో గనుపించుటలేదు. యువజనులయినను కార్యదక్షత జూపనివో, యువజనసభల గావించి ప్రయోజనము లేదని, నారిమెనుగారు స్పష్టపరచిరి. పెద్దలసభలకును, యువజనుల సభలకును ఈ మాత్రము భేద మయినను గనుపించనియెడల, యువజనోద్యమము స్థిరమగు మేలొనర్పజాలదు. యువజనసభలు గూడ మరూడునాళ్ల ముచ్చటగ కరిణమిగుచుచో, దేశమునకు, తరణోపాయము గనుపింపదు. నారిమెనుగారు దీక్షింపవలె, రాబోవు సంవత్సరము యువజనులకు పరితానమయము. స్వరాజ్యసందర్భమున దేశము గాంచుట గాని, గాంచుకుండుట

గాని, వీరికై నాధారపడును. యువజను లెట్టి త్యాగముల గావించగలరో, జతీంద్రుడు ప్రపంచమునకు చాటగలిగెను. యువజనులు కార్యభారమును వహింపగూడదని హితవొనగువారు గలరు గాని, దేశము సందిగ్ధస్థితిలో నున్నపుడు, అన్ని రకముల ప్రజలును తోడ్పడినగాని, దేశమునకు విముక్తి గలుగదు. ఒకవంక తీర్మానములును ఉపన్యాసములును విశేషముగ లాభింపవని నారిమెనుగారు చెలుపుచు, వేరొకవంక దౌర్జన్యముచేపట్టుచో గలుగు హానినిగూడ వివరించిరి.

దౌర్జన్యరహితమార్గమే యువకులకు కరణ్యమని వీరు నిరూపించిరి. బాఝోలీలో నిట్టిమార్గ మవలంబించి, సర్దారు వల్లభాయిపటేలుగారి అధ్యక్షతక్రింద యువజను లెట్టిబయము బడసిరో, వీరు చక్కగ తేటపరచిరి. వారు దౌర్జన్యమున కేమాత్రముగడింగినను, బాఝోలీ యుద్యమము నిష్ఫలమయ్యెడిది. హిందూదేశము అహింసయందు జయముబడసినటుల, అన్యమార్గములందుజయము బడయజాలదు. అందుచే, ఎట్టి అసాధారణపరిస్థితులలో నయినను యువజనులుగాని తదితరులుగాని యీ మార్గమును విడువకుండుచో, తమకేకాక, దేశమునకుగూడ మేలొనర్పగల్గుదురు. దేశమునంతను బాఝోలీగ మాత్పుచో, స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించు నని నారిమెనుగారు హితవొనగుచున్నారు. యువజనులు అనవాసభరితులై యున్నారనుట నిజమే. ఇట్టిభావము కార్యదీక్షగ మారుచో, దేశపు భావిస్థితి పట్ల నిరాశ జెందబనిలేదు. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు వల్లభనేని వెంకటరావు చౌదరిగారు, యువజనుల కర్తవ్యమును బోధించుచు, బ్రాహ్మణులను సాధించునిమిత్తము దేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధికి అడ్డుపడవల దని, బ్రాహ్మణేతరులను ఎచ్చరించిరి. బ్రాహ్మణేతర నాయకులు కద్దరును విధిగ ధరింపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. స్వచ్ఛంద భటు సంఘము లేర్పడి, భారతమాతకు సర్వము సర్వణజేయగలవా, రుద్రవింపవలయు నని, వీరు గోరిరి. యువజన సమావేశమువారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును లక్ష్యముగ నిరూపించుట వింతగాదు. యువ జనులకు శక్తుంగల లక్ష్యము ఆకర్షవంతముగ నుండగనుట నిశ్చయము. అస్పృశ్యతను నివారింపవలయు ననియు, వ్యాధి ను సంస్థల సేర్పరపవలయుననియు, యువజన సమితివేము తీర్మానించెను. రాజకీయవిషయములలోనే గాక, సాంఘిక విషయములలో గూడ ఈ సభవారు అభివృద్ధిని గోరుచున్నారనుటకు, శారదాశాసనము నామోదించుటయే నిదర్శనము. ఆంధ్ర యువజన సమావేశము గావించిన తీర్మానములు ఆచరణలోనికి వచ్చుగాక యని కోరెదము. రాబోవుసభ కాకినాడ కాహ్వానింపబడెను. కాకినాడసభ నాటికి, యువ జనులు సలిపిన కృషి ఎల్లరప్రశంసకు పాత్రమగునని నమ్మెదము.

పార్లమెంటుసభ:

స్వరాజ్యప్రకటనము

నేటిదినము ప్రభుత్వసభలోను, గురువారము కామచ్యుసభలోను ఇటీవల వెలువడిన స్వరాజ్య ప్రకటనము గూర్చి చర్చ జరుగును. ఈచర్చయందు

బ్రిటీషు ప్రముఖుల యభిప్రాయములు జయల్పడును. రీడింగు ప్రభువు గారును, బర్క్-హెడ్డు ప్రభువు గారును, బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారును, తమ ఆగ్రహమును ప్రభువుల సభలో వెల్లడి నేయక మానరు. బర్క్-హెడ్డు ప్రభువు గారు, భారత దేశాభిప్రాయమునకు విరుద్ధముగ నైమనుకముపనును బలవంతముగ జొప్పించిరిని తెలిసినవిషయమే. స్వరాజ్యప్రకటనము ముందుగ వెలువడుటచే, తాను తలపెట్టిన కార్య మంతయు భగ్నమయ్యె నని, వీరు గర్జించుట వింతగాదు. నైమనుకముపనువారు సంస్కరణాభివృద్ధిని గోరవచ్చును, లేనియెడల ఉన్నసంస్కరణముల నూడబెరుకవలసి వచ్చునని, బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారింకను భావించుచున్నారు. వీరింకను ప్రాతప్రపంచమునందే పడి కొట్టుకొనుచు, చూపుమేర కాలములో హిందూ దేశమునకు స్వరాజ్యము లభింప వీలు లేదనియు, బ్రిటీషు బ్రష్టి ధర్మము తొలగవీలులేదనియు, విలపించుచున్నారు. వీరుఇండియామంత్రిగమరికొంతకాలమున్నచో, దేశస్థితి ఎటు లుండెడిదో యూహింపవచ్చును. పాపము లా-ఆర్డరుల రక్షణ పేరుతో, దేశనాయకు లందర నిర్బంధమునకు మూలకారకులయిన రీడింగు ప్రభువుగా రింకను ప్రాతపాటనే పాడుచున్నారు. సర్ నవ్రూగారు సూచించినటుల, రీడింగుప్రభువుగారికి నాలుగువందలవేలలలో హిందూదేశమునం దెట్టి మార్పులు గలిగెనో గోచరింపవయ్యెను. రీడింగుప్రభువు, లాయడు బార్నిగార్ల లిబరలు మతమునకును, బర్క్-హెడ్డు ప్రభువు గారి కన్న రైటీవు మతమునకును భేదము గనుపించకున్నది. లాయడుబార్ని ఉక్కుచట్టపు సిద్ధాంతము, కన్నరైటీవు మతమును మించినది. ఇర్విను ప్రభువుగారు కన్నరైటీవు లయినను దేశస్థితిని స్వయముగ పరికించి, హిందూదేశము నీ సమయమున సమాధానపరుపనిచో, తీరనినష్టము వాటిల్లునని అనుభవమువలన గ్రహించిరి. వీరు తమ యభిప్రాయమును బ్రిటీషు మంత్రులకు చక్కగ చెలిపిరి. కన్నరైటీవు షే.నాయకు లగు బాల్టువిను గరినిగూడ నమ్మించిరి. లేబరు ప్రభుత్వమునందలి మంత్రులుగూడ, స్వరాజ్యప్రకటనము గూడదని అడ్డుదగ్గిలిరని, తెలియుచున్నది. ఇండియామంత్రియగువెడ్డెవుడ్డు బెన్నుగారు, ఇర్విను ప్రభువుగారితో నేకీభవించిరి. ఇర్విను ప్రభువుగారు హిందూదేశమునకు విచ్చేసిన పిమ్మటగూడ, వీరి సంకల్పమునకు తోడ్పడుటకు, ఇండియామంత్రిగారు వాగ్దానముజేసిరి కామచ్యుచర్చలో, నైమనుగారుగూడ పాల్గొందురని తెలియుచున్నది. భారత దేశనాయకుల ప్రకటనముగూడ వెలువడియుండుటచే, పార్లమెంటు సభలో జరిగెడి చర్చలోనిది ముఖ్యాంశముగ పరిణమింపకమానదు. ఇట్టి సందర్భములలో బర్క్-హెడ్డు ప్రభువుగారిగర్జనము నిరుపయోగ మగుట సహజము. నవ్రూగారు సూచించినటుల, భారతీయుల అసంతృప్తి మిక్కుటమై హిందూదేశమును ఇంగ్లండు కోల్పోవుట తలస్థించుచో, అట్టి బాధ్యత నంతను బర్క్-హెడ్డు, రీడింగు ప్రభువుగార్లు వహింపవలయును. బాల్టువినుగారు వీరితో చేర రనియు, కన్నరైటీవులో నయినను చీలికగలుగుననియు, తలంపనకాశముగలదు. అందుచే, ఈ సమయమున స్వరాజ్యప్రకటనమును

నిరోధింప సాహించువా రుండజాలరు. ఇందుకు సాహించువా రుండునడల, లేబరుప్రభుత్వమువారు ధైర్యమువహించి, ఓడిపోవుటకయినను సమ్మతించుచో, రాబోవు ఎన్నికలలో వీరు అఖండవిజయము బడయగలరు. ఇతరపక్షముల తోడ్పాటుతో బని లేకనే, వీరు తమయభీష్టమును నెరవేర్చుకొనగలరు. పూర్వానుభవములబట్టి, ఇర్వినుప్రభువుప్రకటనము గూడ నిరర్థకముగ పరిణమించునేమోయనుభీతి పలువురకు తొలగలేదు. అవిశ్వాస మింకను వ్యాపించి యున్నదని, ఆంధ్రరాష్ట్రీయ విషయనిర్ధారణసభలో నీ విషయమై యంగీకరింపబడిన తీర్మానముబట్టి గ్రహింపవచ్చును. అయినను, గాంధీమహాత్ముడు మున్నగు నాయకులు సద్భావము జూపి, స్నేహపూర్వముగ తమ కరములను జాపిరి. వానిని అట్టిసద్భావముతోనే ఇంగ్లండు చేపట్టక, వివిధ పక్ష నాయకులును గోరిన స్వల్పనియమములను గూడ నిరాకరించుచో, అనుకూలావకాశమును కోల్పోవును. మరల నిట్టిసమయ మరుదొంచు నని తలంప వీలులేదు. ప్రభువుల సభలోను, కామన్సుసభలోను జరుగుచున్న చాల ముఖ్య మయినది. బ్రిటిషు ప్రముఖులసద్భావ మెంతవరకు గలదో దీనియందు బయల్పడగలదు.

ఆంధ్ర మహిళాసభ:

డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారి ఎచ్చరిక ఆంధ్రమహిళాసభ కధ్యక్షతవహించి, డాక్టరు ముత్తులక్ష్మి రెడ్డిగారు స్త్రీల స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి భావగర్భితముగ ప్రసంగమును గావించిరి. వివాహ సంస్కరణావళ్యకరము ఈమె నిరూపించి, ప్రస్తుత విద్యావిధానము మార్పుజేందవలయు నని, సూచించెను. స్త్రీలస్వతంత్ర్యములను కాపాడవలసిన యవసరమును, హిందూలాను మార్పుజేయవలసిన యవసరమును అధ్యక్షురాలు సహేతుకముగ వివరించెను. రాజకీయ క్షోభ హారములలో స్త్రీలారాక్రమింపదగిన స్థానమును, ఈమె తెలుపరచెను. స్త్రీలరాజకీయస్వాతంత్ర్యవిషయమున భారతదేశము ఇతరదేశములకన్నను గూడ ముందంజ వైచుట శుభచిహ్నము. సాత్త్వికదేశములలో స్త్రీలకు వోటింగు హక్కు నిచ్చునప్పటికేతకాలమో పట్టెను. ప్రాతికూల్య మధికముగ నుండెను. హిందూదేశమునందీ విషయమున ఎట్టి నిరోధము తటస్థింపలేదు. వివిధ శాసనసభలును స్త్రీల హక్కులను సంక్షోభ పూర్వముగ నామోదించెను. “సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము లభించిననే ప్రతివ్యక్తియు, ప్రతిజాతియు అత్యంతము అభివృద్ధి నొందుట సాధ్యమగును. మనలో నిమిడి యున్న శక్తులన్నియు సంపూర్ణముగా విజృంభింపవలె నన్నచో, స్వాతంత్ర్యసిద్ధి యత్యవసరము” అని అధ్యక్షురాలు చెప్పిన సంగతులు సత్యమును ప్రతిపాదించు చున్నవి. ఆంధ్రస్త్రీలయభ్యుదయమునకు, ఆంధ్రమహిళాసభ తోడ్పడుగాక యని కోరెదము. అధ్యక్షురాలి ఎచ్చరికకు ఫలముగ, ఆంధ్ర మహిళాసభవారు శారదా శాసనమును, గర్భాధాన వయో నిర్ణయసంఘమువారి సూచనలను, ఆమోదించుచు తీర్మానించిరి. దేవదాసే పద్ధతిని తొలగింపవలయు, ననియు, కడ్డకు వ్యాప్తి తోడ్పడవలయు ననియు, అన్యత్యతానివారణము నకును, వర్ణవైషమ్యనివారణమునకును పాటుబడవలయుననియు, మహిళాసభవారు తీర్మానించుటయ గాక, తక్షణ అధివేశస్వాతంత్ర్యసిద్ధినిగూడ

గోరుచు తీర్మానించి, దేశపు సర్వత్రోముఖాభివృద్ధిని ఆంధ్రస్త్రీ లెంత గాఢముగ వాంఛించుచున్నారో, స్పష్టముగ తెలిపినందుల కెంతయు సంతసించెదము.

సప్రాగారికథ

సర్ సప్రాగారు ఇండియా ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహకసభ్యులుగ చాలకాలము పని చేసెరిని తెలిసిన విషయమే. రీడింగు ప్రభువుగారు రాజప్రతినిధిగ నుండగ, వీరు ప్రభుత్వసభ్యులుగ నుండిరి. అప్పుడు ఏర్పాటు జేయదలచిన రాండుటేబిలు సమావేశమునకు గాంధీమహాత్ముడు ఎట్టిపరతులు లేకుండ వచ్చుట కంగీకరించియున్నచో, హిందూదేశ మీనరికి అధివేశస్వాతంత్ర్య పథమునందు చాలదూరము బోయియుండెడిదని, సప్రాగారివుడు లీడరుపతికకు వ్రాయుచున్నాడు. సప్రాగారి యూహ సరియైనచో, ప్రభుత్వమువారు పిమ్మట నయినను, ఇట్టి ప్రయత్న మేల గావింపలేదు? ఇతరనాయకులతో నేల సంప్రతించియుండలేదు? గాంధీమహాత్ముడప్పుడు పొరబడెనని తలంపజాలము. ఈమారు మహాత్మునితోబాటు సర్ సప్రాగారును రాండుటేబిలుసమావేశము జరుగుటకు పూర్వము కొన్నిపరతులను విధించియుండిరి. అప్పుడు గాంధీమహాత్ముడు సూచించినపరతు లయినను భిన్నముగావు. అప్పటికి నిప్పటికి గల భేదమును మాత్రము సప్రాగారు తిన్నగ కనిపెట్టిరి. అప్పుడు, మితవాదులు కాంగ్రెసు నాయకుల కేవిధ ము న ను తోడ్పడరయిరి. ఈమారు రటుల గాక, సైమను కమిషనును బహిష్కరించుటకును, స్వరాజ్య విధానమును తయారు జేయుటకును, వీరు తోడ్పడిరి. రాండుటేబిలు సమావేశము విషయమున గూడ వీరు సహాయపడిరి. మితవాదులు తమ వెనుకటి లోమును గ్రహించి రనుటకు సందియములేదు. ఈవిధమున సందిగ్ధసమయములందు వివిధ రాజకీయపక్షము లన్నియు కలసి పనిజేయుచు, అంతఃసఖ్యము జూపుచో, దేశాభివృద్ధి త్వరితముగ నెరవేరగలదు.

ఆంధ్రదేశపు రయతులసభ

నేడు ప్రారంభమయిన ఆంధ్రదేశపు రయతులసభ కధ్యక్షత వహించి, ప్రాధెనరు గోగినేని రంగనాయకులు చొదరిగారు రైతుల దీనావస్థను కడుహృద్యముగ వర్ణించిరి. సహకారమువలనను, స్వరాజ్యమువలనను రయతులకు గలుగబోవు లాభమును వివరించిరి. రయతు స్త్రీల కర్తవ్యమును వీరు వివరించి, రయతులకు గావలసిన విద్యావిధానమును తేటపరచిరి. ప్రస్తుతవిద్యావిధానము మార్పుజేయదలచి, రైతులకు లాభింపదని, వీరు స్పష్టపరచిరి. రయతు లిచ్చుసిద్దులు, రయతులక్షేమమునకై ఎటుల వినియోగపడకున్నచో, వీరు నిరూపించిరి. రైతులు రాజకీయజీవితమునందర్పణము నాక్రమింపవలయునని వీరు గోరుచున్నారు. స్వరాజ్యము లభించిన, రయతులు సర్వసౌఖ్యముల ననుభవించెదమను నమ్మకము రాగనాయకులుగారికి పూర్తిగగలదు. అందుచే సత్సరరాజ్యసిద్ధికై రయతులు పూర్తిగ ఏర్పడుట అత్యంతావశ్యకము. రంగనాయకులుగా రిచ్చిన సందేశము రయతులలో ప్రబోధము గలిగించుగాక యని కోరెదము.

రైల్వేప్రయాణికులసమావేశము

ఆంధ్రదేశ రైల్వేప్రయాణికుల సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, శ్రీయుత యస్. సత్యమూర్తి గారు రైల్వే ప్రయాణికుల యిబ్బందులను తన్నివారణోపాయములను చక్కగ వివరించిరి. రైల్వేలు ప్రభుత్వమువారి ఆస్తి యగుటయ గాక, వీనిని ప్రభుత్వమువారు నిర్వహించుటగూడ నవసరము. ఇట్టి సంస్కరణమును భారతదేశ నాయకులు చిరకాలమునుండియు కోరుచునేయుండిరి. విదేశీవులకేసీలు రైల్వేలను నిర్వహించుటచే, వానికి రాబడియే ముఖ్యము గాని, ప్రయాణికుల సౌకర్యములు ప్రధానములు గావు. మూడవతరగతిప్రయాణికు లనిన, వీనికి బాతుగ నిర్లక్ష్యము. ప్రభుత్వము ప్రజలకు బాధ్యతవహింపనున్న సమయమున, రైల్వేలు పూర్తిగ ప్రభుత్వవశమగుట మరింత యవసరమగుచున్నది. మూడవతరగతి ప్రయాణికులకప్టములు జనసామాన్యమున కనుభవైక్యవేద్యము. రైల్వేలరాబడిలో విశేషభాగము మూడవ తరగతి వారి ద్వారానే చేకూరుచున్నను, వీరి యిబ్బందులు మిక్కిలముగ నున్నను, వీనిని నివారించుటకు ప్రయత్నము గనుపించుచున్నది. సత్యమూర్తి గారు చెప్పినటులు, రైల్వే అధికారులు ప్రజల నౌకరులు గాని, వారి యజమానులు గారు. ఈసంగతిని ప్రజలుగ్రహించి తమ హక్కులను, నిలువబెట్టుకొన బ్రయత్నించుచో, రైల్వే అధికారుల వైఖరి తప్పక మార్పు జెందును. స్వపరిపాలనాసంకల్పము, రైల్వేపరిపాలనము పూర్తిగ మార్పుజెందు నని నమ్ముట కవకాశము గలదు.

కడ్డకు వచ్చినసమయము

బెజవాడలో నేర్పాటుచేయబడిన కడ్డకు ప్రదర్శనమును ప్రారంభించుచు, స్వరాజ్యము లభించిన పిమ్మటగూడ కడ్డకును విడువగూడదనియు స్వరాజ్యప్రభుత్వము కడ్డకుశాఖను ప్రత్యేకముగ నెలకొల్ప వలసి నచ్చు నని యూ. సి. రాజగోపాలాచార్యులు గారు చెప్పిన సంగతి చాల ముఖ్యమయినది. ఆంధ్రదేశము కడ్డకు జన్మస్థానము. ఆంధ్రదేశము దీనిపట్ల ప్రత్యేక శ్రద్ధవహించుటవసరము. కడ్డకు చేతిపరిశ్రమలన్నిటికి నిచ్చి హ్నము. వ్యవసాయ భూమియగు భారతవర్షమునందు, చేతిపరిశ్రమలు వర్ధిల్లుచో ప్రజల దారిద్ర్యముతీరునుగాని, మిల్లు పరిశ్రమల వలన ప్రయోజనముండదు. ఈ సంగతిని గుర్తించుచో, స్వరాజ్యానంతరముగూడ కడ్డకు మున్నగు చేతిపరిశ్రమలను పోషించి, జనసామాన్యమునకు కడుపునిండ తిండిని, కట్టుకొనుటకు బట్టను సమకూర్చవలసిన యవసరము గోచరించును. అందుచే, కడ్డకు విషయమై స్వరాజ్యసిద్ధికి పూర్వమునను, పిమ్మటను గూడ, ఆంధ్రు లేమరి యుండరని నమ్మెదము.

సంస్థానప్రజలు

రాబోవు రాండుటేబిలు సమావేశమునకు సంస్థానాధీశులనేగాక, సంస్థాన ప్రజలను గూడ ఆహ్వానింపవలయు ననుకోర్కె న్యాయ మయినది. సంస్థానాధీశులు ప్రజాభిప్రాయమును ప్రతిఫలించజేయజాల రని, చాలకాలమునుండియు వెల్లడియగుచునేయున్నది. బ్రిటిషు ఇండియాకు స్వపరిపాలనము లభించునపుడు, సంస్థానప్రజలు నిరంకుశ పరిపాలనముతో తృప్తిజెందెదరని నమ్మ వీలులేదు. ఇట్టి సందర్భములలో సంస్థానప్రజలు ప్రాతినిధ్యము

గోరుట వింతగాదు. సర్ విశ్వేశ్వరయ్య బోలువారి నయినను సంస్థానప్రజల పక్షమున ఆహ్వానించుట యవసరము. సంస్థానములకు సంస్థానాధీశులే నిజ మగు ప్రతినిధు లనియు, ప్రజాప్రతినిధులనుగూడ ప్రజావాగ్ధా రాహ్వనించి యుండుటచే సర్వవత్ సమావేశమునకు సంస్థానాధీశులు వెడలజాలరనియు వికసీరు మహారాజుగారు తెలిపిన సిద్ధాంతమును పాటించువా రంతగ నుండరు. ఇకనయినను సంస్థానాధీశులు పేరుదృక్పథము జూపుట యవసరము.

నృత్యుగారి అభిప్రాయము
దక్షిణాఫ్రికాప్రముఖులగు జనరల్ నృత్యు గారు ఇంగ్లండులోని ఆక్స్ ఫర్డ్ విశ్వ విద్యాలయము నందు పరిశీలించుచు, తూర్పు ఆఫ్రికాలోని క్రౌను లాన్సులుగూడ అధినివేశ రాజ్యములుగ మార వలయునని, గోరిరి. పిరికోరెకు గల కారణము విదితమే. తెల్లవారు అన్నివదేశ ఖులలోను, పూర్తిప్రబల్యము వహింప వలయు నను నుద్దేశ్యమే, వీరిని ప్రేరేపించుచున్నది. తూర్పు ఆఫ్రికాగూడ దక్షిణాఫ్రికావలె వలనరాజ్య మగు వో, అందలి రంగుజాతులవారిపై తెల్లవారు పూర్ణాధికారమును చలాయించవచ్చును. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు వీరితో నెట్టి జోక్యము గలుగ జేసికొనుటకు వీలులేదు. రంగుజాతుల కర్హస్వాతం త్రియ మొనగకుండ, తెల్లవారిప్రబల్యమును పెంచుటవలన, బ్రిటీషు సామ్రాజ్యమునందు రంగు భేదపు సమస్య మరింత తీవ్రమగుట సహజము.

ఎత్తైజమంత్రి: మద్యపాననిషేధము
ఎత్తైజమంత్రిగారు మద్యపాననిషేధముగూర్చి మామూలు సిద్ధాంతమునే ప్రతిపాదించుట వింతగ నుండకమానదు. క్రైస్తవ తెుపరెన్ను సంఘము పక్షమున జరిగినభ కధ్యక్షత వహించి, ప్రజలలో ప్రబోధము గలిగించుటచేతనే మద్యపానమును తగ్గింప వీలగుననియు, కల్లంగడుల నొక్కమారుగ తీసివైచుచో ప్రభుత్వమునకు ధననష్టము గలుగుట యు, ప్రజల కెట్టిలాభము కలుగక పోవుటయు సంభవించుననియు, మంత్రిగారు నడిచిరి. వీరిదృష్టిని రివిన్యూనప్ల మే ముఖ్యముగ నాకమించెనని గ్రహిం పవచ్చును. రివిన్యూను కోల్పోవకుండ, మద్యపాన నిషేధమును సాగించుటెటులో తెలిసికొనుటకు, సామాన్యుల కలవి గాకున్నది.

కాంగ్రెస్ వర్కింగుకమిటీ సమావేశము

నల్లూ, గాంధీ, జవహర్లాల్ గార్ల ముసాయిదాలను చర్చించుట
ధర్మి, నవంబరు 2:—ఈ రోజు మధ్యాహ్నము కాంగ్రెస్ వర్కింగ్ కమిటీ సమావేశము జరిగెను. శ్రీ గాంధీమహాత్ముడు, నల్లూ, జవహర్లాల్ గార్ల ముసాయిదాలు చర్చింప బడెను. (ఆ. ప్రెస్.)
హిందూస్తానీ సేవాదళ మహాసభ తీర్మానములు భారత జాతీయ మహాసభయొక్క శాఖగా హిందూ స్థానీ సేవాదళము, దళమయొక్క ఉద్దేశ్యములు కార్యములు కొనసాగించుటకు ఆంధ్రదేశమునందు ముఖ్యస్థలములలో సేవాదళ సంస్థయొక్క శాఖలు స్థాపింపవలెనని సభవారు తీర్మానించిరి. సేవాదళమయొక్క శీక్షణకుగాను ఆరట ప్రయినింగ్ క్యాంపులు స్థాపించుటకును వాలంటీర్లను చేర్చుకొనుటకును ఏర్పాట్లు గావించవలెనని తీర్మానించడమైనది.

ఆంధ్ర రాష్ట్రము హాసభ ప్రభుత్వపు భూమివన్ను విధానఖండనము

జతీంద్రనాథ, ఘోంగీ, మహాత్మాగము

(ద్వితీయదిన సమావేశము)
చెజవాడ, నవంబరు 4:—ఆంధ్రరాష్ట్రీయ మహాసభ నేడు మొదల 9-30 గంటలకు శ్రీ నరేంద్రుని వేంకటలక్ష్మీనర సింహరావుగారి అధ్యక్షతకొండ సమావేశమై కొన్ని తీర్మానముల నామోదించెను. ప్రభుత్వమున అధ్యక్షక స్థానమునండి క్రింది వానభూతి తీర్మాన ముపపాదించబడి సభవారిచే యంగీకరింపబడెను.

సానుభూతితీర్మానము
శ్రీ శ్రీ తెలిదేవర వాన్సుదేవరావు, శేనగపల్లి రామస్వామిగారు, పి. భక్తవల్లభనాయుడు, కాళ్ళపల్లి గార్ల అకాలమరణమున కి సభవారు చింతిల్లుచు, వారి కుటుంబములకు తమసాను భూతిని వెల్లడించుచున్నార. ఆను తీర్మానము అధ్యక్షులచే నుపపాదించబడెను. సభ్యులందరు లేచి నిలచి తీర్మానము నామోదించిరి.

జతీంద్రనాథుని మహాత్మాగము
“ప్రాయోగవేళ నిమగ్నమౌతే (ఆహారనిరసన ప్రతమాని) జై శ్రీ శ్రీ ఆత్మార్పణమొనర్చిన జతీంద్రనాథదాసు, విజయభాంగిల త్యాగ ధైర్య, దీక్షల నిపథవాలు ప్రశంసించుచు వారి ఆత్మ శాంతి కై భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాడు”.
పై తీర్మానమును శ్రీ మొసలిగంటి తిరుమలరావుగారు ఉపపాదించుచు ఉత్తేజకరముగ ఉపన్యాసమును గావించిరి. ఉపపాదకులు స్వాతంత్ర్యముకొరకు మహాసంరంభము సలిపి విముక్తిని బడసిన వివిధదేశముల మహాసంరంభ మొనరించిన త్యాగకార్యముల వెల్ల వివరించి భారత మహాదీక్షిని మహా త్యాగులకు శూరవర్యులకు ప్రతినిధులు యున్నదనియు, మా క్రుభూమి కై ప్రజార్యుణులు గావించిన జతీంద్రనాథదాసు ప్రభుత్వముగనైన భారతదేశముయొక్క విముక్తికై నిశ్చల పరిదేనయు, వారి దివ్యమార్గమే దేశమునందలి యుగముల కెల్ల ను ఆదర్శనియమనియు పలికిరి.

శ్రీ రామచంద్రుని వేంకటప్పగారు ఉపపాదనను బల పరచుచు ప్రైనువోర జతీంద్రనాథుని త్యాగమును “అడువారి యొక్కట”ని పరిహసించినదియు, ఇంతకంటెను అసబంధము ను, అజ్ఞానయుతమున నైన విమర్శనముండబోదనియు పలికి ప్రైనువోర గారి పరిహాసమునకు జవాబుగా స్వవిరచితమగు నీ క్రింది పద్యములను రెంటిని జదివెరి.

శ్రీ రాజామహర్ సింహు రంగుగగ్గముని
అడువారమయేమె అడిగిరమ్మ
మాల్వీకపాపమ్ము మానివట్టినదోయి
అడువారమయేమె అడిగిరమ్మ
తాంతియామొదలైన తక్కినవీరుల
అడువారమయేమె అడిగిరమ్మ
నిన్ను మొన్నటివాని చెప్తా కరణ్ణి
అడువారమయేమె అడిగిరమ్మ
మన్నెమాకలదోర మారామరాజును
అడువారమయేమె అడిగిరమ్మ
అరువదేండ్లుగమమ్ము కేస్తా ప్రైనువలను
పట్టరాదనివెలిచెట్టి భళిర ! శేడు
దేశకాలపాత్రాదులకే దేజులున్న
నలయతీంద్రనాథుని యాత్మార్పణంబు
నాడువారలకృత్య మంచపహరింతు
వింతప్రైగదోరా ! నోటప్రొక్కెంతయున్నె

శ్రీ దళకంఠరావును దౌష్ట్యంబుబాపంగ భువివేగహరి మున్ను బుగ్గియయ్యె
వృత్తనడంప దేవేంద్రు డెమ్మునుగోర
భస్మమయ్యె దధిబ్రహ్మకులుడు
చిన్న పక్షినిగావ శిరిరాజుగురవతి
కాత్మకీరీత మహార మొసగె
కరుణనాగులతోవ గరుడనకిడినిజ
నేహంబు జీమూతవాహనుడు
శిఖిగురుధండో శిరములనర్పింపి
మతదీక్షబద్ధులై మాన్యులైరి
దివ్యలేజస్వినేటి యతీంద్రునిరు
డట్టివారలదారిని పట్టినాడు
మించునాస్వతంత్ర్యభద్రము నిర్మించినాడు
భావిరణభీకానాళ భాంకృతులన

భూనభోంతరములు నింద్యోర్ధమనును
చెవులుగింగురువో మ్రోగునవిగో ! వేగ
కాంతిసేనలనడువంగ శలవునిమ్ము
రామకింకరవరద శ్రీరామభద్రా
శ్రీ గౌనుజేగ సాహెబు, దేశభాంధవి దువూరి
నుబ్బుమ్మగార్లు తీర్మానమును బలపరచిరి. పిదప తీర్మాన మేక గ్రీవముగ అందరు నిలచియుండగ ఆమోదింపబడెను.

భూమివన్ను విధానఖండనము
“మదరాసు రాజధానిలో ప్రస్తుత ముములులోనున్న భూమివన్ను విధానము నిరంక శముగను, అనారోగ్యముగను అనా గరికముగను, నుండి ప్రజాతేనుమునకు ప్రతికూలముగా నున్నం దున ప్రజాంగీకారముపై ఇంగ్లసుగూర్చి సమగ్రమైనచట్టము నిర్మింపబడి కాసనబద్ధమగువరకు, ప్రస్తుత ముములులో నున్న ట్టియు, ముందు జరుగబోవుచట్టియు, జిల్లాలవారి కీశెటిల్ మొట్టు అవుచేయవలెననియు, అవిధముగా నాపక ఆదనపుపన్ను వసూలుచేయుటకు, ప్రభుత్వము సంకల్పించినయెడల వానిని చెల్లింపక నిరాకరించుటకు, రైతుల నుద్బోధించవలెననియు, ప్రస్తుత విధానపుమార్పులనుగూర్చి భూసమితులను స్థాపించి, తీర్మానదోశన సలూపవలెననియు, యీసభవారు తీర్మానించు చున్నారు.

శ్రీ జెన్నేటి సత్యనారాయణగారు ప్రైర్మానము నుపపాదించుచు పట్టిమ తూర్పుగోదావరిజిల్లాల ప్రజలకుముఖ్య ముగా నీవిషయమై ప్రత్యేకముగా చెప్ప బనిలేదనియు, ఈతీ ర్మాన మిరాజధానిలోని ప్రజలందరకును సంబంధించినదేయ నియు, ప్రస్తుత ముములులోనున్న భూమివన్ను విధానమున కొక చట్టముగాని, విధానముగాని లేదనియు, అప్పటిప్పటికి నూత నోద్బోగు లొకవిధానము, వివారణలేవియు లేక 80 సం||ల కొకతూరి ఆదనపుపన్నును విధించుట జరుగుచున్నదనియు, ఒక్కొక్కప్పుడు 3,4,5 అలాభవ న్నును నెటిలో మెంటు ఆఫీసరులు విధించుట జరుగుచున్నదనియు, రివిన్యూబోర్డున కసి లుజేసినను పన్నునువిధించు ఆఫీసరే వివాదమును ఆఫీసులో విచారించువారగుటచే వాస్తవముజరుగుట సంభవముగాదనియు, ఒక నెటిలో మెంటు ఆఫీసు చెప్పుదానికి మరొక ఆఫీసు చెప్పుదానికిని ఎట్టిసంబంధమును ఉండదనియు పలికిరి.

ఏవిధానమునకైనను, ఏదేశమునందైనను ఒక చట్టము, ఒక నిర్ణీత కాసనముండును. అట్టి చట్టరహితముగ విధానమును మార్పుజేయుటకు బాన్దోలీ మనకు మార్గంబుయైనది. ఆంధ్రదేశ మునందు బాన్దోలీపరిసితులను కలుగ జేయుటకు ప్రభుత్వముగాదని అందుచే అందులకై నేటినుండియు తన ప్రయత్నముల గావించ వలెనని పలికిరి.

శ్రీ బొబ్బా వేంకట శేషయ్యగారు తీర్మానమును బలపరచిరి. శ్రీ రెబ్బాప్రగడ మండేశ్వరకర్క, చింతమనేని భావయ్యచాధరి, చెన్నేటి రాఘవంధ్రరావుగార్లుగూడ ప్రస్తుత ముములనందున్న భూమివన్ను విధానమును తీవ్రముగ ఖండించి అందలిలోపములనెల్ల సంపూర్ణముగ వెల్లడిజేసి యట్టి అక్రమ విధానమున్న భద్రమట్టించుటకై శాంతియుతమగు ఎట్టి కార్య క్రమమును, కాసనోల్లంఘనమునకైనను దేశమును సంసిద్ధముగా నొనరింపవలెననియు, ఈ విధానము దేశమునందలి పరిపాలనా విధానముపై యాధారపడియున్నందున దానిని మార్పుజేయు లకై తాము తోడ్పడెదమనియు పలికిరి.

తీర్మానము ప్రతికూలురులేక ఆమోదింపబడెను.
అంతటితో రాష్ట్రీయసమావేశము నేటికి ముగింపబడెను
తిరిగి రేపు 11 గంటలకు జరుపబడునని ప్రకటించబడెను.

బందరు డి|| ము|| కోర్టులో

O. S. 579/1929.
Between
వాడ్లు:—మాజేటి నారాయణరావు
ప్రతివాది:—యం. పి. కృష్ణమాచారి
యా నెంబరు ప్రతివాది వాదివద్ద వాడుకున్న కాతా తాలూకు యవ్వనేలిన బాకీమొత్తం రు 187-18-0 లు సదరు నెంబరున దావాజేసి స మ ను లుచేయించగా పరార్తె పోయి సమనువుచుకొనక తప్పించుకొనుచున్నాడు. గనుక తిరిగి సమ నుల నిమిత్తం 8-11-29 తేదీకి వాయిదాజేసినారు గనుక సద రు రోజున యేనుయినా ఆక్షేపణలు వుంటే పగలు 10 గంట లకు, సదరు కోర్టుకు హాజరయి తెలుపుకోవలసియున్నది. యెడల యక్కుపాస్తీ చేసి డిక్రీ యివ్వబడునని ప్రమరపరచడ మయినది.

కె. వి. కృష్ణారావు
వాదితరపున ప్లీడరు.

ఆంధ్రులు - సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులు

రాష్ట్ర మహాసభలో స్వాతంత్ర్యతీర్మాన ముమోదించబడుట

చైర్మన్ డా॥ నాయకుల అనుకూల ప్రతికూలవాదములు

సభ యం ద మి తో త్సా హా ము

ప్రత్యేక విలేఖరి.

మొదటి సారిగా ఆంధ్ర ప్రదేశ్ రాష్ట్ర మహాసభలోని "స్వరాజ్యపథము" సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు నిర్వచించబడిన దను తీర్మానము డాక్టరు బ్రహ్మజ్యోతుల సుబ్రహ్మణ్యముగారిచే ముపాదించబడి చైర్మన్ డా॥ నాయకులచే అనుకూల ప్రతికూలముగా వాదించబడి ఘట్టమైంది. అధిక సంఖ్యకులచే సోదాన. సభ యం దింతయును దిట్టముగా తాహా మొన్నడును ప్రబలియుండలేదు. అపరిమితోత్సాహమును సభ్యులు ఉపన్యాసకులు వెల్లడించినను సభ చాల శాంతియుతముగా జరుగు తెంతయు ముదాపహము. అధ్యక్షులకును సభ్యులకును సామరస్యము అపారముగా నుండెను.

డాక్టరు బి. సుబ్రహ్మణ్యముగారు పై తీర్మానమును పాదించుచు ఈ తీర్మానమిదివర కనేకమండల. రాష్ట్రీయసభ లందు చర్చించబడి నెక్కియున్నదనియు, స్వరాజ్యపథమునకు కాంగ్రెసులో వివిధాధ్యక్షులు గట్టిపబడుచున్నదనియు, ప్రస్తుతము దేశమంతట సందర్భాన్నిబట్టి, విషయపరిస్థితులందున్నదనియు, అట్టి తరుణముందు మనయభిప్రాయములను విస్తృతముగా ప్రపంచమునకు వెల్లడించుట తప్పనిదనియు పలికిరి.

లాహోరు కాంగ్రెసు డిసెంబరులో జరుగుచున్నది. అందుకుముందుగా ఆంధ్రరాష్ట్రీయమహాసభ జరుగుచున్నది. లాహోరు కాంగ్రెసు జరిగినయనంతరము మనము మన యభిప్రాయము నీ సభామూలమున వెల్లడింపజాలము. కావున ముందుగ మన యభిప్రాయమును ధౌర్వ్యుగ, అసందిగ్ధముగా, నిస్సంకోచముగా మీ ప్రతినిధులతో, శాంతినిరూపకముగా, సదనకాశము లభించియున్నది.

ప్రస్తుత సమస్య మనకుకావలసినది అధినేత స్వాతంత్ర్యమా? సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమా? బ్రిటిషు సామ్రాజ్యముయొక్క బ్రతుకంతయు, మన భారతదేశముపైనే ఆధారపడియున్నది. ప్రతియొక్కయును తనకే, తనజీవితము సర్వమును దేశముకొరకు అర్పింపదలచుకొనినవానికి ఉన్న తాదర్శనమే వాని జీవనాధారము, అట్టి యాదర్శము మీకు కూడదని చెప్పినచో అట్టి జీవితార్థమును నిర్మించున వాలోట్టిని మీరు గమనింపలేకున్నారని చెప్పినందులకు నన్ను క్షమించును. ఏనాడీదేశమున కెట్టి సంస్కరణములు లభించినను ఆంధ్రులపూర్వము ఏమియు చెల్లించదగు దేశముకొరకు ప్రాణములర్పించి తమ కలెలములపై యిత్తులను ధడిపించజేసిన మహాత్మాగముచే ఏమైతే సంస్కరణములేగాని యితరవిధమున, యితరులపై రాలేదు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమా? మనకు. స. ఆ. స. గ. ర. గ. మ. లా? వారు యిచ్చేది వారా? నెట్టి! జ. తి. ం. ద. నాధ సేను ఎందులకు అనువుల గోల్పోయినాడు? స్వరాజ్యము కొరకుగాదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కొరకుగాదు. ప్రాణము లర్పించినది కైర్లలో రాచకయి కైరీలందరకును యంతకంటెను మంచిలిండినట్టును సందులకై బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు వారిని దినదినమును, అణువులణువుగా మార్చివేసి, మహావీరుని పీనుగునిజేసివైచినది, ఈ బ్రిటిషు ప్రభుత్వము. ఆ ప్రభుత్వము అధినేతమిచ్చినది? అట్టి ప్రభుత్వము సంస్కరణము లొసంగునది? సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముకొరకై! మీరంతటాగ మొనరింపవలయునో, అధినేత స్వాతంత్ర్యమునకైనను అంతటి త్యాగము జేయవలెను. కాని నేను ఉన్న తాదర్శమునకే నా ప్రాణము లర్పించెను. అందులకే జీవించుచు, అందులకే నేనురజీతును. కావున శాంతిముగా అనుకూల ప్రతికూలవాదముల నాలించి మీనిష్టమును సొసంగునది కోరుచున్నాను. (Down with British imperialism).

శ్రీ గా॥ శేనువరపు రామభానుపంతులుగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు ఈ యాదర్శనిర్వచన సమస్య నూతనముండి గాదనియు, ఈవిషయము కలకత్తా కాంగ్రెసు సభయందు చర్చించబడి యున్నదనియు, లాహోరు డిసెంబరులో మరల చర్చించబడుననియు యున్నదనియు శేషు మాతనపరిధికు లేరనిపనియు, రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన, దానికి సమాధానముగా మననాయకుల ప్రత్యుత్తరము శాశ్వత నిర్ణయించవలయుననుచు మన ఫర్దినితులను కలుగజేసిననియు, పలికిరి. రాండులేటిలు సమాజీకమునందు బ్రిటిషు భారతవాదులకు మగ్గు ఉభయుల మనములందును అనిత్యాసమును బోధోలుటకును, అందులకు తగిన వాతావరణమును దేశమందు జనింపజేయుటకును ఈ దుర్భతులను నిర్ణయించియు

న్నారు. కావున వారు అధినేత స్వాతంత్ర్యమునుగూర్చి సమాధానమునకు ప్రయత్నించుచుండ మనము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును నిర్ణయించిన సమాధానము పొసగదు. మైకుక్ బహిష్కారమునందు వితవాదులజేతులు మనతో నేకీభవించి పనిజేసియున్నారు. అందుచేతనే గాంధీమహాత్ముడును అధినేత స్వాతంత్ర్యమునకు సంగీకరించిరి. మైకుక్ బహిష్కారమునకు మనతోగలసి పనిజేసిన వితవాదులను మనమందుములముగ విడనాడరాదు. మహాత్మా గాంధీగారిని, మోతీలాలు నెహ్రూగారిని మనము వాయకులుగా పరిగణించుచున్నాము. జవహర్లాలు నెహ్రూగారిని రాజోవుకాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగా నెన్నుకొనియున్నాము. వారు దెప్పినదానితో నేకీభవించకపోయినచో వారిబలము తగ్గిపోవును. సంధిప్రయత్నముతో వారు యింగ్లండుకు వెళ్లినను మీ ప్రజలతోద్వేషము, ఆమోదము మీకులేదని బ్రిటిషువారు వారిని ఆక్షేపించవచ్చును. గాంధీగారిని మనతరపున ప్రతినిధిగా పంపినపుడు వారికి సంపూర్ణాధికార మొసంగవలెను గాని శారిత్రులను బంధించరాదని పలికిరి. కష్టపడి యింతపనిజేసి, తరుణములో భిన్నముగనడిచి ఆంగ్లముల కార్యమునకు నిష్ఠుమును గల్పించిరి అపఖ్యాతిపాలుగాకుండునని పలికిరారు.

విదప శ్రీ మొసలికెటి తిరుమలరావుగారు తీర్మానమునకునుకూలముగా యోషననించిరి.

శ్రీ వి. యశ్. కాప్రీగారు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు ఈ తీర్మానమునకు ప్రతికూలములలోగాని, అనుకూలములందుగాని బ్రిటిషు ప్రభుత్వమునకు జోహారు లొసరించునా? తప్పకుండా లేదని నమ్మువలసినదిగా పలికిరి. లాహోరు కాంగ్రెసు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిన జవహర్లాలు నెహ్రూగారును, మహానాయకులు మోతీలాలు నెహ్రూగారును, పురుషోత్తములైన గాంధీ మహాత్ముడును, ఆంధ్ర రాష్ట్ర స్వాతంత్ర్యసమితి కన్యకులైన డాక్టరు పట్టాభిసేరామయ్యగారును వాయకుల ప్రకటన కనుకూలమైయున్నారు. అధినేత స్వాతంత్ర్యము మనకు లభించినను, లభించున్ననుకూడ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు ఘోషాడెడి హక్కుమనము గోల్పోవుట లేనిది డాక్టరు పట్టాభి సేరామయ్యగారు చెప్పియున్నారు. చెప్పి పురి కాంగ్రెసులో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మాన ముమోదించిన విదప మనము ప్రత్యేకముగా జేసిన పనియేమియునులేదు. అధినేత పరిపాలనాశాసనమును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా మార్చినచో వాయకు లొసరించు సమాధాన ప్రయత్నము లకు భంగమువాటిల్లును. గాంధీ మహాత్ముడు డిసెంబరు నెల వరకు జేచియుండునని నడిచియున్నాడు గావున అంతవరకును అందరును జేచియుండువలసినదిగా కోరుచున్నాననిరి.

శ్రీ కళా శేంకటాచార్యగారు:—తీర్మానమును బలపరచును అదిగూలేదని దేశము, అదర్శములేని ప్రజలు నిర్ణీతప్రతిమలేదనియు, మహాత్ముల విజ్ఞానము, అన్యత్తన వాగిరి కలలతో విరాజిల్లిన మన భారత దేశము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై వారాడిన విముక్తి ఎందుకు ఉండబోదనియు, అధినేత స్వాతంత్ర్యవర్ధకునకు ప్రాణములర్పింపవలెనా? బహుసంఖ్యముగా నున్నారనియు, కై సభాగూఢాధి ప్రకటనమును యిట్టి అధినేత స్వాతంత్ర్యమైజును చేపట్టవలెననియు, కేవలధృతియనియు, ప్రపంచమునందెప్పుడు నల్లు, తెల్ల జాతులకు మహాసంధిము జరుగుచున్నదియు, నల్ల జాతులకు, తెల్ల జాతులకూ బానిసండి తిప్పించుకొని స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించు కోమలున్నారనియు, చైనా, బర్మ, ఈజిప్టు మున్నగుదేశములవారు మహాత్మాగము లొసరించినందుననే వారికి స్వాతంత్ర్యము సిద్ధించినదనియు, తన దేశములను అట్టి మహాత్మాగమునకు సమీపము

గా నుండవలెననియు, అట్టి పరిస్థితుల వనదేశముందు వైతము కలుగుట కవకాశమున్నదనియు దౌర్జన్యహితపథములనైననే మనమీ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడవలెనని పలికిరి.

శ్రీ డి. వారాయణరాజుగారు తీర్మానమునకు స్వతికకముగా మాట్లాడుచు కాంగ్రెసు మతమునందలి స్వరాజ్యలక్ష్యముతోడనే మహాత్మాగారు దేశబంధు చిత్తరంజనుడును, తదితర త్యాగులును, నెలనెలన్న దేశమునకు ప్రాణములర్పించిన జతీంద్రనాథ దాసుగారును అసహనత్యాగములు గావించిరినియు, ఈస్వరాజ్యలక్ష్యమువారి త్యాగశీలమున కంతరాయముగా నుండలేదనియు, అందుచే త్యాగమునకును, పదముల భేదమునకును ఎట్టి సంబంధముండజాలదనియు, కలకత్తా కాంగ్రెసునందు 1929 సం॥డిసెంబరు మాసమువరకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికి గడువొసంగి అంతవరకును లక్ష్యమును మార్చుజేయుకుండుట కంగీకరించియుండిరనియు, ధానిని మీరి పోవుటకు ప్రస్తుతము జనించిన కారణము లేవిధమునలేదనియు, మహాత్ముడు మొదలయిన దేశనాయకులందరూ జేయుచున్న మహాప్రయత్నములకు భిన్నముగా వారికంటె సభికులను(లేదు లేదనికేకలు మనమీ మార్పుజేయుట స్వాతంత్ర్యపథగౌరవమును తగ్గించుటయని పలికిరి. (లేదు, లేదనుకేకలు.)

శ్రీ వెన్నేటి విశ్వనాథగారు తీర్మానమును బలపరచుచు దేశముయొక్క అదిగూ మీనాడు ఆలోచింపజలసి వచ్చినపుడు రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనయే మనయాదర్శమైనచో నీసభలు, నీప్రచారమెందులకి ప్రకృించిరి. కాంగ్రెసు అదర్శమును మార్చవలసినదని నాకోరిక గాదు. కాంగ్రెసు ఆశయ మెప్పుడును సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునియే నిర్ణయించవలెను. మన అదర్శమునకును, రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనకుగాని రాజీకగాని యెట్టిసంబంధమును లేదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగా కాంగ్రెసు అదర్శమును మార్చుజేసిందువలననే నేటికీరాజీ ప్రయత్నమైనను బ్రిటిషువారు గావించుచున్నా కేగాని మహాకారణమువలనగాదని పలికిరి.

శ్రీ కె. కోటిరెడ్డిగారు:—తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు కేవల, అస్పృశియైబిర్లండు మొదలగుదేశము లనుభవించుచున్న అధినేత స్వాతంత్ర్యము కాష్ట్రభద్రముగా సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యముగాకపోయినను సర్వవిషయములందును, ఆరణ్యలో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కెంతమాత్రమును భిన్నముగాదు. అట్లుభిన్నముని నమ్మినచో నేను సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకే ఆశించెడివాడను. ఈజీవితములో అన్యస్వభూధారపడి యుండవలసినదేగాని ప్రపంచమునందు సంపూర్ణ స్వతంత్ర్యమేలేదు. ప్రపంచకాంతికై, బ్రిటిషువారును, భారతీయులును సోదరులుగ, సమానులుగ మెలకుటకై ఇట్టి అధినేత స్వాతంత్ర్యమునసరమేమనిపలికిరి. అధినేతపరిపాలనము వా కోసంగనిచో మహాత్ముడు నుడిచివలు అవసరమగుచో సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకు పాటుబడవచ్చునని పలికిరి.

శ్రీ మకం బాలసుబ్రహ్మణ్య గుప్తగారు:—తీర్మానమును బలపరచుచు రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటన వివిధపక్షముల వారికిని వివిధరీతులుగా అర్థభుక్తున్నదనియు, కైవల, కాత్తెయమో, కైవల, అద్వైతమో, పుల్లింగమో, శ్రీలింగమో, తెలియకుండునన్నదని పలికిరి. (సభలో మిగుల నవ్వు). భారతదేశమున కధినేత స్వాతంత్ర్య మొసంగుట రూపాయిలో 15 అణాలు యిచ్చినటులే. కావున యీ 15 అణాలు యిచ్చెదరనుట నిక్కవముగాదు. చివరటికిని సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున తాదర్శకేరీతులై తత్సంపాదనాధిభిక్షకణిణులులైనవారికి "పానకములో పుడక" వలె అడ్డుపెట్టుట కూడదనియు, అధినేత స్వాతంత్ర్యసంపాదనకు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదు లక్ష్యము రాబోరనియు పలికిరి.

శ్రీ మల్లాది యజ్ఞ వారాయణకాప్రీగారు:—తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగా మాట్లాడుచు మహాత్ముడు నిర్ణయించిన నిర్మాణకార్యక్రమమును సంపూర్ణముగా నిర్వర్తింపకయే ఈ లక్ష్యమును మార్పుల కవసరము లేదనియు, మనయాశయము తెల్పున్నను దేశమునకు ప్రస్తుతమెయ్యది లాభికరమో దానిని పరికింపవలెననియు, స్వరాజ్యమునందే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమి మిడియున్నదనియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము తమకష్టమైనను, హాస్యాస్పదులముగాకుండవలెననికోరుచున్నామనియు పలికిరి.

శ్రీ కరణ రామస్వామి చౌదరిగారు:—తీర్మానమును బలపరచుచు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునకై తమ సర్వస్వము వర్పించియుండిరినియు, మరియు నెందరో నేటికిని యదుములగుచుచున్నారనియు, కావున అందులకై సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునే లక్ష్యముగా నెంచుకొనవలెననిరి.

శ్రీ సత్యేంద్రకాప్రీగారు:—తీర్మానమునకు స్వతికకముగా మాట్లాడుచు పవిత్రమున స్వరాజ్యలక్ష్యమునకై చిత్తరంజు వాది కాగల మహాయోధులు ధన వానాప్రాణుల నర్పించియుండిరినియు, స్వరాజ్యమునందే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమునై విమిడియున్నదనియు, జతీంద్రనాథదాసు, కేశిరంజునో సుగార్లు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య, స్వరాజ్యపథ నిర్ణయమునకై త్యాగముగావించి చెనుకాడలేదనియు, ఆరణ్యలో ప్రధానముగాని, స్వాధీనాధిపత్యము అనావశ్యకమనియు పలికిరి.

శ్రీ గుల్ల పల్లి పున్నయ్యశాస్త్రిగారు తీర్మానమును బలపరచుచు పూర్వమునకును, ప్రస్తుతమునకును దేశపరిస్థితులం దెంతయో భేదముకలదనియు, తిలకు, నెహ్రూలకాలమునాటికిని నేటికినిగూడ దేశస్థితి లం దెంతయో పరిస్థితి నము కలిగినదనియు తదనుగుణముగా లక్ష్యమును మార్పుకొనవలెననియు పత్రికారి.

శ్రీ చక్కని వెంకటరత్నం దొడరిగారు:—తీర్మానమునకు ప్రతిపూలముగా మాట్లాడుచు స్వరాజ్యసంపాదనక్షేత్రము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమున కయినను పత్రికామునులందరి జనసామాన్యమును ప్రబోధించి వారిని తయారుచేయవలసిన అవసరము గలదనియు, కాని రైతులకు సామాన్యజనలకు స్వరాజ్యపదము వలె, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపదము ఉద్దేశముగా, ఆకర్షణీయముగా నుండు ననియు, సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యపదము చచ్చగా చుండుననియు, స్వరాజ్యమునందే సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య ముమిడియున్న ననియు, పత్రికారి.

శ్రీ అంజె శివయ్యగారు: సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము కంటే గ్రేటర్ లక్ష్యముగా ప్రకటించుటకు తమ కెట్టి యభ్యంతరమును జేగనియు, గాంధీజీగారి స్వరంగిన నాలుగువరకును మన మంగీకరింపవలెననియు పత్రికారి.

శ్రీ దేశభక్తి కొండా వేంకటప్పయ్య పంతులుగారు:—తీర్మానముపై మాట్లాడుచు తాము తీర్మానము వచ్చి వృద్ధులయిన నున్నవయమునాత్రేము దుర్బలముకావలెననియు, స్వాతంత్ర్యాలి లావ లేనివాడు మానవుడేగాదనియు (వినుడు, వినుడు), అట్టి స్వాతంత్ర్యాలిభిలాషిలను బురికొల్పిన మహానాయకుడెవడో గమనింపవలసినదనియు పత్రికారి. 45 సం॥ములనుండి పలువురు దేశభక్తులు పలువిధముల మహాత్యాగము భోగింపి కష్టానుభవములను, ముఖ్యముగా 10 సం॥ములను పాలించిన ప్రభుత్వం దాని పై గాంధీజీగారి స్వరంగిని, నమస్కరించి భారతదేశానికి గౌరవప్రాయముగా గొధుమహాత్ముడు. 1929 డిసెంబరు 31 వ తేది వరకు మాత్రమే గడిచినాంకి కిదివ సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాద తోడునది ప్రతిపత్తి మహామహానికంపెను మహాత్యాగిలు చెవరిన పత్రికారి. యిది మహాసంధ్యాయము, గాంధీమహాత్మునితో సమాన కాంక్షింపవలెనని ప్రభుత్వమునందా ప్రకటనము గావించియుంటిరి, అట్టిచో మన నాయకులు మనకొరకై సంపూర్ణ ప్రయత్నములకు మనము భిన్నముగా నడువవలసిన పని లేదనియు, సర్వస్వతంత్రపదజాలమున కాలవాలమైన సర్వోత్తమమైన స్వరాజ్యపదమును తీరిగింపవలదనియు, 31 వ డిసెంబరువరకు మన మహానాయకుల యాదేశముననుసరించి ఎట్టి కూర్పుగానికావింపవలదనియు, ఆ పిమ్మట నున్నదైనను తాము చు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యవాదులలో గలనెదవనియు పత్రికారి. (పార్లమెంటు.) సకేషము

పదమూడున్నెడన కయిజరు దొడరి విక్టోరియా రాజపుత్రి కను పెండ్లి జేసికొన్న జాగి కోవుగారు కాసనము నుల్లంఘించి జర్మనీలో ప్రవేశించుటచే భారత్వము విడిచిపెట్టుటకు కాగితముల సంపిరి. 22 తేది ఇంగ్లండ్ లో తర్జుమా దీసికొనెదరు.

సర్వవత్త సమావేశ రికార్డు

నెహ్రూగారిట్లు తెలుగుపుస్తకములు బెజవాడ ఖద్దరు ప్లాంట్లలోను, బందరు కాంగ్రెసు ఆఫీసులోను విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. కావాలనివారు ఆదేశానుసారముగా తీసుకొనవచ్చును వెల రు 1/- కుకూరాయి మాత్రం

కోమలాక్షి

(విచిత్ర కథ)

గ్రంథకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాశీజి ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ. రాయనం వెంకటగిరిపుడుగారు యం. ఏ., యల్. టి. సాంఘికసవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లయాలపాటలు, ప్రతాపారవ్యవహారములు, గుణశీలములు నందర్బానుసారముగ పాత్రలయంద్రత్యక్షి మగుచుండును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల,
7, హంబిశెట్టిపేట, మద్రాసు.

విదేశవార్తలు

అమెరికా-జర్మను ఒడంబడిక తయారగుట

(హుటరు)

లండను, నవంబరు 4:—అమెరికా జర్మను ఒడంబడిక తయారైనదని తెలియుచున్నది. జర్మను లీయనలసెం బులు మును ప్రత్యక్షముగ యు. కె. డి. షేల్బర్గ్ ప్రభుత్వముతో ఇచ్చి వేసెదరు. ఇదివరలో ఇంగ్లండును సంబంధించి ముఖ్యముగా బంపుట మునిరి.

ఇంగ్లండులో మునిసిపలు ఎన్నికలు

కార్మికవిజయము

(వైరెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 2:—నిన్న ఇంగ్లండులో మునిసిపలు ఎన్నికలు జరిగెను. 1/3 వంతుల ఫలితములన్నియు జరిగినవి. కార్మికపక్షవిజయము గన్పించెను. 90 స్థానములను గెల్చుకొనిరి. కన్వెన్షన్లు 15 స్థానములను గోల్పోయిరి. ఇంకే పెండ్లెంబలు 20 స్థానములను నష్టపడిరి. లండనులో కూడా సంకీర్ణములతో సాదీ ఎన్నికలు జరుగుచున్నావ ఇప్పుడు జరుగుతు. ఇప్పుడు జరిగినవి ఇంగ్లండు, వేల్స్ లోనివి.

ఆంగ్లో-రషియా సంబంధములు

కన్వెన్షన్లు సవరణ

(వైరెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 2:—అట్టోబరు మాడవ తేదిని జరిగిన ఒడంబడిక ప్రకారము పరిస్థితులను గాననియున్న విషయములను, బులుమును, ప్రతికూల బిటిష్ ప్రచారమునుగూర్చియు పరిష్కరించుటకు ఏర్పాటుజేసినవిధానము సంగీకరించుచు రషియాలో సంపూర్ణ రాజ్యాంగసంబంధములను ప్రారంభించు టవ సరసుని ఈసభగారు అభిప్రాయపడుచున్నారని ప్రభుత్వ తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టెదరు. కన్వెన్షన్లు లాక సవరణను గావించెదరు. రాజ్యాంగసంబంధములు ప్రారంభించుటకు ముందు ఏర్పరచిన ప్రారంభసరతులను గడియములు చెల్లించితిరవలెననుచున్నారు. ప్రభుత్వనా రట్టి మరతులను చెల్లించుకొండ రాయ బారముల సంగీకరింపవలయుట విచారకర మునున్నాగు.

బొగ్గుగనులలో పని చేయు గంటలను తగ్గించుట

(వైరెస్)

రుగ్బీ, నవంబరు 2:—బొగ్గుగనులలో పనిచేయుగంటలను తగ్గించుటకు ప్రభుత్వమువారు నిశ్చయించుటచే యజమానులు తేతనములను తగ్గింపవలెనని కొంద రుచున్నారు. అవిషయమై యజమానులకు నచ్చజెప్పుటకు ప్రభుత్వమువారు బుధవారము కలిసికొనెదరు.

పార్లమెంటుసభ నాపుజేయవలెనను తీర్మానము

అభిశంకనతీర్మానము నుపపాదించరు

(హుటరు)

లండన్, నవం 5:—ఇండియానుండి శీతమును తగ్గింపవలెనను నభిశంకన తీర్మానమును ప్రవేశపెట్టుటకు బదులు సభ నాపుజేయవలెనని బార్నియగారు సూచించగా మద్దతుగా రంగీకరించిరి. ఆ ప్రకారము గురువారము సభలు ఈ తీర్మానము నుపపాదించెదరు. అట్టిసంబంధములందు ఓటులు తేకుండగ గిర్న పుం ర్తియగును.

ఆంధ్ర వ్యాపారమునభ

నేటిదినుమున సమావేశమైనది

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

విజయవాడ, నవంబరు 5:—ఆంధ్రవ్యాపారమునభ నేటి ఉదయమున గాయ్యాగు జూనియరుగారి అధ్యక్షతక్రింద సమావేశమయ్యెను. నేటి ఉదయమున విచ్చేసిన బొంబాయి రాష్ట్రవా ప్రభులకు శ్రీయుతి జి. డి. సవర్కరుగారుమాడ సభనలంకరించిరి.

వ్యాపారముభివృద్ధియందు ఆసక్తిగల పెక్కుమంది ఆంగ్లములు సభకువచ్చిరి. ఆంగ్లంఘాభ్యుత్థులగు నూతక్రిరామశేషయ్యగారు ప్రతినిధిగా వచ్చినించుచు భారతీయుల వ్యాపారముభివృద్ధిగాను ఎక్కువ పాటుపడవలెనని కోరిరి.

శ్రీయుతి ఉయ్యాగు జూనియరుగారు మాట్లాడుచు భారతీయులు పూర్వము ఎంతవారు గణ్యము కలిగియుండి ప్రస్తుతము దేశస్థితియందున్నారో విశదపరచిరి. భారతీయుల దేహదారుధ్య తీగి గాంచుచున్నది. ఈక్షీణతను నిలిపినగాని మనదేశమునకు శ్రేయము కలుగదు. వ్యాపారములయములు ప్రతిగ్రామునందు స్థాపించవలెననియు జను తెల్లరు యాసంసలకు ప్రోత్సాహము నొసగుదురని కోరుచు తీర్మానము చేయబడెను. అధ్యక్షులకు చందనములతో సభముగి నెను.

నేటిసాయంకాలము కొందరి పల్నాటిపాదలు కత్తి నాము ప్రదర్శించి జరుపబడినట్లు యేర్పాటు చేయబడెను.

నాయకుల ప్రకటనవై

మహాత్ముని అభిప్రాయము

డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రికకు జవాబు

న్యూ డిల్లీ, నవంబరు 4:—రాజప్రతినిధిగారి ప్రకటనను గురించి తమ యభిప్రాయమును తెలుపవలెనని కోరుచు లండనునుండి డెయిలీ ఎక్స్ ప్రెస్ పత్రిక మహాత్ము గాంధీగారికి తంతి వార్తనిచ్చెను. ఆపత్రికకు మహాత్ముగారి తన యభిప్రాయమును వెల్లెచ్చెను.

“అభిల పక్షనాయకులను గలని నిన్నరాత్రి గావించిన ప్రకటనకంటె నధిక మేదియు నేను చెప్పదలంకొనుటలేదు. అసత్యము సహకారభావమును బోధించే సత్యము సహకారమును నెలకొల్పుటకే నేను ప్రయత్నించుచున్నాను.

శాసనసభాభ్యుత్తుడు రాజప్రతినిధిని దర్శింపనుండుట

తరువాతి అధ్యక్షుడు బగోడా, బాల్గోలీమొగులగు

ఫలములకు దోవును

ఫిల్లీ, నవంబరు 4:—భారతశాసనసభాభ్యుత్తుడు గాంధీజీ. శే పతేలుగారు శేపు రాజప్రతినిధిలో ముచ్చటించును. బుధవారమునాడు వారు ఫ్రాంటియందు మెయిలులో బొంబాయిచ్చెల్లి సర్దార్ గృహమునందు కొన్నాళ్లుండి యలుతరు వాతబాల్గోలీ, బగోడా, నడియాడ్, అనామ్నూదాబాదు మొదలగు ఫలములకు వెల్లీ డిసెంబరు 1 తేదికి ఫిల్లీ చేరును. (ఆ. వైస్.)

“యువనేర్ దాక్” అనుపుస్తకము బెకంగాలు

ప్రభుత్వమువారు నిషేధించుట

కలకత్తా, నవంబరు 4:—శ్రీయుత సుబాష్ చంద్రబోసుగారు రచించిన “యువనేర్ దాక్” అనుపుస్తకమునందు రాజప్రధానమునకు సంబంధించిన విషయములున్నదని బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు పుస్తకము నిషేధించి ఆపుస్తక ప్రతులను ప్రభుత్వమువారు తమవశము జేసికొనిరి. (ఆ. వై.)

హిందీపండితుడు కావలెను

ఏలూరు శ్రీ గాంధీ ఆంధ్రజాతీయ మహావిద్యాలయము నకు సమర్పిత హిందీయంపాధ్యాయు లొకరు వెంటనే కావలెను. దరఖాస్తులు యోగ్యతాపత్రములతోను, ఇతర వివరములతోను కార్యదర్శిగారికి 15-వ తేదిలోపుగా జేరవలెను. ఉద్యోగము పర్కనెంటు. శీతము అర్హతనుబట్టి యుండును. 4-11-29 వే. రామకృష్ణారావు, ఏలూరు. ఆచార్యుడు.

16 వ ఆంధ్రమహాసభ

(ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్ర) ఆవశ్యకత

శారదాచట్టము, అంగీకరించబడుట

కవిరాజవిరుదము లొసంగబడుట

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బెజవాడ, నవం 4:—పదియవ ఆంధ్రమహాసభ నేడు దుర్గాకళామందిరమునందు ధీ గంటలకు కె. కొటిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులు గారు, డి. బి. మో. రామకృష్ణారావుపంతులుగారు, కె. నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు, పి. సి. వెంకటపతిరాజుగారు, కె. వి. ఆర్. స్వామిగారు, ఉ. మూలతిరాజుగారు మున్నగు ముఖ్యనాయకులు తదితరులు వచ్చియుండిరి. ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షు లగు రా. సా. సి. కొశంబరెడ్డిగారు ప్రతినిధులకు స్వాగతముసంగుచు ఆంధ్రుల పూర్వపుణ్యక్షేత్రము గూర్చి ముచ్చటించిరి.

(తండ్రి)

అధ్యక్షులు తమ ఉపన్యాసమునందు మున్నందు జతీం ద్రదాసుగారిని ప్రశంసించుచు బల్కిరి. భాషాప్రయుక్త రాష్ట్ర విభజన కోర్టును, సాంఘికవైషమ్య పితాచమును ఖండించుచు బల్కిరి. భారతదేశమునందలి స్త్రీల ఉద్యమముగూర్చి చెప్పుచు స్త్రీల దేశభిన్నభివేషములందు తమవంతు భాగ్యమును విహింపవలసియున్నదనిరి. ఒక జాతిస్వాతంత్ర్యమును బడయవలెనన్న ముందుగ సాంఘికసమానత్వమును న్యాయమును స్థాపించుకొనవలె నని చెలిపి ఆంధ్రదేశము యితరరాష్ట్రములతోబాటు స్వాతంత్ర్య భారతభూమియందు అర్హస్థానము వహించుటకు తగుకృషి జేయవలెనని హెచ్చరించిరి.

(అ. ప్రె)

కవిరాజ విరుదములు

(ప్రత్యేకవిలేఖరి)

బెజవాడ, నవం 5:—నేడుదయము ఆంధ్రమహాసభ కొటిరెడ్డిగారి అధ్యక్షతన సమావేశమయ్యెను. కవిరాజ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తికాశ్రమిగారికి సన్మానపత్ర మొసగుటతో కార్యక్రమము ప్రారంభమయ్యెను. ఆంధ్రసాహిత్యమునకు వానోసర్పిన నేవను కొనియాడుచు తీర్మానము అంగీకరించబడెను. రజితినేటికలలోనుంచబడిన సన్మానపత్రమును అధ్యక్షుడు కాశ్రమిగారికి ఓసంగిరి. కవిగారికి జరికాష్మిర శాలువగూడ నొసంగిరి.

తిరుగనేని రామస్వామి చౌదరిగారికి కవిరాజవిరుదము సంగుటకు తీర్మానించబడెను.

ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రము

ప్రత్యేకాంధ్రరాష్ట్రమునుగోరు తీర్మానమును దేశభక్త కొండా వెంకటప్పయ్యపంతులుగారు ప్రతిపాదించిరి. అందుకు తగుప్రచారము చేయవలెనని హెచ్చరించిరి న్యాయతి సుబ్బారావుపంతులుగారు పుయ్యారూ జమిందారుగారు తీర్మానముంగీకరించబడెను.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందు సాంకేతిక విద్యనేర్చుకళాశాలలు స్థాపించవలెననియు, ఆంధ్రమున బోధించవలెననియు మహాసంది దేవాలయములోనికి పంపియున్న రానిచ్చి ప్రార్థన జేయుచుకొనినందుకు మహాసందయ్యగారిని అభినందించునో, పాతశాలలందు హిందీ నిర్బంధముగ నేర్పవలెనని అధికారులను కోరుచును, తీర్మానములు గావించబడెను.

ఇతరరాష్ట్రములందలి ఆంధ్రులు తమబిడ్డలకు తెలుగునేర్పవలెననియు, బొంబాయి విశ్వవిద్యాలయములో తెలుగు బోధింపగోరుచును, తీర్మానించబడెను మరియు తీర్మానము అంగీకరించబడినపిదప 12 గంటలకు సభ ముగిసెను.

శారదాచట్టము అంగీకరించబడుట

శారదాచట్టము సంగీకరించుచు శారదాగారిని బలపరచు గల తీర్మానము తీవ్రముగ చర్చింపబడినపిదప అధికసంఖ్యాకులచే నామోదించబడెను.

(తండ్రి)

ఈశ్రీంది తెలుగుపుస్తకములలో ఆంధ్రుల సహితము ములును నూతనభాషములును తేటతెలుగున కథారూపమున వివిరింపబడినవి:—

కమలాక్షి, రాజేశ్వరి—నవలలు

చిత్రకథామంజరి—1-2 భాగములు. చిన్నచిన్న కథలందుగలవు. జనోపయోగములగు విషయములుకల్ప ముతోకొన్ని తెలుగుపుస్తకములును గలవు. నలయువారు, ఏతద్గ్రంథకర్త గారికి

రాయసం—వెంకటేశిపుండు, యం. యె.

బ్రాహ్మిణీ, గుంటూరు, వ్రాసికొనవలెను.

1 సంవత్సరము

నుండి

క్వేకరుటటు జావ, వైద్యులచే నేబడినవత్సరములవరకు శిశువులకు తగినదని నిర్ణయింపబడినది. శిశువులకు పుష్టికరము, ఆరోగ్యదాయకము నైన ఆహారములలో దీని నేదియు మించజాలదు.

బాల్యావస్థలోగూడ నుపయోగించుట కిది అసమానమైనది. దానిలో, గల పోషకపదార్థము ఎముకను కండను ఏర్పరచును; దంతవృద్ధికి రక్తము ప్రవహించుటకు, నరములు పెద్దవగుటకు తోడ్పడును. వృద్ధి నొందుచున్న పిల్లవాని కవసరమైన త్రాణ సత్యధిక్యముగ నొసంగును.

అట్లే స్త్రీపురుషుల యావనావస్థనుండి వృద్ధాప్యము ప్రాపించు వరకును క్వేకరుటటు ఆరోగ్యము నొసంగుటలో నద్వితీయమైనది. ఆహారము లన్నింటిలో నిది ఆదర్శకమైనది, రుచికరమైనది, సులభముగా తయారుచేయదగినది, పోడిమిగలది.

ఎల్లప్పుడును క్వేకరు డబ్బానే ఆడుగుడు. క్వేకరుటటు ఆను సంపూర్ణవామ భేదమును, క్వేకరు బొమ్మను చూడుడు.

Quaker Oats

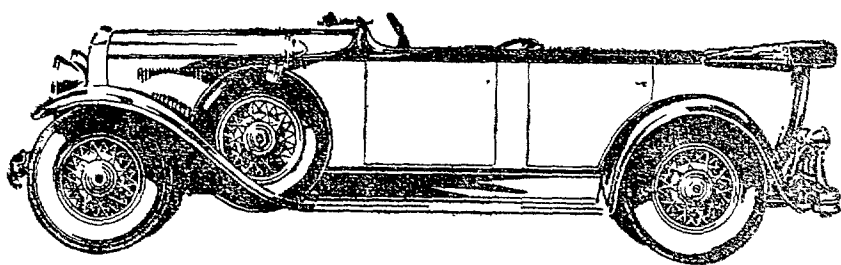
2055

1930

బ్యూక్

Buick

ఇదిగో!

నేడే మా ప్రదర్శనశాలల కరుదెంచి

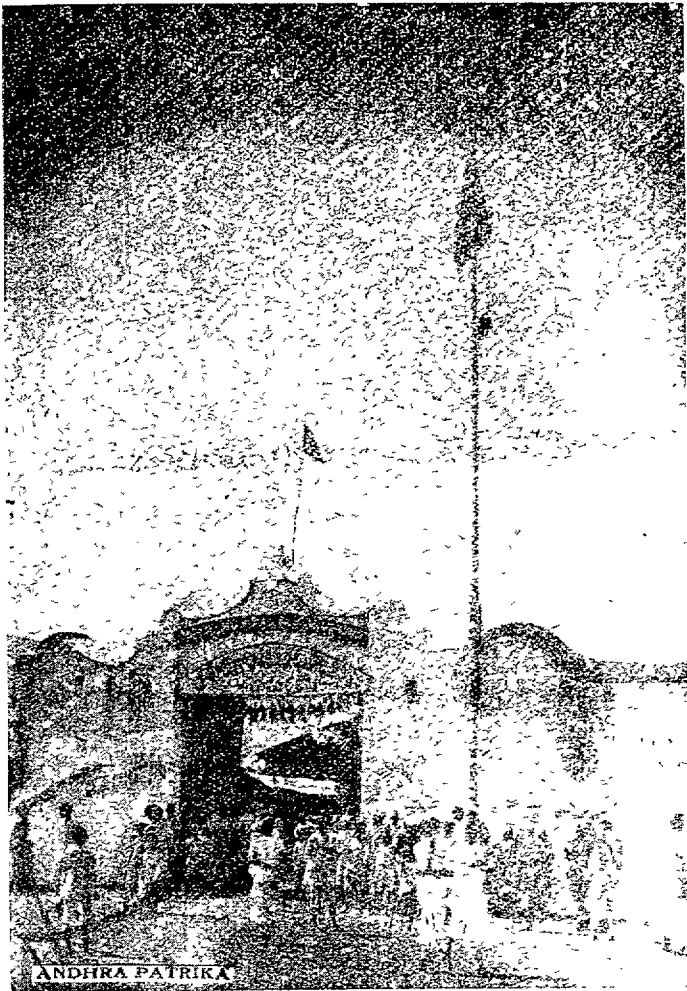
పరీక్షార్థమున కైట్రయల్ రన్ ఏర్పాటు గావించుకొనుడు

ఆర్. పటేలు అండ్ కో., మద్రాసు.

R. PATEL & Co.,
MADRAS.

పా. రాజారావు బ్రదర్స్
పిఠాపురం. (తూర్పుగోదావరి)

తూర్పుగోదావరి జిల్లాసభలు

దేశోద్ధారక నాగేశ్వరరావుపంతులుగారు స్థాపించిన జాతీయపతాకము.

(ఎక్. పి. ఎ)

సామ్యకొట సభయందు నూలు వడుకు పోటీయందు పాల్గొనిన స్త్రీలు

(ఎక్. పి. ఎ)

భీమునిపట్నంలోని మునిపిఠలు పైనున్న నూతనభవనప్రారంభోత్సవమును విశాఖపట్నం కలెక్టరు ప్రేక్షకుగారు నవంబరు 2 వ తేదీని జరిపిరి.

“హనుమాన్ కవచమ్”

లోకమంతయు నుద్ధరించుచున్నది

లక్షలకొలది మానవుల కోర్కెలకు విర్రవీధిమై దిగిబరయోగి పుంగవుని మహా మంత్రములచే ఎట్టి అసాధ్యమైన కార్యములైనను కొనసాగువని అరుదవముపై ప్రతి మనుజు డెరుంగుచు గాక మాకు వచ్చుయోగ్యతాపత్రికలే నిదర్శనములని యెరుగనివారికి చెప్పి గర్వించెదము. బ్రహ్మరాక్షసులు, కాకినీ, ధాకినీ, బాలారిష్టములు మాయమగును. వీరలకుధవలాభము. వర్తకులకు వ్యాపారవృద్ధి. నిరుద్యోగులకు సదుద్యోగము, విటకాండకు నశికరము, బంహనులకు వీర్యపలుత్వము, విద్యార్థులకు బుద్ధి, గొఢాండ్లకు సంతానము, రాజులకు రాజ్యలాభము, యే కోర్కెలకైనను మాకు వ్రాసినచో ఆత్మణమందే భగవంతుడు మీకు కుభము చేకూర్చును. ఎక్కువ వర్ణించుట మాకసమ్యక్తము. సందేహించువారు దురదృష్టవంతులని విచారించెదరు. ఈ అవకాశము ఎల్లప్పుడు చిక్కదు. రాసు కవచం, బంగారుది 7½ చిన్నం. రూ 8. మహాపురుషుడు శనములన జీవము పోయినవారు, హనుమాన్ ది కెండిది రూ 8; రాగిది రూ 2.8-0. బంగారుది 1/8 కులం రూ 5 మాత్రం. వరా:— శిరస్థానం చేసి అర్చన యివ్వవలెను.

(2) పండిట్, ఆర్యవైద్య ఆశ్రమము, రాగావళినది బిడ్డవ, చికాకోల్ సిటీ.

ఆంధ్ర జహిందారి రయితు, సభాధ్యక్షు లగు నౌ! వేమవరపు రామదాసుపంతులుగారు

ఆంధ్ర రైల్వే ప్రయాణికు సభాధ్యక్షు లగు ఎస్. సత్యమూర్తిగారు

ఆంధ్రయువజనసభాధ్యక్షు లగు కె ఎఫ్. నారాయణుగారు

ఆంధ్ర హిందూస్థాని సేవాదళసభాధ్యక్షు లగు ఎక్. ఎక్. హర్షికరుగారు

రౌండుటేబిలు సమావేశము

చికనీరు, కాశీరు మహారాజుల అభిప్రాయములు

భారతీయుల ఆశయములపట్ల సానుభూతి

చికనీరు, నవంబరు 2:—రాజప్రతినిధి ప్రకటన విషయము చికనీరు మహారాజుగారు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ఈ క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి. భారతదేశపు రాయబారిగ పనిచేసిన ఇర్విన్ ప్రభువుగారిని అభినందించుచున్నాను. కాశీరు ప్రభుత్వమువారు ఇరాకు ఈజిప్టు సమస్యలపట్ల జూపిన స్వాతంత్ర్యప్రేరేపక భారతదేశముపట్ల చూపుట మిగుల సంతోషకరమనువిషయము. సామ్రాజ్యనిర్వహణమునకు సంరక్షణమునకు విశాలహృదయము అవసరమును సిద్ధాంతమును కాశీరు ప్రభుత్వమువారు గౌరవించిరి. భారతదేశ సమస్యలను పరిష్కరించు విషయమై సంస్థానాధీశులు భారతీయులు తమకుగల ఉత్సాహమును నిరాపరాధిత్వ ప్రకటించవలసిన సమయము వచ్చినది. రౌండుటేబిలు సమావేశము ఆలస్యముగ జరుగునోమోయనుచింతి నాకులేను. నిలికాలమున ఇంగ్లాండులో రౌండుటేబిలు సమావేశము జరుగుట తగినకార్యము కాదు. సంస్థానాధీశులు ఈ సమావేశమున పాల్గొనటకు పూర్వము మైమునకమిషనువారి సూచనలను పరిశీలించవలసియున్నది. ప్రభుత్వమువారి బలంతముపై సంస్థానాధీశులు రౌండుటేబిలు సమావేశమున అంగీకరించుచున్నారను వదలి పర్యమైనది కాదు. భారతదేశ సమస్యలను పరిష్కరించుటకు రౌండుటేబిలు సమావేశము శ్రేష్ఠమైన మార్గమని వారి అభిప్రాయము. మతము ననుసరించియు సంస్థానాధీశులును బ్రిటిషు ఇండియా యందు ప్రజలును సోదరులని చెప్పవచ్చును. కావున భారతీయులు దొమినియను హక్కులు సంపాదించు విషయమునను, రాజకీయముగ అభివృద్ధి చెందు విషయమునను మేము అడ్డుపెట్ట వలంపము. భారతదేశము నందు ఐకమత్య మేర్పరచవలయునని భారతరాజకీయనాయకులు కోరువిధముననే మేముకూడ కోరుచున్నాము. దొమినియను హక్కులు భారతదేశమున కివ్వబడిన ఎట్టిపరిస్థితి లేర్పడునో మాకు చక్కగ తెలియును. కాని బట్టరుకమిటీవారు విచారణ సలుపని కొన్ని సమస్యలు ఈ రౌండుటేబిలు సమావేశమున పరిష్కరింపబడును గావున మేము సంశయించుచున్నాము. భారతదేశమునకు దొమినియనుహక్కులు ఇవ్వబడిన భారతదేశమునకు సంస్థానములకు సంబంధించిన సమస్యలను సంస్థానాధీశుల ఆనుమతిపొందనే పరిష్కరింపవలయునని మేముకోరెదము. సంస్థానములపరిపాలనకు సంబంధించిన విషయములు రౌండుటేబిలు సమావేశమునందు చర్చింపబడవలయును, సంస్థానములకు బ్రిటిషు ఇండియాకు సంబంధించిన సంబంధమునుగర్హించియు చర్చ జరుగుననియు ప్రకటించబడినందులకు సంతసించుచున్నాము.

సర్వప్రకృత మహాసభవారిచక్షుమున పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు పంపియించిన ఆహ్వానముపై ప్రస్థించి, మహారాజుగారు ఈ క్రిందివిషయము ప్రత్యుత్తర మొసగిరి:—ఇకను వివిధ పక్ష సమావేశము అనవసరమిది. సంస్థానములకును బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారికిని ఎన్నియోసంధులు జరిగియున్నవి. ఇట్టి పరిస్థితులలో బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారితో జోక్యములేని సమావేశమునకు మేము రాజాలము. అంతేకాక మాకు పంపిన ఆహ్వానములతోపాటు వివిధపక్షమహాసభవారు మా ప్రజలకు కూడ ప్రతినిధులను పంపవలయునని ఆహ్వానముల నంపిరి. సంస్థానములందలి ప్రజలు ఎన్నియోతరములనుండి సంస్థానాధీశులకే, తమ నాయకులకు పరిగణించుచున్నారు. బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈసర్వమును గుర్రెగి సంస్థానాధీశులకు మాత్రమే ఆహ్వానముల పంప సుగ్రహించియున్నారు. మేము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారి ఆహ్వానమును అంగీకరింప నిర్ణయము నందుటకును వివిధపక్షమహాసభవారి ఆహ్వానమును అంగీకరింపవలయుననియు కారణములు వేరుగ చెప్పుట అనవసరము.

శ్రీ మణిబోధిపాలయము, గుంటూరు.

ఇది మంచి వ్యాధి వహించిన గొప్ప వ్యోమిములచే స్థాపించబడినది. ఇందు గొప్ప విహారులు, సర్వవిద్యుత్తు, కప్పు పొందినవారున్న గలరు. వీరి పశ్చిమములా ఆకాశములు. మహారాష్ట్రములా విద్యుత్తుములు. జాతకములా విస్తృతములు, నిరాపరాధములు, గొప్ప హక్కులు, గొప్ప హక్కులు, భావములు, పోషకములు, అష్టకములు. మట్టిలాది సావనలతో కాస్త్రములముగా సంపూర్ణజాతము లుండును.

తేలు:— 8 పశ్చిమమున ఏకకాలమున రూ 1. మహారాష్ట్రములకు రూ 2. టూకీ జాతకములు నాగపాడివి రూ 5. పశ్చిమములకు, ఎక్కువగా, ఎక్కువగా, సంవత్సరములకు రూ 8. సంపూర్ణజాతములు:— సంవత్సరమున రూ 20. అంతర్జాతము రూ 30 విద్యుత్తు రూ 60.

కాశీరు మహారాజుగారి అభిప్రాయములు

జమ్మి, నవంబరు 2:—కాశీరు మహారాజుగారు ఆసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధితో ఈ క్రింది అభిప్రాయములను తెలిపిరి:—బ్రిటిషు ఇండియా పరిపాలనమునకు సంబంధించిన విషయములందును, బ్రిటిషు ఇండియావారు రాజకీయముగ అభివృద్ధిచెందు విషయమును సంస్థానాధీశులు జోక్యము కలగజేసికొన ఇచ్చయింపరు. కాని భారతదేశమునకు దొమినియను హక్కులు ఇవ్వబడిన బ్రిటిషు ఇండియాకును, సంస్థానాధీశులకును సంబంధించిన సంబంధములను గురించి కొన్ని ఏర్పాటులు గావించుట అనవసరమిది. నైరుతు కమిషనువారుగాని బట్టరు కమిషనువారుగాని ఈసమస్యవిషయమై విచారణ సలుపలేదు కావున కాంకుటేబిలు సమావేశము అనవసరమనుచున్నది. ఈ ఆశయకము బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు గుర్తించినందులకు సంతసించుచున్నాను. ఈ సమావేశము జరుగుటపట్ల ఒకరి ఆదర్శములవిషయమై మరియొకరికిగల అభిప్రాయములకు, అపారములకు కల్పించుటకు అనకాశముండదు. భారతీయుల రాజకీయ ఆశయములవిషయమై సంస్థానాధీశులు ఎట్లప్పుడును సానుభూతిమానులయిరి. వారికి కోర్కెలుటకుగూడ మేము సిద్ధముగ నున్నాము. ఇర్విన్ ప్రభువుగారు మూడవసారి భారతదేశపుతేమమును కోరునారని నమ్మించుచును. కావున ఇర్విన్ ప్రభువుగారినుచనను అందరు అంగీకరించెదరని యుచున్నాను. (అ. ప్రె.)

శ్రీ సనాతన గ్రంథమాల

శ్రీరామతీర్థస్వామి, శ్రీ వివేకానందస్వామి, శ్రీరామకృష్ణపరమహంస, సోక్రటీసు మున్నగు మహానుభావుల యువదేశములను తేటతెలుగున తెలుపు గ్రంథరాజములు.

ఒక్కొక్కటి 50 పుటలకు తగ్గని సంచికలు చెండేసి నెలల కొకటిగా ప్రకటింపబడును.

సంవత్సరమునకు 800 పుటలకు పైగా గల ఆరుసంచికలు సంవత్సరమునందా, పోస్తేజి సహాయము. 1—0—0

1 ప్రమానము. గృహస్థాశ్రమ తత్త్వము (శ్రీరామ తీర్థ స్వామిప్రణీతము)

2 ప్రమానము. మృత్యుంజయుము (సోక్రటీసు ప్రవచనము)

మొదటిగ్రంథముయొక్క ప్రతులు ఒకనెలలోనే కచ్చె పోయి, పునర్ముద్రణము గానున్నది. త్వరపడుడు, మీచందాలను మన్నించుచు చెయ్యుడు

విశేషసంచిక ఒక్కొక్కటికి 0-3-6 కరీడుగల పోస్టుచీట్లను పంపిన బహుళమును.

శ్రీ సనాతన గ్రంథమాల మేనేజరు, శ్రీ సనాతనాశ్రమము; క్రాపపోస్టు via కొల్లూరు, గుంటూరుజి.)

గజ్జి కి తైలము

డబ్బీ 1-కి 0-4-0

ఈ తైలమును నాలుగు పూటలు కాచిన గజ్జి, వీడ, చిలుము, జిల మొదలగునవి నశించును. తప్పక పనిజేయును.

అమ్మతొంజనం డిపో, బాంబాయి - మదరాసు

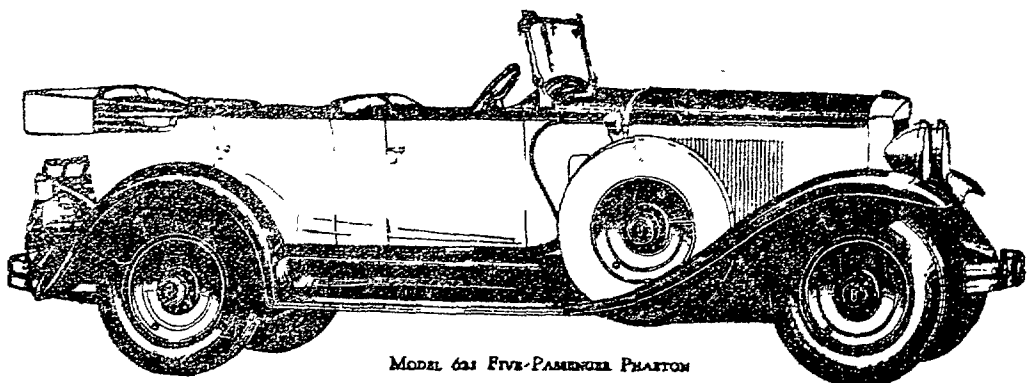
ట్రాఫిక్ నందు రెండు గొప్ప స్పీడులు

4 స్పీడ్స్ పార్వర్డ్ - స్టాండర్డ్ గేర్ సిస్టమ్

గ్రహామ్ పేజ్ కార్లలో వివిధ మాదిరీలు గోడ్ డ్రైవర్, కాబ్మెయిలర్, మాప్, స్పోర్ట్స్ ఫీటర్, 5, 6 వాసిలవివాద కట్టబడిన. ధరలు వేర్వేరు. 612 మాదిరీకి తప్ప మిగతావాటికి 4 స్పీడ్స్ అనుర్భవించి.

మీ కొంతై కారు సిద్ధము.

MODEL 601 FIVE-PASSENGER PHAETON

మద్రాసు రాజధానికి, మైద్రాబాదు, (డక్కన్) మైసూరు సంస్థానములకు : హోల్ డిస్ట్రిబ్యూటరులు:—వూడన్ బర్గ్ అందు కంపెనీ,

2/11, మాంటూరోడ్డు, మద్రాసు.

బ్రాంచీలు:—బెంగళూరు, ఉదకమండలం, సికింద్రాబాదు.

ట్రావెలింగ్ ప్రతినిధులు:—ఉత్తరజిల్లాలకు:—సి. అబ్బాయి నాయుడు, హోల్ మకాం, విశాఖపట్నం. దక్షిణజిల్లాలకు:—టి. ఎన్. వెంకట్రామయ్య, హోల్ మకాం, తిరుచినాపల్లి. పశ్చిమజిల్లాలకు:—కాప్టన్, ఏ. డన్నింగ్, హోల్ మకాం, త్రివారం. నల్గొండల్లు అన్ని జిల్లాలలోను గలరు.

1728

GRAHAM-PAIGE

జాంబక్ Zam-Buk

ప్రపంచమందు చర్మవ్యాధుల నివారించుటలో
అమోఘమైనది

ప్రపంచమందు చర్మవ్యాధుల నిర్మూలించుటలో జాంబక్ నకున్న ప్రభావము మరెట్టిదానికి లేదని చెప్పవచ్చును. నిదర్శనము వేరే అక్కరలేదు. నిత్యము జాంబక్ నువయోగించెడివారి సంఖ్య 15,000,000 వైగా నున్నారు.

జాంబక్ చర్మవ్యాధులను బహు చక్కగా మాన్పును. ఇతరమందు లెవ్వియు దీనికి సాటి రాజాలవు.

జాంబక్ కడు స్వచ్ఛముగాను శుభ్రముగానుండిన, శ్రేష్ఠ రంధ్రముల ద్వారా చర్మములోని కింకి వ్యాధిమూలమును వెకలించివైచును.

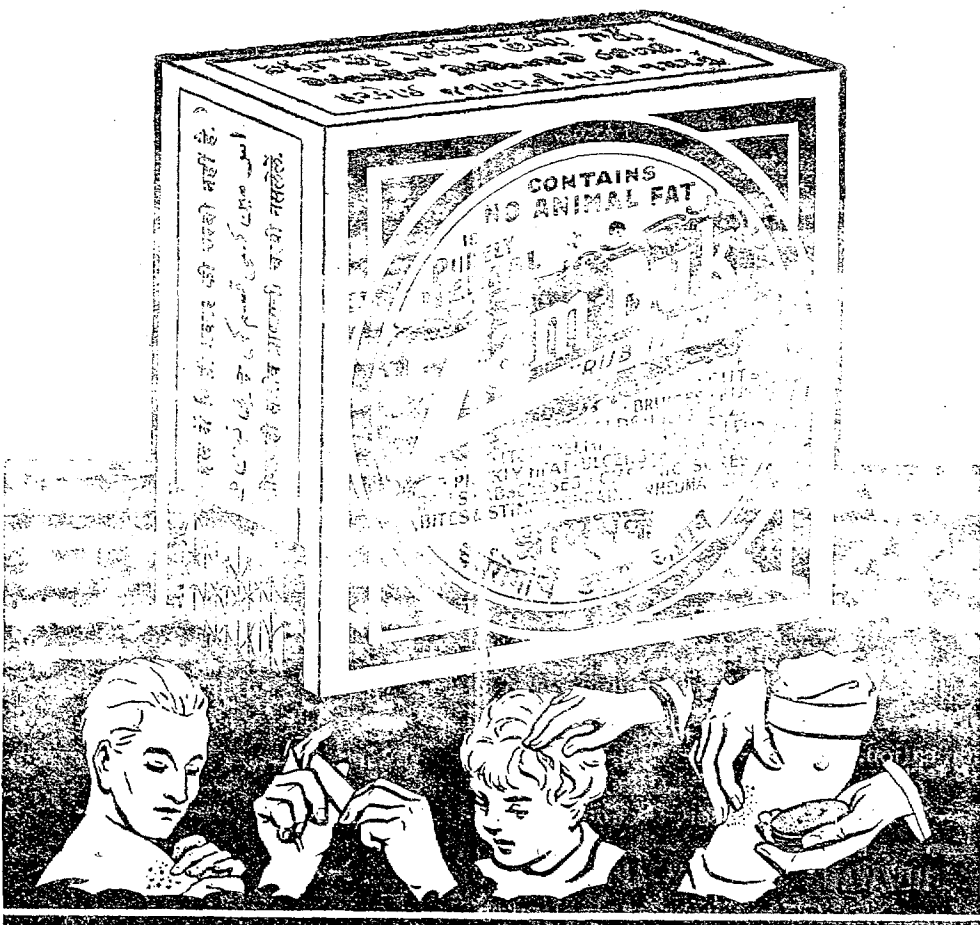
గాయములకుగాని, నరుకులుగాని లేక పుండ్లు, తామర, గడ్డలు మొదలైన చర్మ వ్యాధులకుగాని, యితరమందు లేవియు పనిజేయనిదోట్ల జాంబక్ అద్భుతముగా సేవ యొనర్చును. బాధను తొలగించును. మంటను పోగొట్టును. వాపును తగ్గించును. క్రొత్త చర్మమును చేకూర్చును. గజ్జి, గడ్డలు, ఆల్బిస్, తదితర విషగాయములను జాంబక్ నిక్కముగా నయ మొనర్చగలదు. ధర పెట్టె 1-కి రు. 1. పెద్దది రు. 2-4-0.

మందులంగ శ్లన్నిటియందును దొరుకును.

వశెట్లు:— మెసర్స్ దాదా అందు కో,

చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

జంతుక్రొవ్వ యందు చేర్చబడదు.

శతకమంజరి - భక్తిసంపుటము

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, ఒంటిమిట్టరథువీర, నారాయణ, శ్రీకాళహస్తీశ్వర, దాశరథి, రంగశాయి, శ్రీరామతారక, రామచంద్రశతకములు పది యిందు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు పెక్కు మాతృకలతో సరిచూచి చేర్చిన పాఠభేదములును, ఆయా శతకకర్తల చరిత్రమును, రచనమును, విషయమును విమర్శించిన విపులమగు పీఠికయును గలవు. ముచ్చటలు గూర్చునట్లు మేలి క్యాలిగోబైండు చేసిన సంపుటము వెల రు. ౧ ౮ ౦ మాత్రమే.

శతకములు విడిగను దొరకును.

ఆంధ్రగ్రంథమాల, తపాలాశాఖ నెం. 212 ప, చెన్నపురి.

నిజాంరాష్ట్రప్రతినిధి:—

నామపల్లి శారీశంకరవర్మ అందు కో.,

566, రెసిడెన్సీబజారు, హైదరాబాదు, చక్కాన్.

ఆంధ్రవ్యాచారాధివృద్ధి మహాసభ

వ్యాయామప్రవీణ

ప్రొ॥ బులుసు రామశాస్త్రిగారు సంఘేషము

మద్రాసు, నవంబరు 2:—ఆంధ్రవ్యాచారాధివృద్ధిమహాసభ అధ్యక్షులగు వ్యాయామప్రవీణ ప్రొ॥ బులుసు రామశాస్త్రిగారు గారు యీ క్రిందిసంఘేషమును పంపిరి.

“నేను ప్రస్తుతము మద్రాసు విడిచి వచ్చుటకు అసందర్భములన మీ సమావేశమున హాజరుటకు పిలువ లేకపోయినందులకు చింతించుచున్నాను. అయినను సమావేశము పట్ల నా మనః స్ఫూర్తిసానుభూతి తెలుపుచు సమావేశము జయప్రదమౌ నని కోరుచున్నాను. భారతీయులు దేహదార్శన్యము కలిగియుండుటకు మీ రొనర్చు కార్యములపట్ల నాసానుభూతి మీకు తెలుపుచున్నాను. వ్యాయామ సంబంధవిషయములలో 20 ఏండ్లుగ పనిజేయుచున్నచోట్ల అభిప్రాయ మేమనిన, మన దేశీయులు దేహదార్శన్యము కలిగియుండినగాని దౌర్జన్యరాహిత్యము గు మార్గమునందుగాని మరె యే మార్గమున గాని ప్రభుత్వమువారి బలమును ప్రతిఘటించుటకు సమర్థులయి యుండుదురు. జనులు ఆరోగ్యవంతులై దార్శన్యము గలిగియుండుటచేతనే శరీరాభివృద్ధికి తోడ్పడుదురు. పీఠలు జీవితమునందు ఒకవిధమున యానందము ప్రేమ, సానుభూతి, భ్రాతృభావము కలిగి యుండుట శరీరాభివృద్ధి నూననలు. భారతీయులెల్ల అభీనన ఆర్జునులు అభీననభీములు కావలెనని నేను కోరుచున్నాను. భారతదేశముక్తిగాను భారతీయులు దౌర్జన్యమార్గములు అవలంబించు అవకాశము కలుగకయే యీ అభీనన భీమార్జునులు తమ ఆకర్షణశక్తివలన యీకార్యమును సాధింపగలుగుదు రని నేను కోరుచున్నాను.

బులుసు రామశాస్త్రిగారు.

ప్రశ్న

భీమవృత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులు వ్రాయుటకు ఖర్చు 1-0-0; ప్రతిప్రశ్నకు 0-4-0; ప్రశ్నవ్రాయు కలమును తెంపవలెను.

గాంధీ జ్యోతిషనిలయం, తిరువల్లూరు

ఆంధ్రదేశమున కలిపరిచితులగు వైద్యరాజ ద్వైభాష్యం పంకజేశ్వరుగారిచే ప్రత్యేకధర్మ శాస్త్రీయముగ సిద్ధపరచబడిన

అయుర్వేదయశాస్థిధర్మములు

విలువగలవి. గుణతీతమైనవి ఆంధ్రదేశమంగంతులగు సర్వోత్తముగ విజయముగాంచుచున్నవి కేటలాగునకు వ్రాయుదు

అయుర్వేదనిలయము

నింతలూరు, ఆలమూరుపోస్టు, తూర్పుగోదావరిజిల్లా. 194

HEALTH & VITALITY THROUGH YOGA.
“Yogic Physical Culture”
 By Sjt. S. SUNDARAM, Pleader, Bangalore.
 A practical Guide-Book in English on Yoga-Asanas, Pranayam and Yogic cure.
 All the 20 Asanas are illustrated by Photo Blocks. Paper Bound Re. 1/- Calico Bound Re. 1/8/-
 (Reg: POSTAGE AS. 4 extra)
 Publishers:—“BRAHMACHARYA” OFFICE,
 P O Kengeri, Bangalore.

ఇంకను	మలేరియా	భయమా
లేదు!	మహ్మూటికి!	లేదు!!
కైన్యా విషము మ్రింగనేల? క్రొత్త రోగాలపాలు కానేల:		
కైన్యా కలియని మందు. అసమానమైనమందు. ఆలయము లేనిమంగు అమోఘమైనమందు. అమృత తుల్యమైనమందు. అనేక మంది రాజనైద్యులూ డాక్టరులూ పరీక్షించి మెచ్చుకొన్న మందు అనేక ప్రాణములను రక్షించిన మందు చలిజ్వర రాక్షసిచే పీడింపబడు వారిని మృత్యు ముఖము నున్నవారిని రక్షింపగల మందు ఇది యొక్కటే! ఒక్క మాత్రతో నుణుము! మామ నూత్రలతోనే నివారణము!! ఇట్లే ఆశ్చర్యకరమైన మందు ఇంకొక్కటి కలదా? వాడిమామ. 10 మాత్రలు ర్పు. 1-0-0. 50 మాత్రలు ర్పు. 4-0-0.		
దగ్గు మాత్రలు		
ఒక్క మాత్రకే గుణము! ఏలాటి దగ్గు బాధనైనను ఆయుది నిమిషాలలోనే తగ్గించి నుఖ విచ్చును. శిశువులకు గర్భనర్తులకూడా వాడవచ్చును. 100 మాత్రలు ర్పు. 1-0-0. ఆయుర్వేదకుటీరము. తణుకు. శాస్త్రిమగోదాజ.		

అస్పృశ్యతానిర్మూలనమును గూర్చిన గొప్ప ప్రకటనము

తద్విషయకసంఘమువారిచే చేయబడెను

హిందువులలోగల అస్పృశ్యత యను దురాచారమును నిర్మూలించుట అసంపత్తి కిచ్చు డత్తధికమును ప్రాముఖ్యము కలిగినది. దాని నిక నెంతమాత్రమును నిలిపియుంచుటకు వీలు లేదు. ఇంకను ఆలస్యము చేసినచో హిందూ సంఘమునకు గొప్ప హాని కలుగుట నిశ్చయము. దీనిని తొలగించుట కిదివరకే విడివిడిగా 20, 30 సంఘములు ప్రయత్నించుచున్నవి గాని హిందూసంఘ మంతయు నేకగ్రీవముగా వృక్షసంకల్పముతో పూనుకొనినదేగాని యిది నెరవేరదు. మతాధికారులను స్వామీయవార్లు మతసంఘముల నాయకులు, పంచాయతులు, గిల్లలు, సమాజములు, సభలు, మున్నగు సకల హిందూ సంఘములును ప్రాచీనములైన నను నవీనములైననుగూడ ఏకీభవించి అస్పృశ్యతానిర్మూలనమున కొకవిధిని నిర్ణయింపవలెనని కోరెను. ఇందుకు కార్తిక శుద్ధ యౌకాదశి చాల శ్రేష్ఠమైనది. తదాదిగా అస్పృశ్యులు చాతుర్వర్ణ్యములలోనివారుగా నంగీకరింపబడి ఆటలు లావరింపబడవలెను. అస్పృశ్యులను పేరు రద్దు కావలెను. సచిరంగ ప్రదేశములలో జరుగునట్టి సంతలు, ఉత్సవాలు, ఉత్సాహపులు, సభలు, మున్నగువానిలో నన్నిటిలోనికి దేవాలయములలోనికి అస్పృశ్యులను ధారాళముగా రానియ్యవలెను. దేవాలయములలో ముఖ్యముగా సర్వసమత్వ మేర్పడవలెను.

సంతకములు శ్రీయుతులు కాంతారాం నారాయణ, ఎస్. సి. కల్లూరు, దభోల్కూరు, పురుషోత్తమదాసు, శే.వా. శివరత్నకాకూరుదాసు, జనశీవను చునీలాలు, వి. విశ్వదాసుమహతే, బామోదరగోవిందశీ, ఎం. ఆర్. జయకర, జగదీపను ఉజిండుమరాష్ట్ర, మనమకలాలు, ఎస్. ఎం. సీలం, వనంతరావు, ఎస్. పద్మావతి, రాజేంద్ర నారాయణ జగదీపను, వి. జి. దేశ్మంధి, ఖంగేరావు రామచంద్రబాబ్ విష్ణునెర్లూరు, వి.వి. నాగు, పి.కే. పాయి, పి.సి. ఆమీరు, బి.జి. భేరు, కే.ఎస్. గిరీష్, ఎస్.వి. వైద్య, వి. ఎస్. తిరుగుడు, వి.వి. జరాజని, వి.జి. రావు, సి.వి. జరాజని, వై.ఎస్. నాడుకర్నీ, మూలాజు వంశీకామ, డి. ఆర్. వనేరికరు, విజయసింగు గోధింనదీ, పి.వి. రావు స్థిరాంజాను, ఎం. డి. నూనతి, ధనశీకర్తూరి, పి.సి. తిలకేశ్వరరావు రత్నాసీ, ఎస్. ఆర్. దంగర్నీ, డి. రి. చక్రవర్తి, పి. వి. వైద్య, పి. వి. కేసు, ఆర్. జి. నారాయణ, పి. వి. గజేంద్ర గుమ్మారు, ఎస్. హెచ్. పాండా.

ఈ ప్రకటనమునందు ప్రముఖులగువారు పెక్కుమంది సంతకములు చేసిరి. ఇది చాల కాలాతీతమైనవిమ్మటనే వెలువడినది గాదు. పక్కకాలము రాకముందు చేయబడలేదు. దేశమునంంతయును స్వాతంత్ర్యేచ్ఛ ప్రబలముగా నున్నపుడు అస్పృశ్యుల విషయపట్టులు కనకాశములేగు. న్యాయమును కోరువారు పవిత్రచక్రముగా నుండవలెనను సమచిత్రన్యాయశాస్త్రవచనము కలుదు. కాన దేశస్వాతంత్ర్యమును న్యక్షిస్వాతంత్ర్యమును కోరుకొనిండువారుగూడ నిదనర కెని స్వాతంత్ర్యమును తాము నాతిరి-తో వారి కిచ్చును మరల దాని నొసంగవలెను.

(మో. క. గాంధీ ఎం.ఎం.డి.యూ 31-10-29)

నమ్రకమగు బంగారు,
పెండినగలు, కాపలయునన్న
శ్రీ. లక్ష్మీజ్యాయలరీ కంపెనీకి
దయచేయుడు
ప్రాప్తిపరు, బెజవాడ

అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నది

ఆంధ్ర డైరీ

కోడైలైటర్లు ముద్రించబడినవి. గాని త్వరపడు.
కోడైలైటర్లు డైరీ 1 కి రు 1-4-0 పాకెట్ పైజా
0-12-0. పోస్టేజ్ ప్రత్యేకం.

ఆంధ్ర పబ్లిషింగ్ హౌస్, తెనాలి.

శారదాబిల్లు

కాశీ కృష్ణాచార్యులవారి యభిప్రాయములు

శారదాబిల్లువల్ల కలిగే అనర్థములు చాలగలవు. 1. మత విశ్వాసముకలిగినట్టియు, వీలైనంతవరకు అసత్యమాడుటకు జంకు నట్టియు భారతీయులలో రజస్వలనంతర వివాహము ప్రవేశించి బహుజనుల కన్నులనీరు ప్రవింపజేయుచు ఆకలి నిద్రలనుగూడ విడిపించుచు పూర్వాచారపరాయణులగు మహానుభావులను సంతత మానసిక వ్యాధిగ్రస్తులను జేయుచున్నది.

2. నూటికి 95 మంది రజస్వలవివాహమును జరుపుకొనుటకు ఎట్టియభ్యంతరమును లేనివారే. 5 గురికి మాత్రమే ఈ రజస్వలనంతర వివాహము భేదదాయకమైనది. కాస్త్రనిర్దష్టమైనది. ఇట్టి స్వల్ప సంఖ్యాకులను శ్రమపెట్టుటకొరకే ఈ శాసన మేర్పడదనిగాని మరియొకటి అనందదాయకము కాజాలదు.

3. హిందువులయొక్క వివాహములకును పాశ్చాత్యవివాహములకును ఏభాగమందును సంబంధములేదు. ("క్రీయోరక్ష్యః ప్రయత్నః") అను ప్రమాణముచే మహాముఖులు శ్రీలను బహువిధముల సంగతీంచుకొనవలసినది అని ఘంటాపథముగ శాసించియున్నారు. ఏలనన శ్రీలు శ్రేష్ఠమునంటివారు. శ్రేష్ఠము నిర్దష్టమైనపుడే బీజము బలీప్రముగు ఫలము నొసంగగలదు. సృష్టికి ప్రధానమైన శ్రీసముదాయమే దోమదూషితమగుచో తద్వారా కలుగు సంతానము ఏనూటికిని నిర్దష్టము కాజాలదని హిందువుయొక్క దృఢనిశ్చయము. పాశ్చాత్యుల వివాహములందు వివాహమునకు పూర్వమునుకే కొన్ని మాసముల కొన్ని సంవత్సరముల వధూవరులు పరస్పర శ్రేష్ఠబీజపరీక్షల నొనరించుకొని పిమ్మట యభయములకు అనుకూల్యమున్నచో పెండ్లియాడుటయు, లేనిచో మానుకొనుటయు. ఈవిధముగ ఎన్నిక రాయములలో శ్రేష్ఠము దూషితమైతేగాని వివాహము ఘటించుకుంటున్న పాశ్చాత్యులలో నుండవచ్చును. అట్టి దుస్థితియే యీశాసనమువల్ల హిందువులకు రావచ్చునని శిష్టివారు భేదపడుచున్నారు. బిడ్డలకు తల్లిదండ్రులకు హిందూసంగర్భ ప్రయత్నించువారు మరియొకరుండరిన స్త్రీవిధులు. అట్టిస్థితిలో రజస్వల అగువరకు కన్యనాపివచో తాత్కాలికకాముచే వెనుకముందులు గానలేక తల్లిదండ్రుల యజ్ఞము నిరాకరించి కంటికింపునవారిని గట్టుకొనకతప్పదు. అతడు అపే కంటికింపునను అతని కాపెయింపుకాకపోవచ్చును. అట్టిస్థితిలో పరస్పరము ప్రేమగలిగిన సంబంధము దొరకుట దుర్బలమునగును. దాని నెలన విరకాలము కన్యరజస్వలయై ఫిర్యాదుహామనందుండి యనేక ప్రమాణసాక్షిపాపములకు తల్లిదండ్రులను పాత్రులను జేసి పితృలనుగూడ నరకమునందు పడజేయుచును.

4. రజస్వలయైన కన్య యింటనుండగా యెవడైన దుర్మార్గుడు కన్యయందు దోహదోహజేసినచో యింక దానికి వివాహముగటయే దుర్బలము.

5. ఇట్టి శాసనమునకు భయపడి దారిద్ర్యదోషపీడితులగువారు అట్లు దైవమునకు భయపడిచేయవలసినగతిదోహదకు రాజ్ఞా దేవాజ్ఞలను నెరవేర్చుకొనుటకు లేనిపోని అసత్యములకు పాల్పడవలసివచ్చును.

(గుంటూరు స్వకీయ విలేఖరి.)

WANTED IMMEDIATELY.

Or in January, a trained woman teacher of some experience, Vernacular Telugu, to help in Middle and Training sections. Salary according to qualification. Apply:—

GIRLS NORMAL SCHOOL,
Wesleyan Mission, Secunderabad.

BEZWADA TALUK BOARD.

Wanted qualified midwives for employmen in the Rural Dispensaries under this Board Applications showing their qualifications, previous service if any, age, caste and community etc., should reach the undersigned before 15th November 1929 with copies of testimonials if any.

Bezawada, } N. RAMASESHIAH,
30-10-29. } President,
Bezawada Taluk Board.

ముఖ్యముగా మూడు ప్రాచీనవైద్యగ్రంథములు:—

1. శరధరాజీయము:— బహురాజీయమునం ది. శి. సులభయోగములు కలవు. 340 పేజీలు, క్యాబింట్లందు నలు రు. 2/
2. చారుచత్వ:— అశోగ్యవిధులను బోధించును. 0-6-0
3. కూటముద్గరము:— త్రిదోష తత్త్వ విచారము. 8-97 0-4-0

ఆర్థవైద్యగ్రంథముల, ముక్త్యుల (కృష్ణా)

చెన్నపురి బజారు ధరలు

1929 నం|| నవంబరు నెల 5-వ తేది మంగళవారము.

1. ధాన్యములు

బియ్యముబస్తాలు			
కుసుమ తెనాలి	,,	ప 45 కలవి రు	12 8 0 18 4 0
నెల్లూరి	,,	డిబ్ 42	,, 18 8 0 14 0 0
ధేరి	,,	డిబ్ 46	,, 15 8 0 16 12 0
రాజులు	రె. 164	బస్తా 1-కి	,, 11 0 0 12 0 0
సున్నలు	,,		,, 21 0 0 28 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,,	16 0 0	17 0 0
నెనగలు	,,	డిబ్	,, 16 8 0 18 0 0
పెపలు	,,	డిబ్	,, 18 0 0 16 8 0
మినుములు	,,	డిబ్	,, 17 8 0 18 0 0
ఉలవలు	,,	ర 195	,, 9 8 0 10 0 0

3. నూనెపప్పులు

సున్నలనూనె బా 1-కి	,,	120 0 0	125 0 0
నెయ్యము 1-కి	,,	14 0 0	19 0 0
తేరు నెనగపప్పు బా 1-కి	,,	46 0 0	47-0-0
తేరు నెనగనూనె గానుగ బా 1-కి రు 115		మినుకూనె	100
అముదము బా 1-కి		102 0 0	104 0 0

4. చిల్లరపప్పులు

చాయపగుపు బా 1-కి		119 0 0	120 0 0
కూరపగుపు	,,	65 0 0	67 0 0
మిరపకాయలు (గుంటూరు) బా 1-కి		105 0 0	122 0 0
ధనియాలు	,,	బా 1-కి	28 0 0 38 0 0
గుంటూరుపాకకట్టు నీలిమం		మణుగు 1-కి రు	40 50
తెల్లము బా 1-కి		రు 28	0 0 49 0 0
అపొగ-చక్కెర బస్తా 1-కి	,,	25 9 0	25 12 0
చింతపండు బా 1-కి	,,	28 0 0	38 0 0

5. ఇనుము

పట్టారకం బా 1-కి	,,	32 8 0	38 0 0
చదరం	,,	26 8 0	27 0 0
రవుండు	,,	38 8 0	38 0 0

6. నూలు

నం 20 తెన్ని సింహంయాలె	రు	7 12 0
నం 6 ,, కటారి	,,	4 12 0
నం 24 ,, లాకి	,,	5 10 0
నం 40 జామ్మరు 10 పా	,,	10 4 0
నం 20 1/2 రెట్టలేడి	,,	7 8 0
నం 40 రాజీ	,,	9 11 0
నం 4 తెన్ని సునీదు	,,	4 8 0
44 నాండో	,,	5 4 0

7. లోహములు

నెండి 100 కులం 1-కి	రు	58 4 0 రు 56-4-0
బంగారు కులం 1-కి	,,	21 4 0 21 12 0
సవరను 1-కి		18 8 0
ఇత్తడి బా 1-కి	,,	249 0 0 252-0-0
రాగి బా 1-కి	,,	828-0-0 881-0-0

8. రంగులు

అతిమేలు స్వీట్లరూండు అతిజరయిక్ సింహంమార్కు		
పిపా 1-డిగ్రీలు 200 కి రు		47 0 0
,, నీలిరంగు 1 రతి		1 10 0
,, 14 రతులు		1 10 0
,, 28 రతులు		1 9 0
,, 56 రతులు		1 0
,, 1 అందరు		1 8
రంగులు పొయ్యిసా-బోలెట్ అనగా (బర్ని-రెడ్డు)		8 4 0
కాంగో 8 కి		0
దరు 4 కి		0

కళింగ సంఘము

(శారదాచట్టము నామోదించుట)

ఈ సంఘమునందలి యనాచారముల సంతరింపజేయుటకును, చాంఛనీయములను సువిధమున మార్పులను గావించి, సంఘమునకు నూతనోత్తేజము గలిగించుటకును, ఈ కులమునందు జన్మించిన శ్రీశ్రీశ్రీ సర్వ. ప. జి. పాత్రోగారు మున్నగు ప్రముఖులదివరలో గొప్ప ప్రబోధమును గావించి సంఘాభివృద్ధికి బహువిధముల దోడ్పడి యిదివరలో శ్రీమఖలింగక్షేత్రమున నొక గొప్పసభ జరిపించి, కళింగరాజ్య చారిత్రమును, కళింగుల యాధిక్యతను విశేషపరచినయంతయు ఆంధ్రమహాజనులకు విదితపూర్వము.

మన హిందూసంఘములో ముఖ్యముగా మాకళింగసంఘమునందు అతి బాల్యవివాహాది దురాచారములు ప్రబలముగా నున్నందున సంఘపురోభివృద్ధికి గొప్ప యంతరీధము కలదని మాలో ప్రాజ్ఞులెరింగియు నిట్టిదురాచారముల సంతరింపజేయుటకు మాలో నశేషుల యభిప్రాయమై యున్నది.

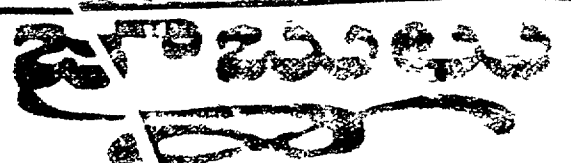
కాని యివిషయమై తీవ్రప్రచారములు గావించునారొక్కరును లేకపోవుట మాసంఘమునకు గొప్పలోపమని నేను తలంచి 18-4-28 తేదీ మొదలుకొని మాజాతీయులు నివసించి యుండు గ్రామములయందు ముఖ్యముగా చీపురుపల్లి శ్రీకాకుళకు పాలకొండ-తాలూకాలలో దాదాపు 100 గ్రామములవల్ల అతిబాల్య వివాహాది సంఘదురాచారములు నిర్వర్తించు కొనవలయుననియు కళింగకులముగూర్చి శ్రుతిస్మృత్యేత్యాదులయందు నిర్వచించిన, జాత, నామ, చోలోపనయన వివాహాది షోడశకర్మము ముఖ్యమైనకార్యముననియు మున్నగు విధ్యుక్తధర్మములగుర్చి యువవ్యాసములు గావించుచు నాయాము గ్రామముల యందు చివరికి నన్న సంఘము తేర్చరచుచు సంఘాభివృద్ధికి కొన్ని నిబంధనలు గావించి తత్ప్రకారము సంఘీయలెల్లరు నామోదించునట్లుగా గ్రామములందరిచేతను సంతకములు చేయించి గ్రామయజమానులయెదుట వప్పుడలను గానింపజేసి యంతవరకు తీవ్రప్రచారము సలిపితిని.

నేనింకను గంజాం విశాఖపట్నము మండలములందు నీవిషయమై ప్రచారము గావించుటకు శంకల్పించుచుండగా పనస తొనబారి తేనెలో బడినట్లు నూతనవయస్క శారదాచట్టము ప్రభుత్వమువారిచే నామోదించబడి త్వరలో నాచరణమునకు రానున్న శుభసమయమున నాప్రయాసమునకు గొప్పసాహాయ్యమును ఫలితమును నొనరించినందున నేను చ గాసంఘీయలతరపున శారదాచట్టమునందు గొప్ప ఆదరభావమును గౌరవమును జూపుచు నశేషవిధముల గొనియాడుచు తత్ఫలప్రాప్తికై నిరంతర వాంఛాద్యులతో నాసంతోషమునకు పత్రికాముఖమున వెలిబుచ్చుచున్నాను.

విశాఖపట్నము జిల్లా కళింగసంఘ కార్యనిర్వాహకుడు, గుత్తావిధి పోస్టు కంచరావు సన్యాసిశర్మ. మేడమర్తి

అమృతమునకు సిద్ధముగానున్నవి
నామోడి అంట్లు జహంగీరు ముదలగు ప్రసిద్ధిగల 200 ప్రకములున్న యితర ఫల, పుష్ప, పత్రజాతులు అమృతమునకు సిద్ధముగా నున్నవి. క్యాటలాగు ఉచితము.
రావు నన్నారావు & సన్యు.
రామలింగంపల్లి, కడియం, తూర్పు గోదావరిజిల్లా.

2 **బాలసుధ (రిజిస్టర్)**
మద్రాసు, వరంగల్, బెజవాడ, మొదలగుపట్టణముల యందున్న ధర్మవైద్యశాలయందు నుమారు 10 కేలమంది చంటి బిడ్డలను వాడబడి అమాఘములైన గుణముల నిచ్చియున్నది. చంటిబిడ్డలకు దివ్యాభ్యుత్తము. నీసా 1 కే రు 1-0-0. 185 డాక్టర్ శ్రీపాదకృష్ణమూర్తి, శాస్త్రి, బెజవాడ.
గుణమివ్వనిచో సొమ్ము వాపసు చేయబడును
కుసుమాయుధ లేహ్యము
శరీరము మేహించి వరముల పుటుత్తము తగ్గిన వారికి వైద్యాయుధమువంటిది. మిక్కిలమును 7 మాదార్ద్యమును గలిగించును. గారంటీ తు 20 లు గల డబ్బీ 1 కే రు 4-0-0 లు పొట్టి కీ సహా.
బి. గురులింగదేవర సన్యు, యన్. పి. డిస్పెన్సరీ, తుని.
(కాంచీ అనకాపల్లి) (తూర్పు గోదావరి)

శ్రీనరస్యతీవిలాస పుస్తకభాండాగారము-కొడవె
ఈ గ్రంథాలకు తృతీయవార్షిక కొన్నగు గతవేది 1 శ్రీయుత సురవరం ప్రతాపరెడ్డి బి. ఎ. బి. ఎల్. గారి ఆధిపత్యముక్రింద పగలు 2 1/2 గంటలకు ప్రారంభమై రాత్రి 8 గంటలకు ముగిసినది. భగవత్పూర్ణ నానంతరము అధ్యక్షుని ప్రారంభోపన్యాసము తరువాత మ.రా.రా.శ్రీ గన్నపరాజు రామేశ్వరరావు మొదలగు ఉపన్యాసకులు గ్రంథాలయమోద్యమము విద్యావిషయముగూర్చి చాలా విపులముగ ఉపన్యసించి సభాధ్యక్షులయొక్క ఆంధ్రోత్సవస్వాసముతో ముగింపబడినది.
మంగల రామిరెడ్డి.

(శ్రీ) ఆయుర్వేదసాగర్ మహాభారతచరిత్ర
ఇది మొత్తము 2 వేల పాద్యములయందు ప్రకటింపబడిన ప్రాచీన శ్రీమహాభారతమున మహా సంస్థాన ముద్దాగ్ధముల యొక్కయు ఆంధ్ర భాగం గ్రంథకర్తలకు కృత్యములు చేర్చు నియోగములని ప్రవచనములుండిన పాత్రులని నిర్వచించబడును. గమక యేర్పే ప్రాంతములందుగల యార్వలనియోగి మహాశయులు దయయుంచి త్వరలో తమ వంశచరిత్ర వంశవృక్ష గ్రంథాలికలను ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయముద్వారా నాకు పంపించ బ్రాధనం. ఉపేక్ష విహించకచారి తాత్పర్యముని భావించి భవిష్యత్ లాభకారియని గమనించి తామున్న తమ ప్రాంతముల వారినికూడా హెచ్చరించి వేగముగ బంపించగోరెద.

అంక రాజు సుబ్బరాయశర్మ
హిందూమత ధర్మాదాయముని బోధింపారి ఆఫీసు
బి.ఎ. డి. 602/29-1 రు తే 30-10-1929 డి.

నోటీసు
శ్రీ పుష్పగిరి మరమునకు సంబంధించిన తాకికార్య నిర్వహణము గక్కగా లేదనిన్ని సదగు బోధకును సరించుని విత్తం ఒక పరిపాలనా ప్రణాళికను తీర్మానించుట అవసరమని నిబోధనానికి యిదివరలో అట్టి లు రాబడివున్నవి. వైట్టిలో నిరూపించబడిన లోపములు ఫలనివి అని మహాధిపతిగారికి తెలిసివుండిన్ని వాటిని తొలగించుటకు వారు యంతవరకు డేలాటిచర్య పుచ్చుకొనక బోధనానికి పంపవలసిన సంజాయిషి యిచ్చుటలేక్కలగుననిచే చేయించుట ఈవిషయములలో ఉపేక్ష భావమును వహించియున్నారు. వైకారణములను అనుసరించి బోధనాచారు ఒకపరిపాలనా ప్రణాళికను తీర్మానించు ఉద్దేశముతో తే 24-11-1929 డి న విచారణ జరుగునట్లు నిర్ణయించియున్నార గాన శ్రీమహాధిపతిగారును మునుయొక్క శ్రేయోభిలాషులును వైట్టిలోని బోధనాని యెదుట నారిఅఫీసులో మధ్యాహ్నము 1 గంటకు పాజరై తగుసాక్ష్యము యివ్వవలసినదిగా కోరడమైనది.

కార్యదర్శి.
భాగీరథి విలాసము, హయశేట, మదరాసు.

విలాసు
శ్రీ భగవత్ ప్రార్థన సమాజము
ఏతత్ సమాజసభ్యులు ఘమారు 800 భక్తులు తాము తిఖించిన రామనామములు చూడుకోట్ల సంఖ్యగల పాత్రములను, శ్రీ భద్రతైలనగరంబున వేంచేయున్న శ్రీరామచంద్రునకు, సమర్పించనిశ్చయించి ది 8-11-29 మధ్యాహ్నము 1-30 కు ఏలూరునకువచ్చే రాజమహేంద్రవరమునకుపోవుట డికి పయనమైపోన నిశ్చయించినారు. రాజమహేంద్రవరమున శ్రీయుత ములుకూరి అప్పారావుగారి ఆధిప్త్యమున, సమాజ సభ్యులు స్వీకరించి, రామభజనలనల్పుచూ, ది 9-11-29 ఉదయం 7-80 లకు గోదావరిస్త్రీమ అండు మోటారునావి కేవల కంపెనీవారి తాలూకు 'ధనలక్ష్మి' అనే స్త్రీమరుకు, మరియొక స్త్రీమరుకు, భద్రాచలమునకు రామబోను కంప్రాప్తి తీసికొని, అందు సమాజకులు యావన్నుండి, సాధుజనాతికల్పనలియను నా గోదావరిప్రవంతింపయ ప్రయాణము సలుపబోవుచున్నార. ది 11-11-29 నాటికి భద్రాచలమునకు శేరగలరు. ది 15-11-29 నాటికి తిరిగి ఏలూరునకువచ్చురు.
(ఒకవిలేఖరి)

ఆదిమాంధ్ర ప్రచారములు
గతరాత్రి (31-10-29) శ్రీయుక్తులు చేతుల కూర్చు య్య, ఈగా వెంకయ్య, నక్కా చినవెంకయ్యగారు, మాపల్లె (రాయపాటికడపెలు) వచ్చి రేపు ది 8-11-29, జరుగబోవ గిన ఆంధ్రోత్సవమును సహజముగరించియు భావిపరిపాలనాదర్శులనుగురించియు, ఎన్నవైనవిషయముగురించియు, మధుమాంససర్వనమునుగురించియు, యింకా సాంఘిక దురవాప్తులగుంచి ఎక్కువ భాగంభిర్యముతోను, ఉత్సాహముతోను ఉపన్యసించిరి. వారు యున్నన సిన్న వారైనను మహముఖ్యమైన యుద్ధయముచేపట్టి ఎక్కువ పట్టుదలతో దానికేర వేర్వలయునని గట్టిప్రయత్నములుచేయుట చూడ మాసంఘము కొద్దిదినములలో మంచికార్యము బుట్టున్నచును కంమాత్రమును సందియునులేదు. వై కులముల రు ఎంతప్రయత్నించినను మాసంఘము వృద్ధిలోనికి చెచ్చుననుకొనుట వట్టివైతనము. స్వసంఘములో పుట్టిన స్వజాతీయులందరే సంఘుల తరింపాలెనుగాని యితరులపై మాసంఘము పరించునకొనుట వట్టికలం.
మహాభారతములో ముఖ్యముగా ముగిసిపోయినదిగాని శ్రీ అయ్యగారే గాక శ్రీరావుపంతులుగారు మాసంఘాన్ని తీర్చి కట్టే పుట్టించుటకు తలపడకపోయారు. శ్రీనాథశాస్త్రిగారు పుట్టి గుట్టు నిగమలుకొనిన మాసంఘ ప్రతినిధిగా యింకా పాల్గొని ఆంధ్రోత్సవ పాఠ వారాచేయుచున్న కార్యకర్తల కొరత కష్టమేయుచున్నార వెయ్యియేల శ్రీ కాశేశ్వర శ్రీ పంతులుగారు శ్రీరావుపంతులుగారు శ్రీయుత శ్రీ శ్యామ్యగారియుంచి విశ్వ చెప్పించి ఉన్న విద్యకొఱు వారిని కావగరకు పంపించునకొరత మనకలంకును విశేషమే. పంతులుగారును, అయ్యగారును తన్ను తమకు మారునికలె మారుచున్నారని అనేకసార్లు అనేకసభలలో శ్రీ కూర్మయ్యగారు చెప్పియున్నారు. శ్రీ పంతులుగారు మాసంఘమునకు చేతుల కూర్చున్నగారిని సంఘసేవకునిగా తయారచేసియుచ్చివలయు నారికి మేము కృతజ్ఞులము. రేపు జరుగబోవుసభ భారము శ్రీయుత కూర్మయ్యగారు వేసికొని సభన జనుప్రముగా నడిపెదరని విశ్వసించును భగవద్విప్రాయమును ఎప్పుడును కూర్మయ్యగారు శ్రీరావు పంతులగారిని సహాతీసికొనిచే ఏవనియు ప్రారంభింపకు. శ్రీనాథశాస్త్రిగారు సభకు చేయూతతోసగ ప్రార్థితులు.

సుండు తిరుమలయ్య.
అభినందనములు
నెల్లూరు శ్రీ కస్తూరీదేవి విద్యాలయ సహాయకము 26-10-29 బెజవాడ మైల వరంబోలులో తెనాలి సభవారిచే బొచ్చిలివాటకము ప్రదర్శింపబడినది. సుప్రసిద్ధుల సేనకులు మేము కోరినప్పుడెల్ల మావిద్యాలయమునకు ఉదారముతో న త్యంత సహాయము చేయుచున్నారు. కళాభిమానము ఇట్టిధర్మ సంస్థలకు సహాయము చేయుటయే లక్ష్యముగా గలవారలగుర్చి విశేషించి ప్రశంసించక పోయినను, ఈనాటికముల సహాయముల మూలమున నిట్టి ప్రజాసంస్థ లమూల్యసహాయమును పొందుచున్నవనిమాత్రము చెప్పకపోవుదు. ఈ ప్రదర్శనమున పాల్గొని విద్యాలయము నందలి అభిమానముచే మాకు అత్యంత సహాయముచేసిన మ. రా. రా. శ్రీ. ఎ. పెద్దిపొట్ల వెంకటచలపతి రావు బి. యె. బి. యల్. గారిని హక్కుల గోవిందరాజు వెంకటసుబ్బారావు. L. M. S. గారికి మాధవపెద్ది వెంకటరామయ్యగారికి, పిల్లలమర్రి సుందరరామయ్యగారికి, స్థానం నరసింహారావుగారికి, వలివేటి శ్రీమన్నారాయణ మూర్తిగారికి కాకుమాను నీతారామస్వామిగారికి, లంక కృష్ణమూర్తిగారికి, ముప్పూరు వెంకటరామయ్యగారికి ఇంకను తదితర పాత్రధారులందరకు అనేక కృతజ్ఞతా వందనములు. మరియు నీనట నీనాటకమునకు సర్వవిధముల కార్యభారమంతయు తామే వహించి చెప్పజాలనంత మహత్సహాయమును చేసిన మ. రా. శ్రీ బారిష్టరు కుర్రపాటి వెంకటేశ్వరరావుగారికి, ఉప్పులూరు మార్యారావు బి. ఎ. బి. ఎల్. గారికి, కానూరు వీరభద్రేశ్వరరావు గారికి, కానిలకర్ ఇన్ స్పెక్టరు ఎన్. నీతారామస్వామిగారికి అనేక వందనములు. మ్యునిసిపల్ టాక్సు తీసివేయించుటకు ఇంకా అనేకే తరవిషయములను ఎంతోసహాయముచేసిన పురపాలకోపాధ్యక్షులు శ్రీకట్టమంచి కొండరెడ్డిగారికి అధ్యక్షులు కాశేశ్వరరావు పంతులు గారికి మే మపరిచితులయినను విషయగౌరవమొంది హేలు ఉచితముగ నిప్పించిన మానేజరు శ్రీసాగి వెంకటరాజుగారికి, కార్యముతో నొసంగిన హేలుఅధికారి శ్రీ శ్రీ అశ్వారావుపేట జమీందారునారికి అనేక కృతజ్ఞతావందనములు. ఇంకను మాకిందు ప్రతి విషయమునను సహాయముచేసి శ్రీమతులు దర్శి అన్నపూర్ణమ్మ; శుర్లపాటి రాజేశ్వరమ్మగారి సహావందనములు ఇందుపాల్గొని సహాయముచేసిన వారలకు వందనములు. సమస్తమునకు పూనుకొని సాంతసాదరల, నిర్వహించిన శ్రీ వెంకటేశ్వరరావు పంతులుగారు ప్రత్యేక ప్రశంసాపాత్రులు. లేక్కలు ముందు ప్రకటింపబడును.
బెజవాడ } పాణకా కనకమ్మ
30-10-29 } విద్యాలయ కార్యదర్శి.

అమృతాంజనము

అన్ని
నొప్పులకు దివ్యమృతము
అమృతాంజనం డిపా
బాంబాయి ఈ మదరాసు

రసాయన చాయశాల

కొత్తపల్లి చాయశాలలు వ్యాపారం, తూర్పువాసిలి, మధుర.

స్వచ్ఛమైన రసాయన రంగులు రకములు తయారుచేయడములో "ఇండియాలో" నెల ను
మొదటిగా ఈ మిక్కిలి ప్రఖ్యాతి చెందినవారు

అన్ని రంగులలోను చక్క రంగులు నల్లనుగా చిక్కను.

ఒకప్పుడు మా దేశము నుండి తయారైనవారు, మా దేశమునా భిన్నమన
యెవర రకములనా ముట్టరు.

139

శాంపీల్ ఆర్థర్ గ్రాంయింజేది

సుప్రసిద్ధ

కొనాద వెద్యాలయము

స్థాపితము 1753 సం॥రము

మతివోపుట అనే రోగమును వాగచేయటం
పురుగు, ఎంబి కేర్లు, స్లెగు, పిసూరు 150 పిల్లముల
సంకి వాసుచేయవచ్చును. నేలకొలది రోగముల
అరోగ్యమును పొందక రోగములతోపాటును నిచ్చి
యూర్పాడు. ఎందువారీ వ్యాధులను ఉచితము

లింగగ పాపాశార్మ్యము అందు

బ్రదర్స్, వెనికేరు

9.

అమూల్య పోస్త, తూర్పుగోదావరి జిల్లా.